NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

IX. legegintzaldia | Iruña, 2019ko martxoaren 25a | 44. ZK.

A U R K I B I D E A

A SAILA:

Foru lege proiektuak:

—Foru Lege proiektua, Nafarroan kirol-lanbidean hasteari eta jarduteari buruzkoa. Kultura, Kirol eta Gazteria Batzordeak onetsitako irizpena (2. or.).

B SAILA:

Foru lege proposamenak:

—Foru Lege proposamena, Nafarroan lagun egiteko animaliak babesteari buruzkoa. Landa Garapeneko, Ingurumeneko eta Toki Administrazioko Batzordeak onetsitako irizpena (24. or.).

A saila:
FORU LEGE PROIEKTUAK

Foru Lege proiektua, Nafarroan kirol-lanbidean hasteari eta jarduteari buruzkoa.

KULTURA, KIROL ETA GAZTERIA BATZORDEAK ONETSITAKO IRIZPENA

Legebiltzarreko Erregelamenduko 138.3 artikuluan ezarritakoa betez, agintzen dut Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin Kultura, Kirol eta Gazteria Batzordeak Nafarroan kirol-lanbidean hasteari eta jarduteari buruzko Foru Lege proiektuari buruz onetsitako irizpena. Proiektu hori 2019ko otsailaren 1eko 13. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Iruñean, 2019ko martxoaren 22an

Lehendakaria: Ainhoa Aznárez Igarza

IRIZPENA

Kultura, Kirol eta Gazteria Batzordeak 2019ko martxoaren 20an eta 22an egindako bileran onetsia.

Foru Lege proiektua, Nafarroan kirol-lanbidean hasteari eta jarduteari buruzkoa

ZIOEN AZALPENA

Nafarroako Foru Komunitateak eskumen esklusiboa du kirolaren arloan, Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoaren 44.14 artikuluarekin bat. Orobat, eta aipatu legearen 44.26 artikuluari jarraikiz, Nafarroak eskumen esklusiboa du profesionalen elkargoen arloan eta tituludun lanbideetan jardutearen arloan. Halaber, baditu kirol arloko lanbideetan hasi eta aritzearekin nolabaiteko lotura duten beste eskumen batzuk ere, adibidez, kontsumitzaileen eta erabiltzaileen babesa.

Nafarroako Parlamentuak, kirol arloko eskumena betez, gaur egun indarrean den Nafarroako Kirolari buruzko uztailaren 5eko 15/2001 Foru Legea onetsi zuen. Legeak honela dio Zioen Azalpenean: “Kirola segurtasunez egiteko eta lehiaketaren arloan emaitza onak izateko, garrantzi handia du irakaskuntzako eta kirol instalazioetako zuzendaritzaren inguruko kirolariek eta teknikariek prestakuntza egokia izateak”. Horrekin bat etorriz, legearen VII. tituluan kirol teknikari izateko titulazio ofiziala eskuratzeko ikasketak arautzen dira, eta xedatzen da ezen Nafarroan kirol-jardueraren arloko prestakuntza sustatuko dela eta titulazioa nahitaezkoa izanen dela zenbait jardueratarako. Zehazki, honakoa xedatzen da 85.1 artikuluan: “Nafarroako lurraldean kirol irakaskuntzan, kirol zuzendaritza teknikoan, entrenamenduan, animazioan eta erregelamendu bidez ezartzen diren kirol izaera teknikoko antzeko beste arlo batzuetan aritzeko, ezinbestekoa izanen da horretan aritzen direnak kasuko titulazioaren jabe izatea, kirol gaietan indar duten arauekin bat”.

Orobat, Nafarroako Parlamentuak, 2013ko urriaren 28an, adierazpen instituzional bat onetsi zuen aho batez. Haren bidez, Foru Gobernua premiatzen zen “Behar den legeria egin dezan kirol arloko lanbideak arautzeko, parte hartzen duten eragile guztiekin lankidetzan, halako moduan non argi zehaztuko baitira kirol arloko lanbideak, profesionalen prestakuntza eta gaikuntza, bakoitzaren gaitasun profesionalak eta lan merkatuko jarduketa eremua, eta pertsonen segurtasuna eta osasuna bermatuko baitira”.

Lehenago, 2010eko ekainaren 23an, Nafarroako Parlamentuko Familia, Gazteria, Kirol eta Gizarte Gaietako Batzordeak Nafarroako Kirolaren Plan Estrategikoa onetsi zuen, eta hartan jada adierazten zen “Prestatutako teknikarien beharra” zegoela eta kezkagarria zela “eskola kirolean esku hartzen duten kirol teknikariek ez dutela behar adinako prestakuntzarik kalitateko jarduera bermatzeko”. Halaber, adierazten zen: “Akats horiek arintzeko laguntza handia izanen litzateke kirol arloko lanbideak arautuko lituzkeen lege bat,

gure erkidegoan egiten diren kirol jarduaeretan nork, nola eta zein modutan esku har dezakeen zehaztuko lukeena". Orobat, honakoa azaltzen zen: "beharrezkoa izanen da kirol arloko lanbide jarduerak arautzea helburu izanen duen ekintza bat lantzea. Are beharrezkoagoa kirola bezalako arlo batean, non, titulazioak askotarikoak eta ugariak izan arren, lanbide jarduerak maiz gutxieneko prestakuntza berariazkorik gabeko pertsonen gain uzten baitira".

Horrenbestez, Nafarroan argi eta garbi egiaztatu da erregulazio hau behar-beharrezkoa dela, eta gehiengoa bat datorrela kirol praktikaren gaineko gogoeta honetan: kirol praktika da gizartean gehien zabaldu eta eragin handiena izan duen fenomenoetako bat, eta onura garrantzitsuak izan ditzake pertsonentzat baldintza egokietan egiten bada; alabaina, mehatxu handia izan daiteke osasunarentzat eta segurtasunarentzat beharrezkoa den prestakuntza ez daukaten pertsonen zuzendaritzapean edo begiradapean egiten bada. Horregatik, zalantzarik gabe, Nafarroako kirol sisteman eta gizartean, oro har, behar-beharrezkoak dira egoki kualifikatutako profesionalak eta gorputz- eta kirol-hezitzaileak. Eta, ondorio hori bera bermatuta geratu zen Konstituzio Auzitegiaren urriaren 1eko 194/1998 Epaian. Hartan adierazi zen ezen "Konstituzioak berak agindua ematen die agintari publikoei gorputz hezkuntza eta kirola susta dezaten (Espainiako Konstituzioaren 43.3 artikulua). Jarduera horiek oso lotuta azaltzen dira EK-ko 43. artikuluko 1. apartatua aipatzen den osasunarekin; hain lotuta daude ezen, osasuna mantentzen lagundu ez ezik, haiei esker saihestu egin baitaiteke gorputz- eta kirol-jardueretako hainbat ariketa desegokik osasunean izan dezakeen eragin negatiboa; batez ere, zenbait kirol oso arriskutsu egitean. Jakina da, bestalde, jarduera horiek gero eta garrantzitsuagoak eta baloratuagoak direna; beraz, egoera horri erantzuteko, agintari publikoek kualifikazio-eskakizun berriak jarri dizkiete jarduera horietan diharduten profesionalei".

Testu artikuludun honen xedea da: Nafarroan kirolaren arloko lanbide batzuetan aritzeko funtsezkoak diren alderdiak arautzea; eta horretarako, berariaz ezartzen da zein diren lanbide horiek eta zein diren horietan aritzeko beharrezko kualifikazio zehatzak, bai eta lanbide bakoitzari esleitutako eremu funtzional orokorra ere.

I. tituluan, beraz, foru legearen xedeari eta aplikazio-eremuari buruzko xedapen orokorrak jaso dira, eta hurrengo tituluan zehaztu da zein diren foru legeak arautzen dituen lanbideak. Lanbide horiek eremu hauetan kokatzen dira: hezkuntzaren eremua (Gorputz Hezkuntzako irakaslea), aisialdiaren eta osasunaren eremua (kirol-monitorea), lehiaketaren eremua (entrenatzailea) eta zuzendaritza eremua (kirol-zuzendaria). Prestatzaile fisikoaren lanbidea ere arautu da. Horrek aukera izanen du aisialdi edo osasunaren eremuan eta lehiaketaren eremuan esku hartzeko. Eremu horietan kirol arloko lanbideak, horien eskudantziak eta kasuan kasuko kualifikazio eskakizunak aitortu dira.

Foru lege honen bidez, beste autonomia erkidego batzuetan egin bezala, hezkuntza arloko legedia osatu nahi da, horrek erakusten dituen gabezia batzuk betetzen laguntzeko. Hori horrela izanik, Gorputz Hezkuntzako irakasleak betetzen duen eginkizun garrantzitsua bermatze aldera, eta hezkuntza arloko legedian ezarritako kualifikazio eskakizunak errespetatuz eta abenduaren 9ko 8/2013 Lege Organikoaren laugarren xedapen gehigarrian xedatutakoa aplikatuz, beharrezkoa da lehen sorospenen gutxieneko prestakuntza jasotzea.

Era berean, foru legeak arreta berezia jartzen die Nafarroan, osasuna, aisia eta astialdia, gizarte integrazioa, hezkuntza eta antzekoak helburu direla praktikatzen den kirolari eta jarduera fisikoari, hain zuzen errendimenduko lehiaketan parte hartzeko asmorik gabe egiten direnei; azken hamarkadetan izan duten ohiz kanpoko gorakadak lan merkatu garrantzitsua sortu du. Horregatik, foru legeak kirol-monitorearen lanbidea ere aitortu eta arautu du.

Errendimenduko kirol lehiaketaren arloan, entrenatzailearen lanbidea aitortu da kasuan kasuko kirol modalitate edo diziplinan. Lanbide hori kirolarien eta taldeen prestakuntza teknikoan dago fokalizatua, eta xedetzat du errendimenduko lehiaketa.

Kirol-zuzendaritzaren eremua ere arautu da, halako moduz non legean kirol-zuzendariaren lanbidea aitortu baita. Kirol-zuzendaria zuzendaritza teknikoaz arduratuko da, eta horretarako, kirol zientziek berezkoak dituzten ezagutzak eta teknikak aplikatu beharko ditu.

Azkenik, foru legeak prestatzaile fisikoaren lanbidea ere aitortu du. Horrek eskumena du aisialdiko edo osasunerako kirol-jardueren eremuan esku hartzeko, bai eta errendimenduko lehiaketaren eremuan ere. Profesional horien lanbide-jarduera honetara bideratua dago: haien zerbitzuak jasotzen dituzten pertsonen egoera fisikoa mantentzea, garatzea, berreskuratzea edo hobetzea xede duen ariketa fisikoa planifikatzea, ebaluatzea eta gauzatzea.

Legearen III. tituluan, Nafarroan kirol arloko lanbideetan hastea eta aritzea arautzen da, eta horretarako, zenbait auzi lantzen dira, besteak beste, Nafarroako Kirolaren Erregistroa, erantzukizunpeko adierazpen baten aurkezpen nahitaezkoa, kirol arloko lanbideetan ari direnen betekizunak eta garrantzi bertsuko beste auzi batzuk.

IV. tituluan arau-hauste eta administrazio-zehapen batzuk tipifikatu dira, foru legea betetzen dela bermatze aldera. Arau batek ez baditu ezartzen arau hori ez betetzeak ekar ditzakeen zehazpenak, nekez lortuko ditu arau horrek erdietsi nahi dituen helburuak.

Lege aldaketa guztiek trantsizio arazoak eragiten dituzte maiz, eta are gehiago lanbide batean lehenbizikoz hastea eta aritzea arautzen duten foru legeek. Auzi hori kontu handiz jorratu da foru lege honen xedapen iragankorretan eta azken xedapenetan, eta errespetu handiz jokatu da berau indarrean jartzen denean Nafarroan lege honen bidez arautuko diren lanbideetan legeak eskatutako kualifikaziorik gabe ari direnen eskubideekin. Era berean, mekanismoak aurreikusi dira foru lege hau apurka-apurka ezartzeko. Eta aurreikusi da, halaber, zer egoeratan faltako diren tituludun profesionalak kirol zerbitzuak ematen dituzten erakundeen eskariari aurre egiteko.

Foru lege honek zenbait aldaketa sartzen ditu gaur egun indarrean den Nafarroako Kirolari buruzko uztailaren 5eko 15/2001 Foru Legean. Alde batetik, Nafarroako Kirol Entitateen Erregistroa aldatu, eta Nafarroako Kirolaren Erregistroa sortu du. Horrek bi atal izanen ditu: bata kirol entitateentzat, eta bestea, kiroleko profesionalentzat. Ahalegina egin da erregistro administratibo berri bat sortu gabe indarrean dagoen erregistroko giza baliabideez eta baliabide materialez eta baita esperientziaz ere baliatzeko.

Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legearekin bat, Nafarroako Gobernua derrigortua dago behar diren neurriak hartzera aipatu foru legean bildutako hizkuntza-eskubideak betetzen direla bermatzeko kirol arloko lanbideen eremuan, bereziki eskola adineko kirolaren eremuan.

Adierazi beharra dago, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkideari buruzko urriaren 1eko 39/2015 Legearen 129.1 artikuluan ezarritakoak aginduta, foru lege hau bat datorrela erregulazio onaren printzipioekin, eta horrenbestez, premiaren eta proportzionaltasunaren printzipioetara egokitzen saiatu dela. Foru lege honetan, premiaren eta proportzionaltasunaren printzipioak errespetatuz, bakar-bakarrik arautu dira jarduera fisikoaren eta kirolaren zientzietako ezagutzak eta teknikak aplikatzea eskatzen duten lanbideak, kanpoan utzita ondasun juridiko garrantzitsuenetan –lanbide zerbitzu horien hirugarren hartzaileen osasuna eta segurtasuna– zuzenean eragiten ez dutenak.

Foru lege hau prestatzean aintzat hartu diren eskumen-parametroak dira, hain zuzen ere Konstituzio Auzitegiari buruzko urriaren 3ko 2/1979 Lege Organikoaren 33. artikuluaren babesean, Estatuko Administrazio Orokorraren eta kasuan kasuko autonomia erkidegoen arteko lankidetzarako alde biko batzordeek lortutako akordioetan jasotakoak. Horiek lanbideetan aritzeari buruzko beste lege batzuk onetsi dituzte.

Azkenik, oharturik oso nabarmena dela emakumezkoen azpiordezkapena kirol arloko lanbide batzuen jardunean eta badirela praktika diskriminatzaileak gizonezkoen eta emakumezkoen lehiaketen esparruko lanbide kualifikazioen eskakizunetan, foru lege honek neurri jakin batzuk hartu ditu egoera horiek zuzentzeko.

I. TITULUA
Xedapen orokorrak

1. artikulua. Xedea eta aplikazio eremua.

1. Foru lege honen xedea da Nafarroan kirol arloko lanbide jakin batzuetan hasteko eta aritzeko oinarrizko alderdiak arautzea. Berariaz adieraziko da zein diren lanbide horiek, lanbide bakoitzaren jardun-eremu funtzional orokorra ezarriko da, eta aditzera emanen da lanbide horietan sartzeko zer kualifikazio eskatzen den.

2. Foru lege hau Nafarroako ohiko lanbidesarbide eta -jardunari bakarrik aplikatuko zaio, betiere, hargatik galarazi gabe autonomia erkidegoak edo Estatuak, hala badagokio, profesionalen zerbitzuen eta elkargoen arloan onartzen duen legeria.

3. Ulertuko da plataforma birtualen bidez edo informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidez egiten den lanbide-jarduna Nafarroako eremukoa dela, baldin eta zerbitzu horiek ematen dituzten pertsona fisiko edo juridikoen egoitza edo helbidea Foru Komunitatean badago.

4. Foru lege honek arautzen du nola sartu eta aritu behar den lanbide horietan, norberaren kontura edo besteren kontura izan. Halaber, legea aplikatuko da, hala sektore publikoan betetzen denean lanbidea, nola pribatuan betetzen denean, eta berdin izanen da zerbitzu profesionalak zein erakundetan ematen diren; hau da, erakunde publiko edo pribatuetan ematen diren, edo irabazi-asmoa duten erakundeetan edo irabazi-asmorik

gabekoetan. Ulertu behar da sektore publikoan kirol arloko lanbideetan sartzeko eta aritzeko egiten den aipamena, bestalde, Nafarroako Foru eta Toki Administrazioko sektore publikora mugatu behar dela, bai lanpostuak eskuratzeari dagokionez, bai kanpoko zerbitzu profesionalak kontratatzeari dagokionez.

5. Foru lege honen ondorioetarako, lanbidean aritzea da lege honetan arautzen diren kirol lanbideen berezko zerbitzuak ematea, lansari baten truke. Lege honetatik kanpo geratzen dira boluntarioen, adiskideen, familiakoen eta antzekoen arteko harremanen esparruan gauzatzen diren jarduerak.

Foru lege honen ondorioetarako, boluntariotzat jotzen dira kirol-monitore, -entrenatzaile eta -zuzendariek Nafarroan boluntariotzaren esparruan aplikagarria den legearen eremuan egiten dituzten jarduerak.

6. Foru lege honen eremutik kanpo geratzen dira lanbide-jarduera hauek:

a) Urpekaritzarekin lotutako lanbide-jarduerak, kirol arlokoak edo aisialdirako ez badira.

b) Salbamendu eta laguntzako lanbide-jarduerak, kirol arlokoak ez badira.

c) Parakaidismoko lanbide-jarduerak, kirol arlokoak ez badira.

d) Ibilgailu edo tresna motordunak gidatzean oinarritzen diren lanbide-jarduerak, kirol arlokoak ez badira.

e) Aisiako ontziak gidatzeko edo gobernatzeko lanbide-jarduerak, kirol arlokoak ez badira.

f) Kirol instalazioetako edo kirol entitateetako kudeatzaileen lanbide-jarduerak, betiere ez badira betetzen kirol-zuzendariaren eginkizun berariazkoak, jarduera fisikoaren eta kirolaren zientziak aplikatuz.

g) Haurren edo gazteen astialdiko lanbide-jarduerak, baldin eta kirol-jarduera nabarmenki minoritarioa bada jardueren programazio orokorrean.

7. Foru lege honen ondorioetarako, honako hau sartzen da "kirol" terminoaren barruan: edozein motatako jarduera fisiko, helburu duena egoera fisiko edo psikikoa azalaraztea edo hobetzea, gizarte-harremanak garatzea edo maila guztietako lehiaketetan emaitza onak lortzea, parte-hartze antolatu baten bidez edo beste mota bateko partehartzearen bidez. Termino horren barruan, gorputz- eta kirol-ekintza guztiak sartzen dira, hots, kirol federatuaren, eskola kirolaren, unibertsitate kirolaren, guztiontzako kirolaren, aisialdiko kirolaren edo bestelako egituradun kirolaren barruan egiten direnak, zeinahi delarik ere horien xedea: gorputzhezkuntza, lehiaketa, hastapena, ikaskuntza, errendimendua, osasuna, jolasa, aisia edo antzekoren bat.

2. artikulua. Kirol arloko berezko lanbideak, eremu funtzional orokorra eta kualifikazioak.

1. Foru lege honen ondorioetarako, kirol arloko berezko lanbidea da kirol arloan berariaz azaltzen dena eta jarduera fisikoaren eta kirolaren zientzien arloko jakintza eta teknikak aplikatzea eskatzen duena.

2. Foru lege honen ondorioetarako, lanbide hauek jotzen dira kirol arloko berezko lanbidetzat:

a) Gorputz Hezkuntzako irakaslea.

b) Kirol-monitorea.

c) Dagokion kirol modalitate edo diziplinako entrenatzailea.

d) Kirol-zuzendaria.

e) Prestatzaile fisikoa.

3. Lanbide bakoitzaren eremu funtzional orokorra ezartzen dute foru lege honetan lanbide horietarako jasotzen diren eskudantzien zerrendek; horien helburua ez da mugak jartzea, adierazpen mailakoak baitira, eta ulertzen da ez dituztela galarazten osasun arloko lanbideak arautzen dituen legediak ezarritako mugak. Foru lege honetan bildutako lanbideen eskudantzien barruan sartzen da irizpenak, ikerlanak, txostenak, aditu-txostenak eta antzekoak egitea, betiere profesionalek lanbidera sartzeko dauzkaten kualifikazioen barruan badaude gaitasun horiek edo egiaztatzen badute gaitasun horiek beste bide batzuetatik eskuratu dituztela.

4. Foru lege honetan araututako lanbideekin lotutako eskudantziek, bestalde, ez dute aipatutako kualifikazioek egiaztatzen dituzten titulazioen lanbide-eremua mugatuko.

5. Lanbide-kualifikazioa, lege honen ondorioetarako, lanbide jakin batean hasteko edo jarduteko bidea da, ofizialki egiaztatzen dena prestakuntza-titulu baten bidez, gaitasun ziurtagiri baten bidez edo formalki onartutako lan-esperientzia baten bidez, edo inguruabar horietariko bat baino gehiago bilduz. Foru lege honetan arautzen diren lanbideetan aritzeko beharrezkoak diren kualifikazioak honako hauen bidez egiaztatu ahal izanen dira: hurrengo artikuluetan adierazten diren titulu akademikoen bidez, lanbide mailako agiri baliokideen bidez edo une bakoitzean indarrean den ordena-

menduan ofizialtzat jotzen diren beste titulu edo ziurtagiri ofizial batzuen bidez.

6. Foru lege honen ondorioetarako, honako hauek izanen dira titulu edo egiaztagiri ofizialak: hezkuntza, lan, kirol edo osasun administrazioak kasuan kasuko eskumenen barnean emandakoak.

II. TITULUA
Kirol arloko lanbideak. Izenak, eskudantziak eta kualifikazio galdagarriak

3. artikulua. Gorputz Hezkuntzako irakaslearen lanbidea.

1. Gorputz Hezkuntzako irakaslearen lanbideak bide ematen du Gorputz Hezkuntzako eskolak emateko dagozkion hezkuntza-mailetan; era berean, bide ematen du hezkuntza legerian aurreikusitako funtzio instrumental edo eratorri guztiak betetzeko.

2. Ikasleei Gorputz Hezkuntzako eskolak ematen zaizkienean, irakasle batek egon beharko du bertan.

4. artikulua. Kirol-monitorearen lanbidea.

1. Kirol-monitorearen lanbideak bide ematen du edozein kirolari edo kirolari-talderentzat honako funtzio hauek betetzeko: plangintza, instrukzioa, ikaskuntza, animazioa, egokitze fisikoa, egoera fisikoa berreskuratzea edo hobetzea, entrenamendu edo prestaketa pertsonala, monitorizazioa, kontrola, gidaritza, laguntza, ebaluazioa eta antzekoak. Nolanahi ere, jarduera horrek ez du egon behar kirol lehiaketetara bideratua. Kirol-monitoreak heziketa lehiaketetan edo kirol hastapenekoetan jardun dezake, lehiaketa horiek errendimendura zuzenduak ez badaude.

2. Lanbide horretan aritu ahal izateko izaera orokorrekoak edo kirol edo diziplina anitzekoak diren ikaskuntza- eta irakaskuntza-jardueretan edo antzekoetan (kirol modalitate edo diziplina jakin batera bideratzen ez diren jarduerak), honako titulu akademiko hauen bidez egiazta daitekeen kualifikazioa eskatuko da:

a) Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua.

b) Gorputz eta Kirol Ekintzen Animazioko goi mailako teknikaria.

c) Gizarte eta Kirol Animazioko eta Irakaskuntzako goi mailako teknikaria.

d) Haur Hezkuntzako edo Lehen Hezkuntzako Gradua, Gorputz Hezkuntzako aipamenarekin edo espezialitatearekin.

3. Irakaskuntza- eta ikaskuntza-jarduera horiek eta antzekoak kirol modalitate edo diziplina bakar batera bideratuta badaude, eta kirol arloko hastapenetan edo oinarrizko mailan egiten badira, honako titulu edo ziurtagiri hauen bidez egiaztatu daitekeen kualifikazioa eskatuko da:

a) Dagokion kirol modalitate edo diziplinako goi mailako kirol teknikaria.

b) Dagokion kirol modalitate edo diziplinako kirol teknikaria.

c) Dagokion modalitate edo diziplinaren profesionaltasun ziurtagiria, 2. edo 3. mailakoa.

d) Dagokion kirol modalitate, espezialitate edo diziplinako kirol teknikariaren erdi mailako hasiera zikloaren ziurtagiria.

Era berean, diziplina bakarreko eta oinarrizko mailako irakaskuntza- eta ikaskuntza-jardueretan eta antzekoetan lan egin ahal izanen dute bigarren atalean aipatzen diren titulazioen bidez egiaztatu daitekeen kualifikazioren bat duten guztiek, betiere, prestakuntza berezia badute dagokion kirol modalitate edo diziplinan.

4. Irakaskuntza- eta ikaskuntza-jarduera horiek eta antzekoak berariaz bideratzen direnean kirol modalitate edo diziplina bakar batera, eta hobekuntza teknikoaren eremuan edo erdiko mailan egiten direnean, honako titulu hauen bidez egiaztatu daitekeen kualifikazioa eskatuko da:

a) Dagokion kirol modalitate edo diziplinako goi mailako kirol teknikaria.

b) Dagokion kirol modalitate edo diziplinako kirol teknikaria.

Diziplina bakarreko erdi mailako irakaskuntza- eta ikaskuntza-jardueretan eta antzekoetan jardun ahal izanen dute, halaber, Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Graduaren bidez eta Gorputz eta Kirol Ekintzen Animazioko goi mailako teknikariaren tituluaren bidez egiazta daitekeen kualifikazioren bat dutenek, baldin eta berariazko prestakuntza badute, dagokien kirol modalitate edo diziplinan.

5. Lanbide hori oinarrizko egokitzapen fisikoaren eta gimnasia leunak deiturikoen arloan betetzeko (pilates, yoga eta antzekoak), titulu hauen bidez egiazta daitekeen kualifikazioa eskatuko da:

a) Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua.

b) Gorputz eta Kirol Ekintzen Animazioko goi mailako teknikaria.

c) Gizarte eta Kirol Animazioko eta Irakaskuntzako goi mailako teknikaria.

d) Egokitzapen Fisikoaren goi mailako teknikaria.

e) 3. mailako lanbide ziurtagiria.

6. Lanbide hori nolabaiteko arriskua duten jardueretan betetzeko (uretan, mendian, elurretan, airean eta natur inguruneko beste gune batzuetan eta nolabaiteko arriskua duten antzeko espazioetan egiten diren jarduerak, baita animaliekin egiten direnak ere), titulu akademiko hauen bidez egiazta daitekeen kualifikazioa eskatuko da:

a) Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua.

b) Gorputz eta Kirol Ekintzen Animazioko goi mailako teknikaria.

c) Gizarte eta Kirol Animazioko eta Irakaskuntzako goi mailako teknikaria.

d) Zaldizko jardueren teknikaria, baldin eta lanbidea zaldizko jardueren gidaritzaren eta dinamizazioaren eremuan kokatzen bada.

e) Natur ingurunean gorputz eta kirol-jarduerak gidatzeko teknikaria.

Lanbidea eremu horretan betetzeko, ezinbestekoa da kualifikazio hori dutenek egin beharreko jardueren inguruko prestakuntza eta esperientzia zehatza edukitzea.

Honako titulu hauen bidez egiazta daitekeen kualifikazioa dutenek ere jardun ahal izanen dute lanbidean eremu horretan: kirol teknikariaren titulua eta goi mailako kirol teknikariaren titulua (natur ingurunean edo animaliekin batera egiten den jarduerari dagokion modalitate edo diziplinan). Kasu horretan, kontuan izan behar dira artikulu honen hirugarren eta laugarren apartatuetan ezarritako mailak edo eremuak.

7. Beharrezkoa izanen da Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Graduaren bidez egiazta daitekeen kualifikazioa izatea nagusiki edo berariaz –adina, ahalmen fisiko edo psikikoa, inguruabar sozialak edo osasuna direla-eta– arreta berezia eskatzen duten pertsonei zuzendutako gorputz- eta kirol-ekintzetan jarduteko kirol-monitorearen lanbidean. Hori gorabehera, beste profesional batzuek ere baliatu ahal izanen dituzte eskudantziak, osasun arloko lanbideak antolatzeko legeriaren arabera”.

8. Kirol-jarduerak, nagusiki edo berariaz, desgaitasuna duten pertsonei eta kirol modalitate bakarrera zuzenduak direnean, beharrezkoa izanen da titulu akademiko hauen bidez egiazta daitekeen kualifikazioa:

a) Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua.

b) Dagokion kirol modalitateko goi mailako kirol teknikaria.

c) Dagokion kirol modalitateko kirol teknikaria.

d) Haur Hezkuntzako edo Lehen Hezkuntzako Gradua, Gorputz Hezkuntzako aipamenarekin edo espezialitatearekin eta kirol modalitate horretan berariazko prestakuntza edo esperientziarekin.

Kirol egokituak berezkoak dituen diziplinen kasuan jarduteko (esaterako, boccia, goalball-a eta slalom-a), dagokion kirol diziplinako kirol teknikariaren erdi mailako hasiera zikloaren ziurtagiriaren bidez egiten ahalko da.

Halaber, nagusiki edo berariaz desgaitasuna duten pertsonei eta kirol modalitate bakarrera zuzenduriko kirol-jarduera hauetan kirol-monitore gisa jardun ahalko dute kirol modalitate horretan entrenatzaile gisa aritzeko kualifikazioak dauzkatenek.

9. Kirol-jarduerak, nagusiki edo berariaz, desgaitasuna duten pertsonei eta hainbat kirol modalitatetara zuzenduak direnean, beharrezkoa izanen da titulu akademiko hauen bidez egiazta daitekeen kualifikazioa:

a) Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua.

b) Lehen Hezkuntzako gradua, Gorputz Hezkuntzako aipamenarekin, edo garatu beharreko jarduerekin bat datorren prestakuntza edo esperientzia duen titulu baliokidea.

c) Kasuan kasuko kirol modalitateetako goi mailako kirol teknikaria

d) Kasuan kasuko kirol modalitateetako kirol teknikaria.

e) Gorputz eta Kirol Ekintzen Animazioko goi mailako teknikaria edo Gizarte eta Kirol Animazioko eta Irakaskuntzako goi mailako teknikaria, garatu beharreko jarduerekin bat datorren prestakuntza edo esperientziarekin.

10. Desgaitasuna dutenekin garatutako jarduerak uretan, mendian, elurretan, airean, animaliekin edo nolabaiteko arriskua duten antzeko guneetan egiten badira, lanbide jarduera betetzen ahalko dute artikulu honen 6. apartatuan aurreikusitako tituluak badituztela frogatzen dutenek.

11. Gorputz Hezkuntzako irakaslearen lanbidean jarduteko beharrezkoa den kualifikazioa dute-

nek, era berean, ahalmena izanen dute kirol-monitorearen lanbidean jarduteko, bai, ikastetxeetan irakastorduez kanpo programatzen diren kirol-jardueretan, bai beste erakunde batzuetan programatzen direnetan. Baina, horretarako, irakaslearen kualifikazioak bateragarria izan behar du ikasleen adinarekin edo ikasleek adin txikiagokoak izan beharko dute. Kirol modalitate edo diziplina bakarrera berariaz bideratutako jardueretan edo artikulu honen seigarren apartatuan jasotako arriskudun jardueretan arituz gero, bestalde, dagokion kirol modalitateko prestakuntza espezifikoa eskatuko da.

12. Era berean, inork unibertsitate-master espezifiko baten bidez edo profesionaltasun ziurtagiri baten bidez egiaztatu ahal badu kualifikazioa daukala, kirol-monitorearen lanbidean jardun ahal izanen du titulu edo ziurtagiri horren bidez lortu dituen gaitasunak eskatzen dituzten jardueretan.

13. Adingabeei edo beste arrisku-talde batzuetakoei kirol-monitorearen zerbitzuak emateko, baita natur inguruneko jardueretan edo animaliekin egiten diren jardueretan zerbitzuak emateko ere, ezinbestekoa izanen da monitorea bertan egotea kirol-jarduera gauzatzen ari den bitartean, non eta ez den plangintza- edo programazio-zeregin bat.

5. artikulua. Entrenatzailearen lanbidea.

1. Entrenatzailearen lanbideak bide ematen du errendimenduko lehiaketan aritu nahi duten kirolariak eta kirolari-taldeak entrenatzeko, fisikoki eta teknikoki prestatzeko, hautatzeko, aholkatzeko, planifikatzeko, zuzentzeko, gidatzeko, kontrolatzeko, ebaluatzeko eta jarraitzeko, eta antzeko funtzioak betetzeko. Aurrekoa gorabehera, nagusiki prestatzaile fisikoaren eginkizunak betetzen dituzten entrenatzaileei foru lege honen 7. artikuluan ezarritako kualifikazioak eskatuko zaizkie.

2. Kirolariekin eta taldeekin lan egin behar bada lehiaketetan parte hartzeko kirol modalitate edo diziplina bateko oinarrizko mailan, honako ziurtagiri edo tituluen bidez egiazta daitekeen kualifikazioa izan beharko da:

a) Dagokion modalitate edo diziplinaren profesionaltasun ziurtagiria, 2. edo 3. mailakoa.

b) Dagokion kirol modalitate edo diziplinako goi mailako kirol teknikaria.

c) Dagokion kirol modalitate edo diziplinako kirol teknikaria.

Era berean, kirol modalitate edo diziplina bakarreko oinarrizko mailako lehiaketetan lan egin ahal izanen dute Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua dutenek, baldin eta, kualifikazio horrez gain, prestakuntza edo esperientzia espezifikoa ere egiaztatzen badute dagokien kirol modalitatean edo diziplinan.

3. Kirolari eta taldeekin entrenatzailearen lanbidean jarduteko erdi mailako lehiaketetan, honako titulu hauen baliokide den kualifikazioa eskatuko da:

a) Dagokion kirol modalitate edo diziplinako goi mailako kirol teknikaria.

b) Dagokion kirol modalitate edo diziplinako kirol teknikaria.

Era berean, erdi mailako lehiaketetan jardun ahal izanen dute Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua dutenek; horrez gain, prestakuntza edo esperientzia espezifikoa ere izan beharko dute dagokion kirol modalitate edo diziplinan.

4. Kualifikazio egiaztagarria eduki beharko da entrenatzailearen lanbidean aritzeko errendimenduko kirolariekin edota kategoria horretako lehiaketetako taldeekin (otsailaren 22ko 9/2012 Foru Dekretuan definitu zen errendimenduko kirola). Kualifikazio hori dagokion kirol modalitate edo diziplinako goi mailako kirol teknikariaren tituluaren bidez egiaztatuko da.

Errendimenduko kirol lehiaketak irekiak edo mistoak badira, aipatu lanbide kualifikazioa bakarbakarrik eskatuko zaie lehiaketa horiei dagokien mailan dauden kirolariak entrenatzen dituzten entrenatzaileei.

Era berean, Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua dutenek ere jardun ahal izanen dute; horrez gain, prestakuntza edo esperientzia espezifikoa ere izan beharko dute.

5. Era berean, Gorputz Hezkuntzako irakaslearen lanbidean jarduteko beharrezkoa den kualifikazioa dutenek ahalmena izanen dute entrenatzailearen lanbidean aritzeko, bigarren eta hirugarren apartatuetan aipatzen diren kirol-lehiaketetan, bai ikastetxeetan irakastorduez kanpo programatzen direnetan, bai beste erakunde batzuetan programatzen direnetan. Baina, horretarako, irakaslearen kualifikazioak bateragarria izan behar du ikasleen adinarekin edo ikasleek adin txikiagokoak izan beharko dute. Kirol modalitate edo diziplina bakarreko lehiaketetan edo natur ingurunean edo animaliekin egiten diren jardueretan arituz gero, bestalde, dagokion kirol-jarduerarako prestakuntza edo esperientzia espezifikoa ere eskatuko da.

6. Foru lege honen ondorioetarako, entrenatzailearen lanbidean jarduten dute entrenatzaileari laguntzen diotenek entrenamenduak eta lehiaketak gidatzen, zuzentzen edo kontrolatzen, kirolariei jarraibideak ematen edo antzeko jarduerak egiten. Beraz, horiek ere izan beharko dute artikulu honetan ezartzen den kualifikazioa.

7. Artikulu honetan adierazitako kualifikazioak bakar-bakarrik eskatuko dira Nafarroako Foru Komunitatean jarduten denean lanbidean edo egoitza bertan duten kirol-entitateentzat eta kirolarientzat lan egiten denean. Kualifikazio horiek, bestalde, ez zaizkie eskatuko egoitza beste herrialde edo autonomia erkidego batean duten kirol-entitateen edo kirolarien entrenatzaileei, baldin eta inoiz Nafarroan entrenatzen badute edo lehiatzen badira estatu mailako edo nazioarteko lehiaketak prestatzeko edo horietan parte hartzeko.

Orobat, ulertzen da artikulu honetan adierazitako kualifikazioek ez dituztela galarazten Estatuko eta nazioarteko kirol federazioek beren erregulazio eremuan lehiaketa ofizialetarako ezarritako eskakizunak.

8. Adingabeei edo beste arrisku-talde batzuetakoei entrenatzailearen zerbitzuak emateko, baita natur inguruneko jardueretan edo animaliekin egiten diren jardueretan zerbitzuak emateko ere, ezinbestekoa izanen da entrenatzailea bertan egotea kirol-jarduera gauzatzen ari den bitartean, non eta ez den plangintza- edo programazio-zeregin bat.

6. artikulua. Kirol-zuzendariaren lanbidea.

1. Kirol-zuzendariaren lanbideak ahalmena ematen du kirol-zentro, -zerbitzu, -jarduera eta -erakunde publiko nahiz pribatuetan zuzendaritza, programazio, plangintza, koordinazio, kontrol, ebaluazio, gainbegiratze eta antzeko zereginekin zerikusia duten lanbide-jarduerak gauzatzeko, kirol zientzietako ezagupenak eta teknikak aplikatuz. Era berean, kirol-zuzendariari dagokio kirol-monitorearen edo kirol-entrenatzailearen lanbidean dihardutenen funtzio teknikoak koordinatzea, gainbegiratzea eta ebaluatzea.

2. Jarduera edo zerbitzu integral, orokor eta diziplina edo kirol anitzekoetan kirol-zuzendariaren lanbidea gauzatzeko (berariaz kirol modalitate edo diziplina bakar batean murgildu gabe), beharrezkoa izanen da kualifikazio egiaztagarria edukitzea. Kualifikazio hori Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Graduaren bidez egiaztatuko da.

3. Kirol modalitate edo diziplina bakarreko kirol-hastapena edo oinarrizko maila zuzendu behar bada, kirol modalitate edo diziplina horretako prestakuntza espezifikoa egiaztatu beharko da aurrekoez gain.

4. Hobekuntza teknikoko edo erdi mailako jarduerak zuzendu behar badira, prestakuntza edo esperientzia espezifiko bat ere egiaztatu beharko da; edo, bestela, kualifikazio egiaztagarria eduki beharko da; hots, dagokion kirol modalitate edo diziplinako kirol teknikariaren tituluaren bidez egiaztatuko den kualifikazioa.

5. Errendimendu handiko jarduera edo zerbitzuetan kirol-zuzendariaren lanbidea gauzatzeko, kualifikazio egiaztagarria eduki beharko da. Dagokion kirol modalitate edo diziplinako goi mailako kirol teknikariaren tituluaren bidez edo Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Graduaren tituluaren bidez egiaztatuko da kualifikazio hori. Kualifikazio hori egiaztatzen dutenek oinarrizko mailako eta erdi mailako kirol-jardueretan ere gauzatu ahal izanen dute lanbidea.

6. Animazioko kirol-jarduerak zuzendu behar badira, Gorputz eta Kirol Ekintzen Animazioko goi mailako teknikariaren tituluaren baliokidea den prestakuntza egiaztatzen dutenek eta Gizarte eta Kirol Animazioko eta Irakaskuntzako goi mailako teknikariek ere jardun ahal izanen dute lanbidean.

7. Era berean, Gorputz Hezkuntzako irakaslearen lanbidean aritzeko beharrezkoa den kualifikazioa dutenek ahalmena izanen dute eskolako kirol-jarduerak sustatu, planifikatu, programatu, koordinatu, ebaluatu edo zuzentzeko, bai ikastetxeetan ikastorduetatik kanpo egiteko programatzen direnak, bai beste erakunde batzuetan programatzen direnak. Kirol modalitate edo diziplina bakarreko lehiaketetan edo natur ingurunean edo animaliekin egiten diren jardueretan arituz gero, bestalde, dagokion kirol-jarduerarako prestakuntza edo esperientzia espezifikoa ere eskatuko da.

8. Kirol-zuzendariaren lanbide-jarduera betetzeko, ez da beharrezkoa fisikoki kirol-jarduerak garatzen diren lekuan egotea.

7. artikulua. Prestatzaile fisikoa.

1. Prestatzaile fisikoaren lanbideak bide ematen du gorputz- eta kirol-ekintzen eta ariketa fisikoaren gaineko aholkularitza, plangintza, diseinua eta ebaluazio tekniko eta zientifikoa egiteko, bai eta ekintza horiek garatu eta gauzatzeko ere, xedetzat izanik pertsonen egoera fisikoa eta koordinazio gaitasunak mantentzea, garatzea, optimizatzea eta berreskuratzea, haien bizi-kalitatea eta osasuna hobetzeko, bai eta lesioak eta patologiak prebenitzeko, eta horiek dituztenak

berrezteko, berregokitzeko eta berrentrenatzeko ere, eta horretarako, kasuan kasuko ezaugarri eta beharrekin bat datozen gorputz- eta kirol-ekintzak eta ariketa fisikoak egitea, osasun arloko profesionalekin lankidetzan arituz eta bakoitzaren esparru profesionalak errespetatuz.

2. Prestatzaile fisikoaren lanbideak espezialitate hauek ditu:

a) Kirol errendimenduan eta errendimendu fisikoan aditua.

b) Gorputz hezitzailea edo kirol berregokitzailea.

3. Kirol errendimenduan eta errendimendu fisikoan aditua den prestatzaile fisikoak honako eginkizun hauek izanen ditu:

a) Gorputz- eta kirol-ekintzen eta ariketa fisikoaren gaineko aholkularitza, plangintza, diseinua eta ebaluazio tekniko eta zientifikoa, bai eta ekintza horiek garatzea eta gauzatzea ere, betiere pertsonen, taldeen edo ekipoen egoera fisikoa eta koordinazio gaitasunak mantentzeko, garatzeko, optimizatzeko eta berreskuratzeko, jarduera hori lehiaketara zuzendua egon zein ez.

b) Prestatze-lan eta entrenamendu pertsonala, taldekoa nahiz banakakoa. Foru lege honen ondorioetarako, entrenatzaile pertsonalaren deitura prestatzaile fisikoaren lanbidearen barnean dago, eta foru lege honen 10. artikuluko izenen erabilerak eragiten dio.

4. Gorputz hezitzailea edo kirol berregokitzailea den prestatzaile fisikoak honako eginkizun hauek izanen ditu:

a) Pertsonen bizi-kalitatea eta osasuna hobetzera bideratutako gorputz- eta kirol-ekintzen eta ariketa fisikoaren lanaren prebentzioa, aholkularitza, plangintza, diseinua eta ebaluazio tekniko eta zientifikoa.

b) Lesioak eta patologiak dauzkaten pertsonak, taldeak edo ekipoak berregokitzea, berrentrenatzea eta berreztea, lehiatzen badira edo ez; eta horretarako, beren ezaugarriekin eta beharrekin bat datozen gorputz- eta kirol-ekintza eta ariketa fisikoak prestatzea, osasun arloko profesionalekin lankidetzan arituz eta 1. apartatuan adierazitako baldintzetan.

c) Xedetzat bizi-kalitatea eta osasuna hobetzea duten gorputz- eta kirol-ekintzen eta ariketa fisikoen gaineko prestakuntza, aholkularitza, plangintza, garapena eta ebaluazio tekniko eta zientifikoa, arreta berezia eskatzen duten pertsonekin edota gorputz- eta kirol-ekintzetan jardutekzailtasun bereziak dauzkatenekin eta osasun-patologiak edo -arazoak dauzkatenekin, osasun arloko profesionalekin lankidetzan arituz eta 1. apartatuan adierazitako baldintzetan.

5. Prestatzaile fisikoaren zerbitzuak emateko, beharrezkoa da berau jarduera fisikoak eta kirol-jarduerak garatzen diren tokian egotea, baldin eta aurreko apartatuko c) letran adierazitako populazioetako taldeetako pertsonekin gauzatzen badira.

6. Prestatzaile fisikoaren lanbidean aritzeko, beharrezkoa da Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Graduaren titulua izatea.

8. artikulua. Kasu berezietako kualifikazio-baldintzak.

1. Egoitza soziala Nafarroako Foru Komunitatean badute bakarrik eskatuko zaie Nafarroan Estatuko edo nazioarte mailako lehiaketa ofizialetan parte hartzen duten klub eta kirol-elkarteetako profesionalei foru lege honek ezartzen dituen kualifikazioak betetzeko.

2. Lanbide-jarduna Nafarroan kokatutako zentroetan gauzatu ohi badute bakarrik eskatuko zaie Estatuko edo nazioarte mailako kirol-entitate publiko edo pribatuetako profesionalei foru lege honek ezartzen dituen kualifikazioak betetzeko.

3. Foru lege honek ezartzen dituen kualifikazioak ez zaizkie eskatuko beste autonomia erkidego edo herrialde batzuetako profesionalei, hots, Nafarroan –noizbehinka edo unean-unean– zerbitzu profesionalak ematen dituzten profesionalei, baldin eta Nafarroatik kanpo bizi diren kontsumitzaile edo erabiltzaileentzat badira zerbitzu horiek.

9. artikulua. Kualifikazio berrietara egokitzea.

Nafarroako Gobernuari dagokio, bere eskumenen esparruan, foru lege honek kualifikazio eta tituluei egiten dizkien erreferentziak lanbide-kualifikazio berrietara egokitzea. Erreferentzia horiek sortzen diren kualifikazio berrietara egokitzen ez diren bitartean, indarrean dagoen araudiak lanbide-mailari dagokionez baliokidetzat jotzen dituenak izanen dira baliozkoak.

10. artikulua. Izenaren erabilera.

1. Lanbidean foru lege honek eta aplikagarriak diren gainerako arauek xedatzen dutenarekin bat etorriz jarduten denean bakarrik erabili ahal izanen dira lege honetan azaltzen diren lanbideen izenak.

2. Beste profesionalek ezin izanen dituzte erabili esanahiarengatik edo antzarengatik foru lege honek arautzen dituen izenekin nahastu daitezkeen izenak.

3. Kirol bakoitzean boluntario gisa gauzatzen denean jarduera, eta betiere foru lege honetan eskatutako kualifikazioetara mugatzen badira, orduan ere erabili ahal izanen dira "Kirol-monitore", "Entrenatzaile", "Kirol-zuzendari" eta “Prestatzaile fisiko” izenak.

4. Entrenatzailearen lanbidearen izenak ez du eragotziko kirol-erakundeek haien barruan dauden kualifikazio-mailak sailkatzeko erabil dezaketen nomenklatura.

III. TITULUA
Kirol arloko lanbideetan hastea eta aritzea

11. artikulua. Nafarroako Kirolaren Erregistroa eta elkargoko kide egitea.

1. Foru lege honek arautzen dituen lanbideetan hasteko eta aritzeko, derrigorrezko baldintza izanen da dagokion profesionalen elkargoan sartzea, baldin eta estatuko legeek hala ezartzen badute. Kasu horretan, profesionalen elkargoak erregelamenduz ezartzen den informazioa eman behar dio Nafarroako Kirolaren Erregistroko Kiroleko Profesionalen Atalari.

2. Lanbidean aritu nahi duten gainerako profesionalek, baldin eta foru lege honetan araututako lanbideetako edozeinetan jarduteko eskatzen den kualifikazioa badaukate, erantzukizunpeko adierazpen bat aurkeztu behar dute Nafarroako Kirolaren Erregistroko Kiroleko Profesionalen Atalean. Adierazpen horretan, erregelamenduz ezartzen den informazioa jasoko da.

3. Nafarroako Kirolaren Erregistroko Kiroleko Profesionalen Atalak, zeina publikoa izanen baita, kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak ahalik eta ondoen defendatze aldera, aurreko apartatuetan adierazitako informazio hori emanen du modu argi, doako eta elektronikoki eskuragarri batean. Erregelamenduz ezarri beharko dira erregistroaren egitura, zereginak eta publizitate eta funtzionamendu araubidea.

4. Erantzukizunpeko adierazpena aurkeztea bakarrik, oro har, aski izanen da lanbidean hasteko aurkezpen egunetik beretik, galarazi gabe egiaztatzeko, kontrolatzeko eta ikuskatzeko ahalak.

5. Baldin erantzukizunpeko aitorpenari eransten zaion edozein datu, adierazpen edo agiri funtsean ez-zuzena edo faltsua bada, edo zerbait falta bada, edo aurkezten ez bada, horrek berekin ekarriko du lanbidean jarraitu ezin izatea, aurretik prozedura administratiboa izapidetuta, gertaera horien berri jakiten den unetik beretik, galarazi gabe izan daitezkeen erantzukizunak.

6. Datuen babes arloko berariazko araudian ezarritakoarekin bat gauzatuko da erantzukizunpeko adierazpenetan jasotako datu pertsonalen eskuratzea, trukatzea eta interkomunikatzea.

7. Profesionalei ez zaie erantzukizunpeko adierazpena eskatuko baldin Gorputz Hezkuntzako irakasle ari badira esklusiboki, Administrazio Publikoarekin loturik, zuzenbide administratiboaren edo lan zuzenbidearen bidez araututako zerbitzu erlazio baten bidez, galarazi gabe Administrazio Publikoak Erregistroari bidali behar izatea artikulu honetan ezarritako informazioa, erregelamenduz ezarritako moduan.

12. artikulua. Erantzukizunpeko adierazpena eta adingabeen babesa.

1. Kirol-monitore, entrenatzaile, kirol-zuzendari eta prestatzaile fisiko izateko eta aritzeko, aurretik frogatu beharko da norbera ez dela kondenatua izan sexu-askatasunaren eta sexu-ukigabetasunaren aurkako delitu batengatik. Berariazko erantzukizunpeko adierazpen baten bidez frogatzen ahalko da hori, baimena emanez datuak kontsultatzeko Sexu Delituen Egileen Erregistro Nagusian, edo aipatutako erregistroaren ziurtagiri negatibo bat aurkeztu beharko da.

2. Gorputz Hezkuntzako irakasleek betebehar hori betetzeko, hezkuntzaren arloan eskumena duen departamentuak ezarritakoari jarraituko zaio.

13. artikulua. Lanbidean aritzean dauden betebeharrak.

1. Foru lege honen xede diren kirol-lanbideetan aritzean, profesionalek honako hauek bete beharko dituzte:

a) Pertsona hartzaileen baldintza eta beharrei egokitutako zerbitzuak ematea, uneroko ezagutza zientifikoarekin bat, indarreko araudian ezarritako kalitate eta segurtasun mailei jarraituz, eta generoaren araberako desberdintasunei erreparatuz.

b) Zerbitzuen hartzaileen osasuna eta segurtasuna zaintzea, eta aktiboki laguntzea kirolarien osasunaren kontrakoak diren jarduketak ezabatzeko.

c) Kirol-jardueretan bertan egonik gauzatzea lanbide-jarduna, salbu foru lege honetan aurreikusitako kasuetan.

d) Aktiboki laguntzea dopinaren kontrako era guztietako kontroletan eta dopinaren kontrako legerian aurreikusitako beste edozein betebehar betetzen.

e) Beren zerbitzuen hartzaileen nortasuna, duintasuna eta intimitatea errespetatzea.

f) Beren zuzendaritzapean gauzatu beharreko kirol-jarduera fisikoen informazio nahikoa eta ulergarria ematea zerbitzuen hartzaileei.

g) Zerbitzuen hartzaileen aurrean beren burua identifikatzea eta beren lanbidearen eta lanbide-kualifikazioaren berri ematea haiei.

h) Honako printzipio honen pean gauzatzea bere praxia: kirolak lagundu dezake pertsona osoki eta harmonikoki garatzen, eta, orobat, kirolak ahalbidetu dezake pertsonaren prestakuntza, osotasunean, erraztuz bizi-kalitate hobea eta ongizate sozial handiagoa izatea.

i) Sustatzea gizonen eta emakumeen arteko benetako berdintasuna kirolean, eta kirolaren praktikara sar daitezela maila guztietan, era guztietako bazterketa-egintzak baztertuz.

j) Aisialdiko aukera gisa eta ohitura osasungarri gisa proiektatzea kirol-jarduera.

k) Ezagutzen etengabeko eguneratzea eta hobekuntza bultzatzea.

l) Aktiboki laguntzea kirolarien kontrol medikoan, osasun-langileen bidez.

m) Kirolariei errendimendua hobetzen edo osasuna hobetzen laguntzen ahal dieten bestelako profesionalei aktiboki laguntzea.

n) Inolako indarkeria, arrazismo, intolerantzia nahiz xenofobiarik gabeko kirol-praktika sustatuz gauzatzea beren lanbide-jarduna.

o) Kirolariak, bereziki adingabeak, abusuzko esplotazio orotatik babestuz gauzatzea beren lanbide-jarduna, arreta berezia emanez sexu-jazarpenari eta -abusuari.

p) Kirol-jardueran, sustatzea eta zaintzea ingurune naturalaren ezagutza eta ustiapen orekatua, eta ingurumenaren aldetik arduratsua den kirol-praktika egin dadila zaintzea.

q) Lanbide-jardueran, genero-estereotipoak gainditzen direla bermatzea.

2. Aipatutako printzipio eta betebeharrak ez betetzeak berekin ekarriko du, hala behar denean, erantzukizun administratiboak eta diziplinazkoak eskatzea.

14. artikulua. Lanbide-sozietateen bidez aritzea.

1. Lanbide-sozietateen bidez gauzatu daiteke foru lege honetan arautAutako lanbide-jarduera, indarreko araudian xedatutakoarekin bat, salbu enplegu publikora sartzeko kasuetan, edo hezkuntza arloko legerian onartzen ez diren kasuetan.

2. Legeetan aurreikusitako edozein sozietate-formaren arabera eman daitezke zerbitzuak, betiere betez Lanbide-sozietateei buruzko martxoaren 15eko 2/2007 Legea eta hura garatzeko arauak.

3. Lanbide-sozietateek behar diren neurriak hartu beharko dituzte behar diren pertsona kualifikatuen presentzia fisikoa bermatzeko kirol-lanbideen jardunean, salbu foru lege honek aurreikusitako kasuetan.

4. Kirol arloko lanbideetan arautAutako lanbideei esleitutako eginkizun eta jarduerak egiten dituztenei foru lege honek ezarritako betebehar berberak izanen dituzte lanbide-sozietateek.

15. artikulua. Erantzukizun zibila bermatzea.

1. Foru lege honek arautAutako lanbideetan aritzeko, aurretik erantzukizun zibileko aseguru egokia hartu beharko da, estaliko duena zerbitzu profesionalak emateagatik hirugarrenei eragindako kalteetarako kalte-ordaina.

2. Administrazio publiko baten zerbitzuan esklusiboki ari diren profesionalei ez zaie halakorik eskatuko. Aseguru hau, orobat, ez da nahitaezkoa baldin jarduera profesionala hirugarrenen kontura bakarrik egiten bada eta horiek jada aseguru-estaldura badute lanbidean aritzeak berekin dakarren jarduerako arriskuetarako.

3. Orobat, ez da nahitaezkoa izanen asegurua banaka hartzea baldin norberak Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Graduaren titulu ofiziala badu, edo baliokide bat, eta jardule gisa alta emanik badago egoki den elkargo-erakundean, betiere hark erantzukizun zibil profesionaleko aseguru kolektibo bat badu.

4. Foru lege hau garatzeko garapen-xedapenetan zehaztuko dira aseguruaren funtsezko baldintzak.

16. artikulua. Bestelako baldintzak.

1. Ulertzen da ezen, kirol-lanbideetan hasteko eta aritzeko foru lege honetan ezarritako kualifikazio-beharkizunei dagokienez, ez direla galarazten indarreko legeriaren arabera beharrezkoak diren lizentziak, baimenak, tituluak eta beharkizun gehigarriak.

2. Ezin izanen da eskatu federazioaren baimenik kirol-lanbide batean aritzeko baldin lehiaketa federatuetatik kanpo gauzatzen bada jarduera profesionala.

3. Kirol federazioek eska ditzakete, foru lege honetan aurreikusitako kualifikazioez gain, prestakuntza berariazkoak.

17. artikulua. Lehen laguntza emateko gaitasuna.

1. Foru lege honetan araututako lanbideren batean ari diren guztiek, baldin kirol-jardueretan ari badira presentzia fisikoa izanik, barnean direla boluntarioak, lehen laguntzako prestakuntza frogatu beharko dute.

2. Lehen laguntzako prestakuntza eguneratzeko ikastaroetan parte hartu beharko dute kiroleko profesionalek.

3. Kirol eta osasun arloetan eskudun diren departamentuek erregelamenduz ezarriko dituzte aipatutako prestakuntza frogatzeko eta eguneratzeko baldintzak eta prozedura.

18. artikulua. Foru lege honen babesik gabe aritzea lanbidean.

Foru lege honetan xedatutakoari egokitu gabe lanbidean aritzeak, eta, bereziki, behar den lanbide-kualifikazioa izateko betebeharra izateari egokitu gabe lanbidean aritzeak, berekin ekarriko ditu behar diren erantzukizun administratibo, diziplinazko eta penalak, aplikatzekoa den antolamendu juridikoarekin bat.

19. artikulua. Arau-esparru amankomuna. Lehia askea.

1. Foru lege honetan araututako lanbideak, foru legeak ezarri gabeko orotan, loturik egonen dira lanbideetan aritzeari buruz arau-esparru amankomunari, estatukoa nahiz autonomikoa izan.

2. Foru lege honetan araututako lanbideetara iristea eta horietan aritzea eta horiek multzokatzen dituen elkargo profesionalaren esku-hartzea lotuko zaizkio Lehiaren Defentsari eta Lehia Desleialari buruzko legeriari.

3. Foru lege honetan aurreikusitako kualifikazio-beharkizunak errespetatu beharko dituzte kirol-federazioek, eta debeku da federazio-zentro ez direnetan lortutako prestakuntzen bazterkeria oro.

20. artikulua. Beste estatu batzuetan lortutako lanbide-kualifikazioak aintzatestea. Konpentsazio neurriak.

1. Europar Batasuneko kide diren estatuetan lortutako lanbide-kualifikazioak aintzatesteko, edo langileen joan-etorri askea, ezartzeko askatasuna eta profesionalen zerbitzu emate askea aplikatzekoa den estatuetan lortutako lanbide-kualifikazioak aintzatesteko, jarraituko zaie nazioarteko hitzarmenek ezarritakoari eta aintzatespen horien gainean Europar Batasuneko arauek ezarritakoari, baita antolamendu horren transposiziorako estatuko xedapenetan ezarritakoari ere.

2. Lanbide-jardueran aritzeko, aurreko apartatuan aipatu gabeko gainerako estatuetan lortutako lanbide-kualifikazioen aintzatespena eginen da kasu bakoitzean aplikatzekoak diren hitzarmen eta legeen arabera.

3. Europar Batasuneko kide den beste estatu bateko interesdunari, foru lege honetan araututako lanbide-jardueran, eskatzen ahalko zaio konpentsazio neurriren bat, lanbide-kualifikazioen arloan aplikatzekoa den Europar Batasuneko eta estatuko araudian araututakoetatik, kontuan izanik jarduera batzuetan izan daitezkeen berezitasunak, osasunerako arriskua eta segurtasuna.

4. Kirolaren arloan eskumena duen departamentuak onesten dituen konpentsazio neurriek, betiere, beharraren eta proportzionaltasunaren printzipioei jarraituko diete.

21. artikulua. Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen osasuna eta segurtasuna babestea.

1. Nafarroako Gobernuak, bere eskumenak erabiltzean eta premiaren eta proportzionaltasunaren printzipioei jarraikiz, bermatuko ditu kontsumitzaileen eta erabiltzaileen osasuna eta segurtasuna, eta ezartzen ahalko ditu erantzukizunpeko adierazpeneko, komunikazioko, ebaluazioko, akreditazioko eta ikuskapeneko sistemak, foru lege honetan araututako kirol-lanbideetan aritzeko nahitaezko kualifikazioei dagokienez.

2. Kirolaren arloan araututako lanbideei dagozkien produktu eta zerbitzuen publizitateak, pertsona fisikoek nahiz entitateek eginak, egiazkoa behar du izan, eta ezin izanen du sustatu erabiltzaile eta kontsumitzaileen osasun eta segurtasunerako kaltegarri diren kirol-praktikarik, ezta sexista edo baztertzailea denik ere.

3. Kirol-zentroen, gimnasioen eta kirol-zerbitzuak ematen dituzten bestelako kirol-instalazioen titularren erantzukizuna izanen da erabiltzaileei informazio argi eta ikusgarria ematea kirol-profesionalek duten lanbide-kualifikazioaz.

4. Foru lege honen esparruaren barnean dauden profesionalen gutxieneko kualifikazioa betetzen dela bermatzeko, profesional horiekin egiten diren zerbitzuak emateko kontratu guztiak idatziz formalizatuko dira, eta argi jasoko dute haien kualifikazioaren akreditazioa.

5. Foru lege honetan jasotako xedapenak betetzen direla kontrolatzeko ikuskapen eginkizunak Kirol Ikuskaritzari dagozkio, bat etorriz Nafarroako Kirolari buruzko uztailaren 5eko 15/2001 Foru Legearen 99. artikuluan xedatutakoarekin.

22. artikulua. Plataforma birtualen bidezko edo informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidezko lanbide-jarduna.

1. Plataforma birtualen bidez eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidez gauzatu daitezke foru lege honetan monitoreei eta entrenatzaileei esleitutako eginkizunak, bertan aurreikusitako salbuespenekin, baina profesionalek foru lege honetan aurreikusitako kualifikazioa izan beharko dute.

2. Web-orriek eta informazioaren eta komunikazioaren gainerako plataforma teknologikoek eta antzekoek, baldin badauzkate entrenamendu edo prestakuntza fisiko planak online, edo kiroleko antzeko informazio teknikoa, behar bezala identifikatu beharko dituzte plan horiek prestatu dituzten profesionalak, eta haien kualifikazio profesionalaren berri eman beharko dute.

3. Baldin Nafarroan kokatutako kirol-zentro edo -entitateek plataforma edo teknologia horiek erabiltzen badituzte entrenamendu planak prestatzeko edo erabiltzaileekin eskola edo saio kolektiboak egiteko, kiroleko profesional batek ikuskatuko du erabilera hori, eta kualifikazio profesional egokia izan beharko du, foru lege honen arabera.

4. Administrazioak zainduko ditu, ikuskapen zerbitzuen bidez, Nafarroan kokatutako kirol-zentroen plataforma edo teknologia horien erabiltzaileen osasuna eta segurtasuna.

IV. TITULUA
Kirol-lanbide arautuen arloko zehapen araubidea

23. artikulua. Definizioa eta prozedura.

1. Honako hauek dira kirol-lanbide arautuen jarduneko arau-hausteak: foru lege honetan eta aplikatzekoak diren gainerako xedapenetan ezarritako manuei kontra egiten dieten ekintzak eta ez-egiteak.

2. Nafarroako Komunitateko kirol-lanbide arautuen arloko arau-hausteek egoki diren zehapen administratiboak izanen dituzte, aldez aurretik behar den zehapen-espedientea instruituta, zeina garatuko baita bat etorriz administrazio publikoen zehapen-ahala erabiltzeari buruzko indarreko legerian aurreikusitakoarekin.

3. Lege honetan aurreikusitako zehapen-araubidea ez zaie aplikatuko lanbidea sektore publikoan gauzatzen duten Gorputz Hezkuntzako irakasleei.

24. artikulua. Eskumena.

1. Kirol arloan eskuduna den zuzendari nagusiari dagokio foru lege honetan tipifikatutako arau-hausteei dagozkien zehapen-espedienteei hasiera ematea, esleiturik dituen eskumenen esparruan.

2. Honako hauei dagokie foru lege honetan tipifikatzen diren arau-hausteengatiko zehapen-espedienteak ebaztea:

a) Kirol arloan eskuduna den zuzendari nagusia, arau-hauste arin edo astunei zehapenak jartzeko.

b) Kirol arloan eskuduna den kontseilaria, arau-hauste oso astunei zehapenak jartzeko.

25. artikulua. Arau-hausteak.

1. Kirol-lanbide arautuen arloko zehapenak oso astunak, astunak eta arinak izan daitezke.

2. Arau-hauste oso astunak hauek izanen dira:

a) Betebehar profesionalak ez betetzea, baldin horrek kalte larria ekartzen badie eskainitako zerbitzu profesionalen hartzaileen osasunari edo osotasun fisikoari, edo hirugarrenei.

b) Erantzukizun zibileko aseguru betebeharra ez betetzea.

3. Arau-hauste astunak hauek izanen dira:

a) Behar denean, elkargoko kide egitearen edo Nafarroako Kirolaren Erregistroan inskribatzearen betebeharra ez betetzea.

b) Foru lege honetan araututako lanbideei erreserbatutako jarduera nahiz eginkizunetan aritzea horretarako behar den kualifikazio profesionalik izan gabe.

c) Betebehar profesionalak ez betetzea, baldin horrek ez badie kalte larririk ekartzen eskainitako zerbitzu profesionalen hartzaileen osasunari edo osotasun fisikoari, edo hirugarrenei.

d) Langile edo profesional kualifikatu gabeak kontratatzea, baldin kontratuaren xede bada, osorik edo partez, lanbidearen berezko eginkizunak betetzea.

e) Foru lege honen 21. artikuluan kirol-zerbitzuen informazio eta publizitatearen arloan ezarritako betebeharrak ez betetzea.

f) Kirol-lanbide arautuetarako erreserbatutako izenak behar ez bezala erabiltzea.

g) Kirolaren arloan eskuduna den zuzendaritza nagusiak errekerimendurik nahiz jarraibiderik ematen baldin badu foru lege honetan araututako lanbideetarako erreserbatutako jarduera nahiz eginkizunak eteteko, kasu bakoitzean lanbidean hasteko beharkizunak ez betetzeagatik, errekerimendu nahiz jarraibide horiei men ez egitea behin eta berriz.

h) Kirol-lanbideak arautzeko Nafarroako legerian jasotako betebeharrak ez betetzea, lanbidean plataforma birtualen bidez edo informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidez aritzeari dagokionez.

i) Zerbitzuak boluntarioen araubidean ematea baldin ez bada kirol-lanbideak arautzeko legerian eskatutako kualifikazio profesionalik, edo boluntario horiek hartzea egoki den kualifikazioa eskatu gabe.

4. Kirol-lanbide arautuetan aritzean, foru lege honetan aurreikusitako gainerako betebeharrak ez betetzea arau-hauste arina izanen da, baldin ez badira arau-hauste astuna edo oso astuna.

26. artikulua. Zehapenak.

1. Arau-hauste oso astunek zehapen hauek jaso ditzakete:

a) Lanbidean aritzeko desgaikuntza, gutxienez urte bat eta egun batez eta gehienez bi urtez.

b) 3.001 eta 30.001 euro arteko isuna.

2. Arau-hauste astunek zehapen hauek jaso ditzakete:

a) Lanbidean aritzeko desgaikuntza, gehienez urtebetez.

b) 1.001 eta 3.000 euro arteko isuna.

3. Arau-hauste arinek zehapen hauek jaso ditzakete:

a) Gehienez 1.000 euroko isuna.

b) Kargu-hartzea.

Lehenengo xedapen gehigarria. Dagokion elkargo-antolamenduarekin, kirol-federazioekin eta bestelako kirol-erakundeekin lankidetzan aritzeko mekanismoak.

Nafarroako Gobernuak mekanismoak sustatuko ditu elkarlanean jarduteko beste administrazio publiko batzuekin, egoki den elkargoarekin, Nafarroako kirol-federazioekin eta Nafarroako Foru Komunitateko antzeko beste kirol-entitate batzuekin, kirol-praktika osasungarriak, seguruak eta kalitatezkoak sustatu daitezen arauketa honen xede den kirol-lanbideetan aritzean.

Bigarren xedapen gehigarria. Berdintasun politikak kirol arloko lanbideetan.

1. Nafarroako Gobernuak, elkarlanean arituz beste administrazio publiko batzuekin, egoki den elkargoarekin, Nafarroako kirol-federazioekin eta Nafarroako Foru Komunitateko antzeko beste kirol-entitate batzuekin, sustatuko du tratu eta aukera berdintasunerako politikak egin daitezela arauketa honen xede den kirol-lanbideetan hastean eta aritzean.

2. Nafarroako Gobernuak, kirol-lanbide batzuetan dagoen emakumeen azpiordezkaritza handi samarra zuzentzeko asmoz, behar diren neurriak hartuko ditu emakumeen presentzia handiagoa izan dadin lanbide horietan.

Hirugarren xedapen gehigarria. Boluntarioen araubidean egindako jarduerak eta antzekoak.

1. Kirol-jardueretan parte hartzeko, foru lege honetan profesionalentzat ezarritako kualifikazio profesionalen beharkizun berberak dituzte boluntarioek, parte-hartzaileen osasuna eta segurtasuna bermatzeko. Boluntarioei ezin izanen zaizkie eskatu foru lege honek profesionalei honako arlo hauetan ezartzen dizkien gainerako betebeharrak: Nafarroako Kirolaren Erregistroa, erantzukizun zibileko asegurua eta antzekoak.

2. Aurrekoa gorabehera, kirolaren arloan eskumena duen Nafarroako Gobernuko departamentuak, aldez aurretik eskaera arrazoitua eginda, boluntario kolektibo zehatzak salbuets ditzake foru lege honetan aurreikusitako kualifikazio betebeharretik, eta bestelako kualifikazio batekin gaitu ditzake.

3. Boluntarioen araubidean edo kobratu gabe ari direnak ez dira egonen foru lege honetan ezarritako betebeharren araubidearen menpe baldin modu lagungarrian ari badira, foru lege honetan araututako kirol-lanbideei esleitutako ez bestelako eginkizunetan.

4. Prestakuntzako edo hastapeneko lehiaketa federatuen arloan beren jarduera boluntarioen araubidean gauzatzen duten monitoreek, baita arlo horretako entrenatzaileek ere, gutxienez ere eduki beharko dute, baldin foru lege honetan eskatutako kualifikaziorik ez badute, egoki den kategorian kirol-federazioek onartzen dituzten titulazio federatiboak.

Laugarren xedapen gehigarria. Lanbideetan hasteko eta aritzeko kualifikazioak egiaztatzea.

Foru lege honetan zehaztutako titulu akademikoen eta ziurtagirien bidez egiaztatutako kualifikazioen bidez has eta ari daiteke lanbideetan. Nafa-

rroako Gobernuan eskumena duten departamentuek zehaztuko dute zer kasutan, baldintzetan eta prozedurarekin egiaztatuko diren aipatutako titulu eta ziurtagiriez bestelako bideetatik lortutako kualifikazioak.

Bosgarren xedapen gehigarria. Prestakuntza berariazkoa eta esperientzia.

1. Kirol-jarduera zehatz baterako prestakuntza berariazkoa, foru lege honen testu artikuludunean eskatutakoa, printzipioz, titulu, ziurtagiri eta prestakuntza ofizialen bidez egiaztatu beharko da. Orobat, kirol-jarduera edo modalitate bateko prestakuntza berariazkoa, foru lege honetan eskatzen zaiena titulazio jeneralista zehatz batzuk dituztenei, titulazioetan bertan sarturik egon daitezke.

2. Halaber, titulu edo ziurtagiri ofizial baten zati batekin bat datozen prestakuntza ofizial bukatugabeak ere aitortzen ahalko dira.

3. Prestakuntza ofizialen eskaintzarik ez badago edo nahikoa ez baldin bada bakarrik onartuko ditu kirol arloko departamentu eskudunak prestakuntza, titulu eta ziurtagiri ez ofizialak, kalitate baldintza gutxienekoak betetzen dituztenak.

4. Nafarroako Gobernuan kirolaren arloan eskuduna den departamentuari dagokio zehaztea, hala behar denean, kasu bakoitzean eskatzen ahal diren prestakuntza berariazkoa eta esperientzia eta hura aintzatesteko prozedura zehaztea.

Seigarren xedapen gehigarria. Jardueren mailak.

1. Foru lege honen ondorioetarako, kirol hastapeneko edo oinarrizko mailako jardueratzat hartuko dira jarduera horiek non parte-hartzaileak eta kirolariak dauden kirol-jardueren ikaskuntzako hasierako faseetan, adina edozein izanik ere.

2. Foru lege honen ondorioetarako, kiroleko hobekuntza teknikoko edo erdi mailako jardueratzat hartuko dira jarduera horiek non kirolariak dauden hobekuntza teknikoaren etapan, jarduera horretan nola aritu jakinik, adina edozein izanik ere.

3. Foru lege honen ondorioetarako, goi mailako, goi errendimenduko eta antzeko kiroltzat hartuko da otsailaren 22ko 9/2012 Foru Dekretuan ezarritakoa, zeinaren bidez arautu baitzen Nafarroako Foru Komunitateko errendimenduko kirola.

Zazpigarren xedapen gehigarria. Eskola adinean dauden kirolariekin jarduerak egiteko prestakuntza.

1. Baldin ez badago profesionaltasun titulu nahiz ziurtagiri berariazko nahikorik eskola adineko kirolariekin kirol-jarduerak egiteko monitore eta entrenatzaileentzat, Nafarroako Gobernuan kirolaren arloan eskuduna den departamentuak prestakuntza ekintza berariazkoak sustatuko ditu eginkizunak eskola adineko kirolariekin gauzatzen dituzten pertsonentzat.

2. Modulu bidezko eskaintza batera egokitu beharko dira prestakuntza jarduerak, eta horiek gainditzeak berekin ekarriko du ziurtagiri ofizialak lortzea.

3. Prestakuntza horiek gainditu dituztela frogatzen dutenak gaiturik geldituko dira monitore eta entrenatzaile aritzeko kirol askotako eskolako kirol-jardueretan. Halaber, modalitate bakar batera bideratutako eskola kirol jarduerak, hastapenekoak edo oinarrizko mailakoak, egin ditzakete, betiere prestakuntza jarduerak modulu berariazkoak izan baditu modalitate edo diziplina horretan, eta arrisku handiko kirol-jarduera ez bada.

Zortzigarren xedapen gehigarria. Estatuak onartu gabeko kirol modalitateetako prestakuntzak eta Estatuak onetsitako prestakuntza planik gabeko kirol modalitateetako prestakuntzak.

1. Nafarroako Gobernuan kirolaren arloan eskuduna den departamentuak sustatuko eta ofizialki ziurtatuko ditu berariazko prestakuntza ekintzak, jarduera profesionala gauzatzen dutenentzat Estatuak onartu gabeko kirol modalitate eta diziplinetan.

2. Nafarroako Gobernuan kirolaren arloan eskuduna den departamentuak sustatuko eta ofizialki ziurtatuko ditu berariazko prestakuntza ekintzak, jarduera profesionala gauzatzen dutenentzat Estatuak onetsitako prestakuntza planik gabeko kirol modalitate eta espezialitateetan.

Bederatzigarren xedapen gehigarria. Prestakuntzarako eta ikaskuntzarako kontratuak eta antzekoak.

Foru lege honetan lanbidean hasteko eta aritzeko aurreikusitako kualifikazio profesionalak ez zaizkie eskatuko prestakuntzarako eta ikaskuntzarako kontratuak eta antzekoak dituzten langileei, betiere prestakuntza hori kirolaren arlokoa bada. Langile horiek erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu beharko dute Nafarroako Kirolaren Erregistroan.

Hamargarren xedapen gehigarria. Kirol teknikarien eta goi mailako kirol teknikarien tituluen baliokide diren kualifikazioak.

1. Kirol teknikarien eta goi mailako kirol teknikarien titulazio akademikoei buruz foru lege honetan egiten diren aipamenak honako prestakuntza hauen ondoriozko titulazioetara ere zabal daitezke:

a) Bitarteko aldi bateko kirol prestakuntzak, ofizialki aintzatetsiak.

b) Kirol teknikarien eta goi mailako kirol teknikarien titulua duten modalitate nahiz espezialitateak, aurreko prestakuntza federatiboak, aintzatetsiak izateko aukera dutenak, indarreko legeriaren arabera.

c) Kirol teknikarien eta goi mailako kirol teknikarien titulurik gabeko modalitate nahiz espezialitateak, aurreko prestakuntza federatiboak, aukera dutenak bitarteko aldi bateko kirol prestakuntzan sartzeko, edo gero aintzatetsiak izateko aukera duten kirol prestakuntzan.

2. Foru lege hau indarrean sartu aurretik hasitako prestakuntza eskaintzen ondorioz kirol federazioek emandako tituluak baliogarri izaten segituko dute federazioen esparruan, eta titularrei ahala emanen diete kirol-lanbidean aritzeko kirol federazioen esparruan soil-soilik, baina ez lanbidea beste kirol esparru batzuetan edo beste lanbide batzuetan aritzeko.

3. Foru lege honetan aurreikusitako kasuak galarazi gabe, foru lege hau indarrean sartu ondoko prestakuntza eskaintzen ondorioz kirol federazioek emandako tituluek, oro har, ez diete titularrei ahalik emanen kirol-lanbideetan aritzeko.

Hamaikagarren xedapen gehigarria. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Graduarekiko baliokidetasuna.

Foru lege honen ondorioetarako bakarrik, Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Graduaren baliokide diren titulu akademikotzat hartzen dira Gorputz Hezkuntzako lizentzia eta Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako lizentzia.

Hamabigarren xedapen gehigarria. Kualifikazio profesionalen eskaeran diskriminazioa izatearen debekua lehiaketa maskulinoetan eta femeninoetan.

1. Nafarroako kirol federazioek eta kirol-jarduerak antolatzen dituzten bestelako entitateek debeku dute kualifikazio desberdinak eskatzea lehiaketa maskulinoetan eta femeninoetan, kategoria berberean.

2. Foru lege hau indarrean sartzen denetik aurrera kualifikazio profesional bera eskatuko da lehiaketa femeninoetan eta maskulinoetan, kategoria berberean, eta ondoriorik gabe geldituko dira sexuarengatik diskriminaziozko klausulak dituzten xedapenak.

Hamahirugarren xedapen gehigarria. Zehatzeko ahala.

Nafarroako Gobernuan kirolaren arloko esumena duen departamentuari egokituko zaio foru lege honetan arau-hausteetarako jasotako zehapen-ahala.

Hamalaugarren xedapen gehigarria. Hizkuntza-eskubideak.

1. Nafarroako Gobernuak behar diren neurriak hartuko ditu hizkuntza-eskubideen erabilera bermatzeko, Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean ezarritako moduan, kirol-lanbideetan aritzean, bereziki adin eskolako kirol-praktikaren esparruan.

2. Orobat, Nafarroako Gobernuak neurriak hartuko ditu bermatu dadin Nafarroako berezko hizkuntzetan egin ahal izatea kirol arloko prestakuntza ofizialak.

3. Aipatutako 18/1986 Legearen 1. artikuluko 2. apartatuan ezarritakoarekin bat, neurri horiek hartu eta aplikatuko dira borondatezkotasun, mailakatze eta begirune printzipioei jarraikiz, Nafarroako errealitate soziolinguistikoarekin bat.

Hamabosgarren xedapen gehigarria. Adingabeen kontrako jazarpen eta abusuen arloko prestakuntza eta protokoloak.

1. Nafarroako Gobernuak protokoloak sortzeko neurriak hartuko ditu, foru lege honek araututako lanbideetan ematen diren zerbitzuen hartzaile diren adingabeen kontrako jazarpen eta abusu kasuak prebenitzeko eta horien aurrean erantzuteko.

2. Orobat, Nafarroako Gobernuak neurriak hartuko ditu aurreko apartatuan aipatutako gertaerekin lotutako prestakuntza-edukiak sar daitezen kirol prestakuntzan.

Hamaseigarren xedapen gehigarria. Sindikatuen parte-hartzea erregelamenduak egiteko prozeduran

Foru lege hau garatzeko onesten diren erregelamenduzko xedapen guztietan, eraginik baldin badute kualifikazio profesionalak eskatzeko foru lege hau indarrean egon aurretik kirol-lanbideetan ari ziren langileentzat, kontsulta berariazko bat gauzatuko da Nafarroan ordezkaritza handiena

duten sindikatuekin. Kontsulta berariazko hori eginen da, galarazi gabe indarreko legerian aurreikusitako informazio publikoaren izapideak.

Xedapen gehigarri berria. Jarduera Fisikoaren familiako Lanbide Hezkuntzako eskaintza publikoa, berdintasun-printzipioa bermatuko duena.

Nafarroan kirol arloko lanbideetan hasteari eta jarduteari buruzko Foru Legeak hezkuntza-legeria osatuko du, bai eta konpromisoa bat ere, kualifikazio-eskakizunak erraztuko dituen hezkuntza-eskaintza berrikusteko eta aldatzekoa. Hartara, Nafarroako Gobernuak, Hezkuntza Departamentuaren bidez, Jarduera Fisikoaren Familiako Lanbide Hezkuntzako eskaintza publikoa eginen du Iruñerrian, zeinak bermatuko baitu aukera berdintasunean eskuratu ahal izatea prestakuntza publikoa eta legean jasotako prestakuntza-premiak aseko baititu, langile kualifikatuak egon badaudela bermatzen lagunduz, jarduera fisikoaren eta kirolaren prestakuntza-eskaintza zehatz hau lurraldearen ikuspegitik antolatzen jarraitzeko konpromisoa hartuz administrazioak, Nafarroako gizartearen beharrizanei erantzunez, hala eskatzen baitu erantzukizun publikoaren printzipioak eta herritar guztiek berdintasunezko hezkuntza-eskaintza publiko bat izateko duten eskubideak.

Xedapen gehigarri berria. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren eta Fisioterapiaren Zientzietako Gradu bikoitza.

1. Nafarroako Gobernuak erraztu eginen du, Nafarroako Unibertsitate Publikoarekin batera eta egoki iritzitako kanpo-aholkularitzarekin, aurretiazko txosten exekutibo bat egin dadin, zeinean baloratuko baita ikasleen eskari potentzialik ote dagoen Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren eta Fisioterapiaren Zientzietako Gradu bikoitzerako, espainiar nahiz atzerritar ikasle onak erakartzeko eta Europako espazioan bultzatzeko eta mugitzeko ahalmenik ote duen, bai eta Unibertsitatearen ikerkuntza-ahalmenak hobetzen edo sendotzen laguntzeko ahalmenik ote duen ere.

2. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren eta Fisioterapiaren Zientzietako Gradu bikoitzaren ikaskuntzak bermatzeko tresnak ezartzea, Europako hezkuntza-erakunde onenekin homologatzen ahal den kalitatearekin.

Lehen xedapen iragankorra. Lanbidean aritzea foru legeak eskatutako kualifikaziorik gabe.

1. Harik eta abuztuaren 27ko 66/2014 Foru Dekretuan aurreikusitako prozedura administratiboak ezartzen diren arte, kiroleko profesionalek egiazta dezaten behar diren gaitasunak eskuratu dituztela laneko esperientziaren bitartez edo prestakuntza bide ez-formalen bitartez, lanbide horietarako gaituko dira erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu, foru legea indarrean sartu aurretik jarduera profesional arautuak etengabe edo ez noizbehinka egiten zituztela frogatu eta konpromisoa hartzen dutenak eskatzeko aintzatetsi dakizkiela laneko esperientziaren bitartez lortutako gaitasunak, erregelamenduz ezartzen diren epean eta baldintzetan. Erregelamenduzko garapen hori bi urteko epean onetsi beharko da gehienez ere.

Nolanahi ere, gaikuntza hori mugatuko da erakunde berean edo beste batean zeukaten zeregin edo mailara, eta ez du balioko entrenatzaile moduan jarduteko dagokion kualifikazioa izatea eskatzen duten kirol-federazioetarako, erregelamenduz hala ezarri badute.

2. Nafarroako Gobernuan eskudun diren departamentuek prozedura administratiboak ezarriko dituzte egiaztatzeko ezen kiroleko profesionalek gaitasunak eskuratu dituztela laneko esperientziaren bitartez edo prestakuntza bide ez-formalen bitartez. Aurreko apartatuan aipatutako egoeran dauden pertsonak beharturik egonen dira erregelamenduz ezartzen den epean egiaztapen hori lortzera.

3. Lehenbiziko apartatuan ezarritako gaikuntza galarazi gabe, Nafarroako Gobernuan kirolaren arloan eskudun den departamentuak ondoriorik gabe uzten ahalko du pertsona bat lanbidean aritzeko gaikuntza baldin, gauzatutako jardueraren ezaugarriak kontuan izanik, lanbide horretan gaikuntzarik gabe aritzeak arrisku larrian eta zuzenekoan jartzen badu pertsonen osasuna eta segurtasuna. Horretarako, aipatutako departamentuak zerrenda bat eginen du egoera horretan dauden lanbide-jarduerekin.

4. Harik eta egoki diren nazioarteko edo Espainiako federazioek ahalbidetzen duten arte goi errendimenduko lehiaketetan entrenatzailearen eginkizunak garatzea foru lege honek eskatutako kualifikaziorik gabe, automatikoki gaiturik gelditukodira egoki den Espainiako edo nazioarteko federazioak eskatutako titulazioa dutenak.

5. Erregelamenduz ezarritako epean kualifikazio profesionala egiaztatzearen betebeharra ez betetzea ustekabean agertutako ezgaitasuntzat hartzen ahalko da, aurreikusia baitago urriaren 23ko 2/2015 Legegintzako Errege-dekretuaren bidez onetsitako Langileen Estatutuaren 52 a) artikuluan.

6. Nolanahi ere, gaitutako profesional horiek inskribatu beharko dute Nafarroako Kirolaren Erre-

gistroan gaitutakoentzako azpiatal berariazko batean.

Bigarren xedapen iragankorra. Foru legearen aplikazio progresiboa kirol-monitore, entrenatzaile, kirol-zuzendari eta prestatzaile fisikoen lanbideetarako.

1. Kirol-monitore, entrenatzaile, kirol-zuzendari eta prestatzaile fisikoaren esparru material guztietan non Nafarroako Gobernuko kirol arloko departamentu eskudunak, bere eskumeneko esparru esklusiboan, egiaztatzen duen ez dagoela profesionalik foru lege honetan aurreikusitako kualifikazioak dituztenak eskariari egoki erantzuteko, ez dagoela prestakuntza ofizialik, kirol esparru berriak daudela edo zailtasunak daudela gaitasun profesionalak aintzatesteko moduak ezartzeko, bat etorriz uztailaren 17ko 1224/2009 Errege Dekretuarekin eta abuztuaren 27ko 66/2014 Foru Dekretuarekin, behin-behinekoz gaituko dira bestelako prestakuntza eta/edo esperientzia dutela egiaztatzen dituzten pertsonak.

2. Nafarroako Gobernuan kirolaren arloan eskudun den departamentuak aurreko apartatuan jasotako gaikuntza profesionalen araubidea ezarriko du.

3. Gaitzeko prozeduren helburua da egiaztatzea ezen gaikuntza eskatzen dutenek badituztela behar diren gaitasun profesionalak, esperientziaren bitartez edo prestakuntza bide ez-formalen bitartez eskuratuak.

4. Gaikuntza horiek behin-behineko ondorio profesionalak dituzte, eta ez dute zerikusirik lan esperientziaren bitartez edo prestakuntza bide ez-formalen bitartez eskuratutako lanbide gaitasunak ebaluatu eta egiaztatzeko prozedurekin, zeinak deialdi publikoen xede baitira, oinarritzat harturik uztailaren 17ko 1224/2009 Errege Dekretuan xedatutakoa eta abuztuaren 27ko 66/2014 Foru Dekretua, eta, hortaz, ez dute hartan ezarritako ondoriorik, eta ez dakarte berekin prestakuntza prozesuen edo esperientziaren balidazio edo akreditazio ofizialik.

Hirugarren xedapen iragankorra. Elkargoko kide egiteko betebeharra.

Estatuko legerian aurreikusitako –behar denean– nahitaezko elkargokide izaerarik gabe kirol-lanbidean aritzeko debekua soilik eskatzen ahalko da dena delako lanbideak bere elkargoa duen unetik.

Laugarren xedapen iragankorra. Lehen laguntza emateko kualifikazioa eskuratzeko betebeharra ez betetzea.

1. Foru lege hau indarrean sartzean, foru lege honetan jasotako lehen laguntzako kualifikazio eskaera betetzen ez duten kirol arloko profesionalek 2020ko abenduaren 31 arte jarraitzen ahalko dute beren lanbide-jardueran.

2. Aipatutako epean prestakuntza hori lortzearen betebeharra ez betetzea ustekabean agertutako ezgaitasuntzat hartzen ahalko da, aurreikusia baitago urriaren 23ko 2/2015 Legegintzako Errege-dekretuaren bidez onetsitako Langileen Estatutuaren 52 a) artikuluan.

3. Aurreko apartatuan xedatutakoa gorabehera, ez dira galarazten foru lege honetan xedatutakoa ez betetzeagatik izan daitezkeen beste erantzukizun batzuk.

Bosgarren xedapen iragankorra. Boluntariotza.

Lehenbiziko eta bigarren xedapenetan kiroleko profesionalentzat aurreikusitako behin-behineko gaikuntzak eta gaitasunen aintzatespenak aplikatzekoak izanen zaizkie, orobat, foru lege honetan jasotako lanbide-jarduerak boluntarioen araubidean egiten dituztenei.

Seigarren xedapen iragankorra. Federazioen araudiak.

Nafarroako kirol-federazioek, hala behar denean, beren federazio-arauak foru lege honetara egokitu beharko dituzte 2021eko irailaren 1a baino lehen.

Zazpigarren xedapen iragankorra. Erantzukizun zibila bermatzea.

Foru lege hau garatzen ez den bitartean kirol-lanbideetan aritzeko erantzukizun zibilaren aseguruen arloan, nahitaezkoa izanen da erantzukizun zibileko aseguru egokiak hartzea, baina aseguru-hartzaileek libreki zehaztuko dituzte gutxieneko kapitala eta aseguratzeko gainerako baldintzak.

Zortzigarren xedapen iragankorra. Erantzukizunpeko adierazpena aurkezteko epeak.

1. 2021eko irailaren 1a baino lehen kirol-lanbideren batean ari direnek erantzukizunpeko adierazpena aurkeztu beharko dute egun hori baino lehen.

2. Kirol-lanbidean 2021eko irailaren 1etik aurrera hasi nahi dutenek lanbidean hasi aurretik aurkeztu beharko dute erantzukizunpeko adierazpena.

Xedapen iragankor berria. Egungo izendapenak mantentzea.

Eginkizun berekiak esleiturik dauzkaten lanpostuen egungo izendapenak –2. artikuluan azaltzen direnak– mantentzen ahalko dira, eta hori ez da eragozpen izanen beren eduki funtzionalaren arabera aplikatzekoak zaizkien kualifikazio profesionaleko eskakizunetara egokitzeko.

Xedapen indargabetzaile bakarra.

Indarrik gabe gelditzen dira foru lege honetan ezarritakoaren kontrako maila bereko edo txikiagoko xedapen guztiak eta, espresuki, Nafarroako Foru Komunitateko errendimenduko kirola eta goi mailako kirolarien zerrenda arautzen dituen otsailaren 22ko 9/2012 Foru Dekretuaren 5.2 eta 9. artikuluak.

Azken xedapenetako lehenbizikoa. Nafarroako Kirolari buruzko uztailaren 5eko 15/2001 Foru Legearen VI. tituluko VI. kapitulua aldatzea.

“VI. KAPITULUA
Nafarroako Kirolaren Erregistroa

63. artikulua. Xedea.

1. Nafarroako Kirolaren Erregistroak bi atal izanen ditu:

a) Kirol Entitateen Atala. Atal honetan inskribatuko dira titulu honetan ezartzen diren eta helbidea Nafarroan duten kirol-entitateak; beste entitate batzuk inskribatzeko, erregelamenduz ezartzen den moduan eginen da, behar sozialei, ordenamendu juridikoaren beste sektore batzuetako arau-aldaketei eta kirol-praktika osatzen duten osagai multzoaren benetako eskaerari begiratuta.

b) Kiroleko Profesionalen Atala. Atal honetan inskribatuko dira kiroleko profesionalak.

2. Erregelamenduz zehaztuko da Nafarroako Kirolaren Erregistroaren egitura, sartzeko araubidea eta funtzionamendua.

3. Nafarroako Kirolaren Erregistroan egiten diren inskripzioak publikoak izanen dira. Publizitatea erregelamenduz zehazten diren bitartekoen bidez eginen da.

64. artikulua. Inskripzioak.

1. Nafarroako Kirolaren Erregistroko Kirol Entitateen Atalean inskribatu beharko dira:

a) Kirol kluben, kirol federazioen eta kirola sustatzeko entitateen eraketa.

b) Erregistroan sartzen diren entitateek inskripzioa egiteko hartutako erabakia, ‘klub filial’ deiturarekin.

c) Kirol kluben, kirol federazioen eta kirola sustatzeko entitateen estatutuen eta erregelamenduen onespena eta aldaketa.

d) Kirol kluben, kirol federazioen eta kirola sustatzeko entitateen gobernu- eta ordezkaritza-organoetako kideen izendapena eta kargu-uztea.

e) Kirol kluben, kirol federazioen eta kirola sustatzeko entitateen desegitea eta likidazioa.

f) Erregelamenduz ezartzen diren egintza eta elementuak.

2. Nafarroako Kirolaren Erregistroko Kiroleko Profesionalen Atalean inskribatu beharko dira Nafarroan kirol arloko lanbideetan hastea eta aritzea arautzen duen foru legean ezarritako egintzak eta elementuak eta erregelamenduz ezartzen diren guztiak.

3. Erregistroan inskribatzeak ez ditu datu okerrak baliozkotuko, ez eta ordenamendu juridikoaren arabera deusezak diren egintzak ere.

4. Foru lege honen ondorioetarako, ezin izanen da Nafarroako Kirolaren Erregistroan sartu dagoeneko erregistratuak dauden beste kirol entitate batzuen izen berberarekin, ez eta antzekotasunagatik, okerra edo entitate horiekin nahastea ekar dezakeen batekin ere.

65. artikulua. Onurak eta betebeharrak.

1. Entitate bat Nafarroako Kirolaren Erregistroan inskribatzeak berekin dakar aintzatespen ofiziala kirol entitate gisa foru lege honen ondorioetarako.

2. Derrigorrezko baldintza izanen da entitatea Nafarroako Kirolaren Erregistroan inskribatzea foru lege honek eta berau garatzeko ematen diren xedapenek kirol entitateen alde ezartzen dituzten onurez gozatzeko.

3. Derrigorrezkoa izanen da entitatea Nafarroako Kirolaren Erregistroan inskribatua egotea:

a) Laguntzak jaso ahal izateko edo Foru Komunitateko Administrazioak sustatutako kirol arloko programetan parte hartzeko.

b) Nafarroako kirol lehiaketa ofizialetan parte hartzeko.

4. Foru Komunitateko kirol administrazioak aholkularitza eta informazioa eskainiko ditu, kirol entitateen eraketa eta funtzionamendua errazteko asmoz.

5. Erregistratutako kirol entitateek betebehar hauek bete beharko dituzte, erregelamenduz ezar daitezkeen beste batzuk galarazi gabe:

a) Bere tipologiari dagozkion betekizunei eta helburuei eustea.

b) Nafarroako Kirolaren Erregistroan jasotako datuei dagokienez gertatzen den edozein aldaketaren berri ematea.

c) Foru Komunitateko kirol administrazioak, Erregistroan dauden datuak eguneratuak izateko helburuarekin, eskatutako informazioa ematea (horretarako ezarriko den epearen barnean) eta bere tipologiari dagozkion baldintzak eta helburuak betetzen dituela erakustea.

Aipatu betebeharrak edo erregelamendu bidez ezar daitezkeenak bete ezik, entitateak Nafarroako Kirolaren Erregistroan duen inskripzioa deuseztatzen ahalko da, eta horrek berekin ekarriko du inskripzioaren ondorioz eskuratutako onurak galtzea, galarazi gabe, kasua bada, Foru Komunitateko Elkarteen Erregistro Orokorrean inskribatu ahal izatea".

Azken xedapenetako bigarrena. Nafarroako Kirolaren Erregistroaren izen berria.

Foru lege hau indarrean sartzen denetik aurrera indarreko foru araudian Nafarroako Kirol Entitateen Erregistroari egindako erreferentzia guztiak Nafarroako Kirolaren Erregistro berriari egiten zaizkiola ulertuko da.

Azken xedapenetako hirugarrena. Foru legea garatu eta aplikatzeko gaikuntza orokorra.

Nafarroako Gobernuari dagokio beharrezkoak diren xedapen guztiak ematea foru lege hau garatu eta betearazteko, salbu eta foru lege honek ahalmen hori kirol arloko eskumena duen departamentuko titularrari berariaz ematen dionean.

Azken xedapenetako laugarrena. Indarra hartzea.

1. Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra.

2. Aurrekoa gorabehera, foru lege honetan araututako lanbideetan aritzeko gaitasuna ematen duten lanbide-kualifikazioak 2021eko irailaren 1etik aurrera eskatuko dira.

B saila:
FORU LEGE PROPOSAMENAK

Foru Lege proposamena, Nafarroan lagun egiteko animaliak babesteari buruzkoa.

LANDA GARAPENEKO, INGURUMENEKO ETA TOKI ADMINISTRAZIOKO BATZORDEAK ONETSITAKO IRIZPENA

Legebiltzarreko Erregelamenduko 138.3 artikuluan ezarritakoa betez, agintzen dut Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin Landa Garapeneko, Ingurumeneko eta Toki Administrazioko Batzordeak Nafarroan lagun egiteko animaliak babesteari buruzko Foru Lege proposamenari buruz onetsitako irizpena. Proposamen hori 2019ko urtarrilaren 25eko 9. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Iruñean, 2019ko martxoaren 22an

Lehendakaria: Ainhoa Aznárez Igarza

IRIZPENA

Landa Garapeneko, Ingurumeneko eta Toki Administrazioko Batzordeak 2019ko martxoaren 20an eta 22an egindako bileran onetsia.

Foru Lege proposamena, lagun egiteko animaliak Nafarroan babesteari buruzkoa

AURKIBIDEA:

Atarikoa

I. TITULUA. Xedapen orokorrak.

1. artikulua. Helburua.

2. artikulua. Xedea.

3. artikulua. Aplikazio-eremua.

4. artikulua. Aplikatzekoak diren baztertzeak.

5. artikulua. Definizioak.

II. TITULUA. Betebeharrak eta debekuak.

6. artikulua. Betebeharrak.

7. artikulua. Debekuak.

III. TITULUA. Identifikazioa, osasun kontrola, hilketa eta eutanasia

8. artikulua. Identifikazioa.

9. artikulua. Lagun Egiteko Animalien Erregistroa.

10. artikulua. Animalien osasun kontrola.

11. artikulua. Osasun publikoko kontrolak.

12. artikulua. Hilketa eta eutanasia.

IV. TITULUA. Lagun egiteko animalien zentroak.

13. artikulua. Baldintza eta betekizun orokorrak.

14. artikulua. Salmentarako eta hazkuntzarako establezimenduak, merkataritza-xedea dutenak.

V. TITULUA. Animalia abandonatuak, adopzioa eta katu-koloniak.

15. artikulua. Animalia abandonatu eta desagertuak.

16. artikulua. Animalien adopzioa.

17. artikulua. Katu-koloniak.

VI. TITULUA. Entitate laguntzaileak.

18. artikulua. Animaliak babesteko eta defendatzeko elkarteak.

19. artikulua. Entitate laguntzaileak.

VII. TITULUA. Animalien Babeserako Aholku Komitea.

20. artikulua. Animalien Babeserako Aholku Komitea.

VIII. TITULUA. Animalien babesaren arloko zabalkundea eta heziketa.

21. artikulua. Zabalkundea eta prestakuntza.

IX. TITULUA. Ikuskatzea, zaintza eta kautela-neurriak.

22. artikulua. Eskumenak eta kontrolak.

23. artikulua. Ikuskatzaileak.

24. artikulua. Ikuskapena egin zaienen betebeharrak.

25. artikulua. Kautela-neurriak eta behin-behineko neurriak.

X. TITULUA. Arau-hauste eta zehapenak.

26. artikulua. Arau-hausteak.

27. artikulua. Zehapenak.

28. artikulua. Zehapen osagarriak.

29. artikulua. Zehapenen mailaketa.

30. artikulua. Arau-hausteen eta zehapenen preskripzioa.

31. artikulua. Erantzukizun penala.

32. artikulua. Zehapen-eskumena eta prozeduraren ebazte-epea.

33. artikulua. Zehapenetatik datozen dirusarreren zertarakoa.

Lehen xedapen gehigarria. Ekoizpenerako animalien babesa.

Bigarren xedapen gehigarria. Animalia potentzialki arriskutsuak.

Hirugarren xedapen gehigarria. Laguntza-txakurrak.

Laugarren xedapen gehigarria. Animalia-edukitza debekatua.

Bosgarren xedapen gehigarria. Basa animalia autoktonoak edukitzea.

Seigarren xedapen gehigarria. Hiri-hegaztien populazioen gaineko kontrola.

Xedapen gehigarri berria. Lagun egiteko animaliak titulartasun publikoko egoitza-zerbitzuetan.

Lehen xedapen iragankorra. Departamentuetako egituren egokitzea.

Bigarren xedapen iragankorra. Erregelamendu bidezko garapena.

Hirugarren xedapen iragankorra. Udal ordenantzen onespena.

Xedapen iragankor berria. Lagun egiteko animaliak identifikatzea eta txertatzea.

Xedapen indargabetzailea.

Azken xedapena. Indarra hartzea.

ATARIKOA

Animalien ongizatea eta haiei pertsonek babesa ematea balio komunitario bat da, Europako Erkidegoa eratzeko Tratatuaren gehigarria den Animalien babesari eta ongizateari buruzko 33. zk.ko protokoloan mamitua, eta Europa eta nazio mailetako araudi desberdinetan jaso da.

Espainiak berriki berretsi du Estrasburgon 1987ko azaroaren 13an egin zen Lagun Egiteko Animalien Babesari buruzko Europako Hitzarmena, zeinak herrialde sinatzaileak behartzen baititu lagun egiteko animalien babesari dagozkion zenbait xedapen bermatzera.

Europako Hitzarmenaren kontuan hartuzkoetan, aitortzen da gizakiak izaki bizidun guztiak errespetatzeko betebehar morala duela, bai eta gizakiaren eta lagun egiteko animalien artean dauden harreman bereziak gogoan izatekoa ere; horiei aitortzen die bizi-kalitaterako egiten duten ekarpenaren eta gizarterako duten balioaren garrantzia. Halaber, aitortzen du lagun egiteko animaliak edukitzeko baldintzek ez dutela beti ahalbidetzen haien osasuna eta ongizatea sustatzea; orobat, aitortzen du haiekiko jarrerak nabarmen aldatzen direla, batzuetan arduragabetasunaren eta ezagutza ezaren ondorioz, eta xedatzen du ezen jarrera eta oinarrizko jokabide amankomun batzuk edukitzea, lagun egiteko animalien jabeek jokabide arduratsua edukitzea ekarriko dutenak, helburu desiragarria ez ezik errealista ere badela.

Bestalde, Europar Batasunaren Lisboako Tratatuko 13. artikuluak esaten du animaliak "sentient beings" edo "sentitzen duten izakiak" direla, hau da, sentitzeko gai diren izaki bizidunak, eta Europar Batasuneko kide diren herrialde guztiek horren arabera egokitu behar dute beren legedia.

Nafarroako Foru Komunitateak etxeko animalien babesa eta defentsa lege bidez arautu zuen Animalien Babesari buruzko maiatzaren 31ko 7/1994 Foru Legearen bitartez. Foru lege horrek bere baitan jaso zuen etxeko animalien eta fauna aloktonoaren babesa, halakotzat hartuz fauna autoktonokoak ez diren basa animalia etxekotuak, ekoizpenerako animaliak eta lagun egiteko animaliak.

Ia hogeita bost urte hauetan, foru legeak lagundu du animaliekiko tratu txarreko egoerak saihesten, haiekiko errespetua indartu du eta eraginkortasun juridikoa eman die aplikatzekoa den araudian ezarritako betebeharrei, arau-hausteen multzo eta zehapen-araubide propioak taxutuz.

Azken urteek aldaketa aipagarria ekarri dute animalien ongizatea dela eta. Animalien ustiaketa eta sufrimendua gero eta gehiago aitortzen dira; animalien babesarekin oso kezkatuta dagoen korronte bat badago gizartean, gero eta indar handiagoa hartzen ari dena, eta korronte horrek erkidegoei, erakundeei eta gobernuei dei egiten die animaliekiko errespetu-, zaintza- eta erruki-jarrerak izan ditzaten.

Gaur egun, animalien ongizatearen baitakotzat hartzen dira gizakiek animaliengan dituzten eraginak; betiere, animaliaren ikuspegitik, eta ez alderantziz. Animalien babesa ulertzeko modu horrek eta gizartean animalien ongizateaz eta babesaz dagoen kezka gero eta handiagoak beharrezko egin dute aldaketak egin daitezela haiekiko gure jarrerak eta jokabideak ikusteko moldean, pertsonek animaliak tratatu behar dituzten moldean.

Egiazko aldaketa bat dago jarreretan eta animaliei ematen zaien babes praktikoan, baina ez da nahikoa. Egiazki eraginkorra izateko, legeriak beharrezko ditu bai kezkatzen den gizarte bateko herritarren babesa, bai eta legezko aplikazio egokia ere. Hezkuntzak hobekuntza iraunkorrak ekar ditzake, baina legeriak segurtasun-sarea ematen du animaliekiko ankerkeria eta gehiegikeria saihesteko.

7/1994 Foru Legeak, alderdi askotan eraginkorra izan bada ere animaliak babesteko, gabezia batzuk badauzka, sortu zenetik igaro den denbora dela eta. Horregatik, beharrezkoa da Nafarroak foru lege berri bat izan dezan, animalien babesa dela-eta izan diren gertakariei neurria hartuko diena, gizarteak animalien ongizateaz dauzkan eskaerak jasoko dituena eta animaliei eta haien jokabideari buruzko zientzia- eta albaitaritza-ezagutzen araberakoa izanen dena.

Erkidego eta nazio mailetan badago animalien babesari buruzko araudi berariazkoa, zeinak ongizate-eskakizunak eta arau bakoitzaren xede diren espezieak zehaztu eta ezartzen baititu. Arau horiek, nagusiki, abeltzaintza-ustiategietan dauden ekoizpenerako animaliei, esperimentaziorako animaliei eta parke zoologikoetan bizi diren animaliei buruzkoak dira.

Lagun egiteko animaliei dagokienez –multzo horretan gehienbat txakurrak eta katuak sartzen dira–, ez dago haien babes eta ongizateari buruzko araudi nazionalik. Egoera hori dela-eta onetsi dituzte autonomia erkidegoek lagun egiteko animalien babesari buruzko legeak beren lurraldeetan. Horregatik, egokiagotzat jo da foru lege berriaren jarduketa-eremua mugatzea Nafarroan

dauden lagun egiteko animalietara; izan ere, horrek aukera emanen du erkidegoko edo nazioko lege-esparru berariazkorik ez duten animalia horien babesa areagotzeko.

Animaliak Babesteari buruzko Foru Legeak indarra hartu zuenetik urte ugari igaro ondoren, oraindik ere gertatzen dira egoera ez-desiragarriak; nagusiki, txakur eta katuei tratu txarrak ematea eta haiek abandonatzea. Gure lurraldean, abandonua animalien ongizaterako arazo garrantzitsu bat da oraindik ere.

Agerian geratu da esterilizazioa, identifikazioa eta adopzioa direla lagun egiteko animalien abandonuari aurrea hartzeko eta haren inpaktua minimizatzeko hiru estrategia garrantzitsuenak, eta edukitze arduratsuaren kontzeptu zabalagoaren parte dira.

Herritarren parte-hartzea funtsezkoa da abandonuaren arazoaren kontra borrokatzeko, parte-hartze horren baitakoa da-eta abandonuaren aurkako borrokan funtsezkoak direla erakutsi duten hiru estrategia aipatuen aplikazio eraginkorra. Baina arazoaz kontzientzia hartzeaz harago, hezi egin beharra dago lagun egiteko animalia bat edukitzeak berekin dakartzan abantaila eta betebeharrei buruz, bai eta haien etorrerak gure bizimoduan izan dezakeen eraginari buruz ere.

Gaur egun, jabeek jokabide oker eta desegokiak izaten dituzte lagun egiteko animaliekiko. Maiz gertatzen dira animalien ezaugarri etologikoekiko eta jokabide-ezaugarriekiko proportzionalak ez diren zainketa eta arretak, animaliei sufrimendu edo kalterik eragiteko asmorik gabe gauzatuak baina zuzenak ez direnak eta, gainera, animalien ongizatea bermatzen ez dutenak. Halako zainketak gertatzen dira gizakien eta animalien ezaugarri fisiologikoak eta jokabide etologikoak parekotzat jotzeko gero eta maizago gertatzen den sentimendu batengatik.

Animaliekiko tratu txarrak, desaxola, abandonua eta babesgabetasuna amaitzearren eta, batez ere, gizakiak animaliekiko errespeturako duen kezka eta interes gero eta handiagoengatik gaur egun haiekiko dagoen protekzionismorako joera dela eta, beharrezkoa da eta justifikatuta dago foru lege berri bat onestea.

Lagun egiteko animalia bat edukitzearen helburua da elkarbizitza egitea pertsonarekin, taldearekin edo familiarekin, eta horiek behartuta daude hari garapenerako behar duen guztia ematera. Baina ez da ahaztu behar ezen animalia batzuek –txakurrek, esate baterako– zenbait jarduera egiten dituztela gizakiarekin, edo harekiko lankidetzan aritzen direla lanerako animalia gisa, poliziaren arloan, pertsonen erreskatean, desgaituei gida edo laguntza emateko, ehizan edo artzaintzan eta abarretan. Eta hori guztia ere kontuan hartzen da foru lege berrian.

Foru lege honetan, animalien edukitze arduratsua indartzeko eta sustatzeko neurri egokiak arautzen dira, eta horri begira, zabalkundeko eta prestakuntzako ekintzak garatuko dira, animalien zaintza eta babesa sustatu eta ongizatea bermatzeko, animalia-erosketa konpultsiboa ekiditeko, gure animalien ugalketa kontrolatzearen garrantziari buruz kontzientziatzeko, nahi gabeko umealdiak edo sabelaldiak saihesteari begira, halakoek abandonua ekarri ohi dutelako.

Entitate eta agente ezberdinekiko lankidetza ezartzen da, bai eta animalien abandonuari eta tratu txarrei eta haien ondorioei buruzko heziketa eta prestakuntza programak ere.

Animaliekiko praktika batzuk debekatzen dira, zeinak baztertu beharrekoak izanen baitira, zeren eta sufrimendua, kaltea eta are heriotza ere eragiten baitizkiete. Horretarako, haien debekua ezartzen da, hartara animalien ongizatea zainduz eta beharrezkoak ez diren sufrimendu eta heriotza horiek ekidinez.

Arau-hausteak animaliak babestearen ikuspuntutik egokitzen eta tipifikatzen dira, eta haien ongizatean eragiten den kaltearekiko proportzionalak dira: astunagotzat jotzen dira kalte handiena eragiten dietenak edo nahaste larriak edo oso larriak sortzen dizkietenak.

Zehapenak gogortzen dira, behar den disuasio-efektua lortzeko; horrekin, animalientzako tratu txarrak gutxitu eta saihestea lortu nahi da, eta progresiboak, proportzionalak eta disuasiokoak dira. Zehapen osagarri batzuk ere ezartzen dira, ekonomikoez gainerakoak, animaliekiko kalte-egoera berriak saihesteko; esate baterako, animalien edukitza kentzea eta haiek edukitzeko debekua ezartzea haien zainketa eta edukitze egokia bermatzen ez dituenari. Halaber, behin-behineko neurriak artikulatzen dira arau-haustea detektatzen denetik, animaliaren sufrimendua berehala amai dadin.

Foru lege honen justifikazioa interes orokorreko arrazoi bat da, eta ezinbesteko gertatzen da lagun egiteko animalien babesa eta ongizatea bermatzeko tresna egokia den aldetik. Horretarako, artikulu erraz eta argi batzuen bitartez argi zehaztutako xedeak dauzka, honako egitura honekin: hamar titulu, zazpi xedapen gehigarri, lau xedapen iragankor, xedapen indargabetzaile bat eta azken xedapen bat.

I. tituluak, “Xedapen orokorrak” izenekoak, foru legearen xedea eta helburua ezartzen ditu, animalien babesa gidatzen duten printzipioen adierazpen orokor gisa. Argi zedarritzen da jarduketa-eremua, lagun egiteko animaliak eta foru legearen aplikazioa baztertzen den kasuak, bai eta artikuluetan aplikatzen diren definizioak ere; horrekin, ulergarriago egin nahi dira bilatzen diren xedeak lortzeko erabiltzen diren kontzeptuak.

II. tituluak animalien jabe eta edukitzaileentzako betebeharrak eta debekuak ezartzen ditu, animalien zainketari eta haien edukitze arduratsuari dagokienez; horren xedea da nagusiki animaliekiko tratu txarreko edo tratu desegokiko egoerak ekiditea, egitezkoak zein ez-egitezkoak.

III. tituluak animalien identifikazio zuzenerako printzipio orokorrak arautzen ditu eta identifikazio-prozesua ezartzen du; prozesu hori erregelamendu bidez garatuko da gero, eta edukitze arduratsua bermatzeko oinarrizko zutabeetako bat izanen da. Orobat, Lagun Egiteko Animalien Nafarroako Erregistroaren funtzionamendua ezartzen da, eta bera izanen da lagun egiteko animalien jarraipen eta kontrol egokiak egiazki bermatuko dituena.

Titulu horretan, derrigorrezko osasun kontroletarako printzipio orokorrak ezartzen dira, bai eta, soilik arrazoi justifikatuak daudenean, animalien hilketarako eta eutanasiarako betekizunak ere.

IV. tituluak lagun egiteko animalien zentroek bete beharreko baldintza eta betekizun orokorrak jasotzen ditu, gune zoologikotzat hartuta, bai eta lagun egiteko animalien salmentarako eta hazkuntzarako establezimenduek bete beharreko baldintzak ere. Betekizun eta baldintza horiek erregelamenduz garatuko dira Nafarroako mota guztietako gune zoologikoetarako.

V. tituluan, abandonatutzat edo galdutzat jotako lagun egiteko animaliak direla-eta jarduteko eskumen eta prozedura orokorrak ezartzen dira, bai eta haiek adoptatzekoak ere, eta harrera-zentroak eta katu-koloniak jotzen dira animalia horien kudeaketa etikorako bide egokientzat.

VI. titulua animalien babeserako eta defentsarako elkarteei buruzkoa da. Halakoak entitate laguntzaile gisara aitortzen dira, foru lege honetan aipatutako xedeak lortzeko funtsezko zutabetzat harturik.

VII. tituluak “Animalien Babeserako Kontsulta Batzordea” sortzeko oinarriak ezartzen ditu, hura Nafarroako animalien babesean inplikatutako eragile guztiek parte hartzen duten aholkularitza- eta kontsulta-organotzat hartuta.

VIII. tituluak animalien babesari buruzko zabalkunderako eta heziketarako printzipioak ezartzen ditu; xedea da lagun egiteko animalien edukitze arduratsurako printzipioen zabalkundea egitea eta herritarrak haiei buruz kontzientziatzea.

IX. tituluan, animalien babesaren arloan udalek, udalez gaindiko entitateek edo eskualdeek eta Nafarroako Gobernuko departamentuek dauzkaten eskumenak ezartzen dira, eta beren gain hartu behar dituzten eginkizunak zedarritzen dira. Ikuskatze-jarduketa eta animalientzako arriskuko egoeretan aplikatzekoak diren kautela-neurriak edo behin-behineko neurriak arautzen dira.

Azkenik, X. tituluak tipifikatzen ditu foru legeak arautukakoa urratzearen ondoriozko arau-hausteak, eta kasuan kasuko zehapenak ezartzen ditu, bai eta horien mailakatzea, preskripzioa eta zehapen-eskumenak ere.

Zazpi xedapen gehigarriren bidez, lagun egiteko animaliatzat hartzen ez diren animalien babesari estaldura egokia ematearren foru legean integratu beharrekoak diren alderdi batzuk ezartzen dira, haiei buruzko arauetan aurreikusi gabeko alderdiei dagokienez; halaber, sustatuko da lagun egiteko animaliaren bat daukatenek beren animaliekin egon ahal izateko aukera izan dezatela titulartasun publikoko egoitza-zerbitzuetan.

Lau xedapen iragankorren bidez, foru legearen aplikazio eraginkorrerako behar den egokitzapena egiten da, aurreko foru legea indarrik gabe uzten baita.

Foru lege hau egin da honako hauei kontsulta eginez eta haiekin ados jarrita: animalien babesaren eta ongizatearen arloan eskudun diren Nafarroako Gobernuko departamentuak, Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioa, Nafarroako Albaitarien Elkargoa, Foruzaingoa, Seprona eta Nafarroako animalien babeserako elkarte eta ehiztarien elkarte nagusiak.

I. TITULUA
Xedapen orokorrak

1. artikulua. Helburua.

Foru lege honen helburua da Nafarroan lagun egiteko animalien babeserako, ongizaterako eta edukitze arduratsurako arauak erregulatzea.

2. artikulua. Xedea.

Foru lege honek oinarrizko helburu hauek ditu:

1. Bere aplikazio eremuan sartzen diren animalien babes- eta ongizate-maila ahal den handiena lortzea.

2. Animalientzako tratu egokia bermatzea, tratu txarren edo sufrimendu egoerak ekidinez, haiei baldintza higieniko-sanitario ezin hobeak bermatuz eta aukera emanez animalien espeziearen, adinaren eta jardueraren araberako jokabidea eduki ahal dezaten.

3. Animalien edukitze arduratsua sustatzea, abandonuaren aurka borrokatuz, identifikazioa, adopzioa, esterilizazioa, hazkuntza eta ugalkortasunaren kontrola arautuz eta animalien populazioaren kontrola haien hilketan gauzatzen diren metodoen bidez ez egitea lortuz.

4. Animalien babesari buruzko prestakuntza-, zabalkunde- eta informazio-jarduerak sustatzea, jabeei animalien etologiari eta gobernatzeari buruzko heziketa emanez.

3. artikulua. Aplikazio-eremua.

Foru lege hau aplikatuko zaie Nafarroako Foru Komunitatearen lurralde-eremuan dauden lagun egiteko animaliei, erregistratuta non dauden begiratu gabe, bai eta haien jabe eta edukitzaileei ere.

4. artikulua. Aplikatzekoak diren baztertzeak.

Honako hauek foru lege honen aplikazio-eremutik baztertzen dira, berariazko araudia baitute:

1. Ekoizpenerako animaliak, foru lege honen lehenengo xedapen gehigarrian ezarritakoa ezertan galarazi gabe.

2. Basa faunako animaliak, ehizakitzat hartutako basa faunako espezieak, subespezieak eta populazioak.

3. Zezen-ikuskizunetan erabiltzen diren animaliak.

4. Esperimentaziorako eta beste xede zientifiko batzuetarako erabiltzen diren animaliak.

5. Parke zoologikoetan dauden animaliak.

5. artikulua. Definizioak.

Foru lege honen ondoreetarako, honako hauek ulertuko dira:

1. Lagun egiteko animaliak: gizakiak dauzkan animaliak, baldin eta haien kontsumorako edo produkzioez aprobetxatzeko ez badira edo, oro har, merkataritza-xedeekin edo irabazi asmoekin edukitzen ez badira, espeziea edozein dela ere.

Definizio horretan txakur, katu eta hudo guztiak sartzen dira, alde batera utzita zertarako erabiltzen diren edo non bizi diren, bai eta aisiarako edo kirol-xedeetarako erabiltzen diren ekidoak ere, baldin eta haiek edukitzearen xedea kontsumoa edo haien produkzioen aprobetxamendua ez bada.

Definizio horren barruan sartzen dira, halaber, elikagaiak ekoizteko erabiltzen direnez bestelako ugaztunak, ornogabeak (erleak, erlastarrak, moluskuak eta krustazeoak izan ezik), uretako apaintze-animaliak, anfibioak, narrastiak, hegaztiak eta beste edozein animalia-espezie, hala nola legezko jatorria duten basa animaliak edo itxian hazitakoak ere, lagun egiteko animalia gisa edukitzen direnak.

Ez dira lagun egiteko animaliatzat hartuko babes bereziko araubidea duten espezieei, espezie mehatxatuei edo espezie exotiko inbaditzaileei buruz Estatuak edo autonomia erkidegoek egindako zerrenda edo katalogoetan jasota dauden espezieak, baldin eta haien edukitza ez badago legez baimenduta.

2. Ekoizpenerako animaliak: ekoizpenerako, ugalketarako, gizengarritarako edo hiltzeko animaliak, larrugintzarako edo ehiza-jardueretako direnak barne, zeinak mantendu, gizendu edo haziak baitira animalia-jatorria duten elikagai edo produktuak ekoizteko, edozein industria-erabileratarako edo bestelako merkataritza- edo irabazi asmoko xedeetarako.

3. Lanerako animaliak: jarduera edo xede jakin baterako erabiltzen diren lagun egiteko animaliak; esate baterako, zaintzarako txakurrak, artzain-txakurrak, laguntza-txakurrak, ehizarako txakur edo hudoak, txakur boilur-bilatzaileak, erreskate-txakurrak eta segurtasun indar eta kidegoek erabiltzen dituzten txakurrak.

4. Basa fauna: basa egoeran modu naturalean bizi eta ugaltzen diren espezieen, subespezieen, populazioen eta banakako animalien multzoa, negu-pasan edo pasaeran daudenak barne, alde batera utzita autoktonoak edo aloktonoak diren eta haien ehiza-aprobetxamendua egin daitekeen.

5. Animalia abandonatua: animalia identifikatugabea edo identifikatua, zeinaren galera edo desagerketa ez baitzaio inongo agintari eskuduni jakinarazi araudian ezarritako gehieneko epean; eta, oro har, jabeak edo edukitzaileak nahita eta berariaz jabetzari eta kasuan-kasuan aplikatzekoa den araudian ezarritako zaintza- eta gobernantza-betebeharrak betetzeari uko egin dion edozein animalia. Animalia abandonatutzat hartuko da, halaber, lagun egiteko animalientzako zentro batean egon eta epe adostuan jabeak edo edukitzaileak erretiratu ez duena.

Foru lege honen ondoreetarako, animalia abandonatutzat hartzen da Lagun Egiteko Anima-

lien Nafarroako Erregistroan titulartasunez alda daitekeena, dela harrerako zentroaren alde, dela hari harrera egiten dion edo hura jasotzen duen pertsonaren alde.

6. Animalia galdu edo desagertua: Identifikatuta nahiz identifikatu gabe egon eta kontrolik gabe alderrai dabilen animalia, baldin eta haren jabe edo edukitzaileak edozein agintari eskuduni komunikatu badio galera edo desagerketa.

7. Animalia identifikatuak: agintaritza eskudunak aitortutako identifikazio sistemaren bat daramaten animaliak, izena emanda daudenak Lagun Egiteko Animalien Identifikaziorako Nafarroako Erregistroan edo beste autonomia erkidego bateko erregistro baliokidean.

8. Animalia potentzialki arriskutsuak: etxeko animalia gisa edo lagun egiteko animalia gisa erabiltzen diren basa faunako animaliak, zeinak pertsonei nahiz beste animalia batzuei heriotza edo lesioak eragiteko eta gauzei kalte egiteko ahalmena duten espezie edo arrazetakoak baitira, duten agresibitatea zein ere den. Halaber, erregelamenduz zehaztutako etxeko animaliak edo lagun egiteko animaliak, bereziki txakur-espeziekoak, halako arraza-tipologia batekoak non, beren izaera oldarkorragatik, tamainagatik edo masailezurreko potentziagatik, pertsonei edo beste animalia batzuei heriotza edo lesioak eta gauzei kalteak eragin baitiezazkiekete. Animalia Potentzialki Arriskutsuak Edukitzeko Araubide Juridikoari buruzko 50/1999 Legean arautukoari erreparatuko zaio, bai eta hura garatzen duen araudi indardunari ere.

9. Jabea edo titularra: animalia baten zaintzaren erantzukizuna duen pertsona fisiko edo juridikoa, zeinak bere jabaripean baitauka animalia, eta Animalien Identifikaziorako Erregistroan haren jabe bezala izena emanda baitago. Erregistroko izen-ematerik ez dagoen kasuetan, jabetzat hartuko da zuzenbidean titulartasun eta jabariaren frogatzeaz onarturiko edozein metodo erabiliz izaera hori demostra dezakeen pertsona.

10. Edukitzailea: aurreko puntuan ezarritakoaren araberako jabea izan gabe, animalia bat daukan edo haren zaintza bere ardurapean duen pertsona fisikoa.

11. Animalien babeserako eta defentsarako elkarteak: legez eratuta dauden irabazi asmorik gabeko entitateak, xede nagusi gisa dutenak animaliak defendatu eta babestea Nafarroako Foru Komunitatearen jarduketa eremuan.

12. Entitate laguntzaileak: animalien babeserako eta defentsarako elkarteak, albaitaritzazentroak eta bestelako entitateak, halakotzat aitortuta eta erregistratuta daudenak Foru Komunitatearen jarduketa-eremuan.

13. Edukitza arduratsua: animalien ongizatea eta haien beharrizan etologiko eta fisiologikoen araberako bizi-kalitatea bermatu eta segurtatze aldera jabe eta edukitzaileek beren gain hartu behar dituzten eta foru lege honen aplikazio eremuan sartuta dauden betebehar, baldintza eta konpromisoen multzoa.

14. Eutanasia: lagun egiteko animalia bati modu justifikatuan eragindako heriotza, animaliaren ongizate egokiarekin bateragarria den bizi kalitatea ahalbidetzen ez dion gaixotasun edo lesio bat edukitzearen ondoriozko alferreko sufrimendua hari saihesteko, betiere metodo ez-anker eta ez-mingarriak erabiliz, foru lege honetan ezarritakoari jarraituz.

15. Hilketa: lagun egiteko animalia bati animalien osasun-arrazoiengatik, osasun publikoagatik, ingurumen-arrazoiengatik edo larrialdi- nahiz arriskugarritasun-arrazoiengatik eta ahal den sufrimendurik txikiena dakarten metodoen bidez eragindako heriotza, foru lege honetan ezarritakoaren araberakoa.

16. Tratu txarra: Sozialki onartezina den jokabidea, nahita animalia bati beharrik gabeko mina, sufrimendua, ondoeza edo heriotza eragiten diona.

17. Lagun egiteko animalien zentroak: gune zoologiko gisa erregistratutako establezimenduak, titulartasun publikokoak nahiz pribatukoak, haien xedea denean lagun egiteko animaliak mantentzea, kostu bidez edo dohainik, salbu eta albaitaritzako klinika, zentro edo ospitaleak.

Foru lege honen ondoreetarako, definizio horren barruan sartzen dira salmenta-establezimenduak, hazkuntza-zentroak, egoitzak, trebakuntza-eskola edo -zentroak, animalia abandonatuak hartzeko zentroak, kirolerako txakurtegiak, ehiza-txakur saldoak, animaliekiko terapiako zentroak, bilduma partikularrak, baserri-eskolak, santutegiak, erreskate-zentroak, lagun egiteko animaliei aterpea eman eta erregelamenduz zehaztua den beste edozein zentro, eta lagun egiteko animaliekin lotutako jarduera ekonomikoak dauzkaten gune zoologiko guztiak, haien kopurua edozein dela ere.

Bereziki honako hauek ulertuko dira:

1. Salmenta-establezimendua: lagun egiteko animalien zentroa, titulartasun pribatukoa, zeinaren helburua baita salmentarako animaliak aldi baterako mantentzea.

2. Merkataritza-xedea duten hazkuntza-zentroak edo haztegiak: lagun egiteko animalien titulartasun pribatuko zentroa, animaliak ugalketarako mantentzen dituena eta kumeak salmentara edo geroko lagapenera bideratzen dituena.

3. Harrera-zentroa: lagun egiteko animalien zentroa, titulartasun publiko zein pribatukoa, animalien defentsarako elkarteenak barne, animalia abandonatu edo galduen harrera egiten duena.

4. Txakurren trebatzailea: behar den lanbide kualifikazioa daukan pertsona, txakur bat hezten eta trebatzen duena pertsona bati zerbitzu egokia eskaini ahal izateko bete beharko dituen eginkizun desberdinak bete ditzan.

18. Harrera-etxea: bizileku partikular erregistratua eta harrera-zentro baten menpekoa, zeinean animalia abandonatu edo galduak mantentzen baitira haiek behin-behinekoz zaintzeko, animalia baldintza higieniko-sanitario egokietan zaindu, artatu eta mantenduko dela bermatuz.

19. Katu-kolonia: aske baina giza-ingurune baten menpe bizi den katu-multzoa, espazio publikoetan dagoena baina udalen, udalez gaindiko entitateen edo eskualdeen baimen eta kontrolaren menpean.

20. Albaitari ofiziala: Albaitaritzako lizentziaduna edo graduduna, funtzionario- nahiz lan-araubidean administrazio publiko baten zerbitzura diharduena, agintari eskudunak horretara jarria.

21. Albaitari gaitu edo baimendua: albaitaritzako lizentziadun edo graduduna, agintari eskudunak aitortua erregelamenduz ezartzen diren eginkizunak betetzeko.

II. TITULUA
Betebeharrak eta debekuak

6. artikulua. Betebeharrak.

Animalia baten edukitzailea edo/eta jabea honako betebehar hauek betetzearen erantzulea da:

1. Animaliak tratatzea haien espeziearen, arrazaren eta adinaren arabera, haien beharrizan fisiko eta etologikoak aintzat harturik, haiei honako hauek emanez:

a) Behar adinako arreta, gainbegiratzea, kontrola, heziketa eta zainketak;

b) Elikagai eta edari osasungarriak, egokiak eta haien garapen normalerako komenigarriak.

c) Gutxienez ere foru lege honetan eta bera garatzeko arauetan ezarritakoa betetzen duten baldintza higieniko-sanitarioak.

d) Mugimendu-askatasuna, euste iraunkorreko sistemarik gabe.

e) Bizitzeko toki egokia tamainari eta kalitateari dagokienez, ingurune-baldintza egokiekin.

f) Espezie bakoitzerako kontaktu sozial egokia, adinaren eta jardueraren araberakoa.

2. Animalia bat edukitzea aurreko apartatuan ezarritako baldintzak betetzen badira soilik, edo, baldintza horiek beteta ere, animalia itxian bizitzera egokitu ahal bada soilik .

3. Animalia bat ugalketarako erabiltzerakoan kontuan hartzea haren ezaugarri anatomiko, fisiologiko eta jokabidekoak, kumeen edo emearen osasuna eta ongizatea arriskuan jar dezaketenak.

4. Animaliak egoki garraiatzea, eta legeria indardunean ezarritako moduan beti, garraioak dirauen bitartean bide-segurtasuna eta animalien erosotasuna bermatuz, baita ibilgailu partikularretan garraiatzen direnean ere.

5. Animaliei ematea beren ongizaterako eta osasun publikoa zein animalien osasuna babesteko nahitaezkotzat deklaratutako tratamendu prebentiboak, bai eta beste edozein motatako albaitaritza-tratamendu prebentibo, aringarri edo sendagarria ere, egoera sanitario ona bermatzeko funtsezkoa dena.

6. Behar diren neurriak hartzea animalien ugalketa kontrolgabea saihesteko, haiek esterilizatuz edo foru lege honetan araututakoarekin bateragarria den beste edozein kontrol-metodo erabiliz. Beste txakur edo katu batzuekin kontrolik gabeko kontaktua izan dezaketen txakur eta katuek esterilizatuta egon beharko dute.

7. Beren animaliak identifikatzea foru lege honetan eta bera garatzen duen araudian ezarritakoaren arabera.

8. Animalia baten galera edo heriotza eta animaliaren edo jabearen datu aldaketa oro erregelamenduz zehaztutako epeetan komunikatzea, eta araudi indardunean ezarritako nahitaezko erregistroak gaurkoturik mantentzea. Tratu txarrengatiko salaketa bat izanez gero, heriotzaren arrazoia albaitari batek identifikatu eta ziurtatu beharko du.

9. Behar diren neurriak hartzea saiheste aldera animaliak edukitzea edo haien zirkulazioa arrisku edo mehatxu bat izan daitezen, eragozpenak sor ditzaten edo kalteak eragin diezazkieten pertsonei, lagun egiteko edo produkzioko beste animalia batzuei edo gauzei, haiek funtsean ez erasokor eta ez indarkeriazko ez diren metodoen bidez heziz, eta jokabide-aldaketarako teknikak erabiliz albaitari batek egoki jotzeagatik hala agin-

tzen duenean. Bestetik, animaliek ezin izanen dute borroketan parte hartu. Hiri eremu publikoetan, txakurrak uhalez edo katez eraman beharko dira, eta ekidinen da haien eginkariekin bide eta eremu publikoak zikintzea.

10. Agintari eskudunaren edo haren agenteen eskura jartzea eskatzen zaion eta kasuan-kasuan aginduzkoa den dokumentazioa, une bakoitzean beharrezkoa den informazioa lortze aldera lagunduz, eta, oro har, agintari eskudunek egiten dizkioten gomendio guztiak betez.

7. artikulua. Debekuak.

Debekatuta dago animaliekin honako praktika hauek egitea:

1. Animaliei tratu txarra ematea edo haiekin sufrimendu, kalte edo larritasuna justifikaziorik gabe eragin diezaieketen edozein jokabide izatea, modu aktiboan nahiz ez-egitez.

2. Animaliak hiltzea foru lege honetan eutanasiarako edo hilketarako arautukoa urratuz.

3. Animaliak abandonatzea.

4. Animaliei elikadura ez-nahikoa edo desegokia ematea edo elikagai debekatuak ematea, bai eta haiei ur garbia ez ematea ere; animaliak baldintza higieniko-sanitario onik gabeko tokietan edukitzea, eguraldi txarretik babesteko modurik ematen ez dutenetan, dimentsio desegokiak dituztenetan edo, ezaugarriak, distantzia edo beste edozein arrazoi direla eta, animalien arreta, kontrol eta gainbegiratze egokia posible ez den tokietan.

5. Denbora luzez haiek lotuta edo giltzapetuta edukitzea, sufrimenduak edo kalteak eragiteko moduko baldintzetan; edo haiek gizakiarengandik edo beste animalia batzuengandik etengabe isolatuta edukitzea, espezie taldekoien kasuan. Txakurrak ez dira modu iraunkorrean lotuta edukiko; soilik behin edo behin eta denbora batez lotu ahalko dira, arduradunaren gainbegiratzearen pean, halako moduz non loturak ez dien kalterik eginen eta mugitzeko, etzateko, elikatzeko, edateko eta, beharrezkoa bada, estalperatzeko aukera emanen dien.

6. Lagun egiteko animalia baten itxura aldatzeko edo sendaketakoak ez diren beste xede batzuk lortzeko ebakuntzak; bereziki, buztana moztea, belarriak moztea, ahots-kordak ebakitzea eta azkazalak edo hortzak erauztea. Sendaketarako ez diren ebakuntzetan, salbuespena izanen da albaitari batek haiek beharrezkotzat jotzea, dela albaitaritza-medikuntzako arrazoiengatik, dela animalia jakin baten onurarako edo ugalketa eragozteko. Hori adierazita utzi beharko da sendaketarako ez zen ebakuntza egin zuen albaitariaren txosten edo ziurtagiri baten bitartez.

7. Animaliak dohaintzan ematea sari, publizitate-erakargarri edo esker gisa edo kostu bidezko animalia-eskualdaketaz bestelako izaera duten eskuraketengatiko opari gisa.

8. Animaliak hemezortzi urtez beherakoei eta ezgaituei saltzea edo/eta haien izenean erregistratzea haien guraso-ahala edo zaintza dutenen baimenik gabe.

9. Salmenta ibiltaria.

10. Laugarren xedapen gehigarrian zerrendatzen diren animaliak –edo, kasua bada, lagun egiteko animalia gisa edukitzea baimenduta dauden animalien zerrendan jasota ez dauden animaliak– edukitzea, erostea, saltzea edo salmentarako erakustea.

11. Hazkuntza eta salmenta, Internet bidezko salmenta barne, behar diren baimenak eduki gabe edo salmenta-establezimendu edo haztegi gisa baimendurik eta erregistraturik egon gabe. Halaber, edozein zerbitzu ekonomiko edo salmenta argitaratzea, lagun egiteko animalien zentroaren edo gune zoologikoaren erregistro-zenbakirik gabe.

12. Animaliei alferrikako kalteak edo oinazeak sortu ahal dizkieten substantziak ematea.

13. Animaliak erabiltzea ikuskizunetan, lehiaketetan, borroketan, animalien arteko aurrez aurrekoetan, jai herrikoietan, beste animalia batzuen harrapaketan eta haien osasuna eta ongizatea arriskuan jartzen dituzten bestelako jardueretan, baldin eta jarduera horiek ankerkeria, tratu txarrak, sufrimenduak, heriotza edo naturaren aurkakoak edo laidogarriak diren tratamenduak barne hartzen badituzte. Salbuespena lanerako animaliak izanen dira, baldin eta baimendutako jardueretan parte hartzean zauriak edo heriotza pairatzen badituzte, halakoak tratu txarraren ondorio izan gabe.

14. Haiek heztea beren oldarkortasuna gara dezaten edo haiek borroketarako prestatzea, bai eta haiek trebatzea edo haiei lan eginaraztea halako moduz non haien osasuna edo ongizatea kaltetuko baita, beren indar edo gaitasun naturalak gaindiarazteagatik edo beharrezkoak ez diren lesio, min, sufrimendu edo larridura eragiten dieten bitarteko artifizialak erabiltzeagatik.

15. Animaliak behartzea ikuskizun, jai herrikoi, azoka, erakusketa, lehiaketa, erakustaldi, filmaketa, publizitate-xedeetarako argazki- edo

zinemagintza-saioetan edo antzeko beste edozein jardueratan parte hartzera, halako jarduerak egiteko behar den baimen edo lizentzia eduki gabe.

16. Bide publikoetan dauden erakusleihoetan edo aisiarako zein jostetarako lokaletan erakusgai ipintzea haiek, bai eta haiek salmentarako erakustea ere bide publikotik edo merkataritza-establezimenduen barnealdeko korridoreetatik ikusteko modukoak diren tokietan.

17. Animaliak karrusel, ferietako atrakzio edo zirkoetan erabiltzea.

18. Animaliak aparkatutako ibilgailuetan edukitzea bizitzeko toki moduan edo eguraste eta tenperatura egokirik gabe.

19. Animaliak garraiatzea espeziearen berezitasun propioak errespetatu gabe edo horretarako berariaz egokiturik ez dagoen ibilgailu baten maletategian.

20. Abian diren ibilgailu motordunei lotuta eramatea animaliak.

21. Urkatze-lepokoak erabili edo saltzea, ziridunak edo elektrikoak, animalientzat kaltegarri direnak. Lepoko elektrikoak erabili ahalko dira halakoak beharrezkoak direnean ale jakin baten trebakuntzan, betiere albaitari edo aitortutako trebatzaile batek hala zehazten duenean.

22. Animaliei tiro egitea edo eraso egitea, suzko, airezko edo gas konprimituzko armekin, baleztekin, arkuekin, arma zuriekin edo haien ongizatea edo bizia arriskuan jartzen duen beste edozeinekin. Salbuetsita geratzen dira foru lege honetan araututako kasu bereziak, bai eta ehiza-espezieak ere baimendutako ehiza-jardueretan.

23. Animaliak edukitzea haiek foru lege honetan eta foru lege hau garatzen duen araudian ezarritakoaren arabera identifikatuta edo erregistratuta egon gabe.

24. Lagun egiteko animalia moduan edukitzea horretarako debekaturik dauden basa faunako animaliak edo fauna aloktonokoak, salbu eta agintari eskudunak baimendutako gune zoologiko edo parke zoologikoetan.

25. Animaliak giza kontsumorako edo animalien kontsumorako erabiltzea.

26. Animaliak edukitzea beren arduradunek haien gaineko gainbegiratze-kontrol egokia egin ezin duten tokietan.

27. Tratamendu, prozedura kirurgiko, zerbitzu edo jarduerak egitea horretarako kualifikazioa edo baimena eduki gabe, hura aurrez edukitzea nahitaezkoa denean.

28. Animaliei sufrimendua edo heriotza eragiten dieten hazkuntza-prozedurak erabiltzea. Horren barnean sartzen da ugalketarako animaliak erabiltzea, haien ondorengoek halako gaixotasun hereditario larriak dituztenak non heriotza goiztiarra eragiten duten, edo ondorioak arintzeko albaitaritza-ebakuntzak egin beharra dakarten.

29. Animaliak artifizialki manipulatzea salmentarako erakargarri egiteko, jostetarako edo adierazpen artistikorako.

III. TITULUA
Identifikazioa, osasun kontrola, hilketa eta eutanasia

8. artikulua. Identifikazioa.

1. Lagun egiteko animaliak banan-banan identifikatuko ditu albaitari gaitu batek, erregelamenduz garatuko den sistema eta prozedura baten bitartez, espezie bakoitzerako ezartzen denaren arabera.

2. Nahitaezkoa da txakurrak, katuak eta hudoak mikrotxip homologatu batez identifikatzea; mikrotxip horrek Lagun Egiteko Animalien Identifikaziorako Nafarroako Erregistroak baliozkotutako kode bakarra eramanen du. Esleitutako eta ezarritako mikrotxip-kodea animaliaren pasaporte ofizialean ageriko da, erregelamenduz ezarritakoari jarraituz. Hala eta guztiz ere, udalek, udalez gaindiko entitateek edo eskualdeek eskatu ahalko dute txakurrak mikrotxipaz gain beste bide batzuez identifikatzea.

3. Lagun egiteko gainerako animalietarako erabiltzen diren identifikazio-bitartekoak espezie bakoitzaren araberakoak izanen dira; nolanahi ere, modu frogagarrian bermaturik egonen dira animaliaren identifikazioa eta haren kokalekua, abandonu edo desagertze kasuetan.

4. Aurreikusitako sistemen arabera identifikatutako animaliak Lagun Egiteko Animalien Identifikaziorako Nafarroako Erregistroan izen eman edo erregistratu beharko dira. Ulertuko da erregistro horretan edo autonomia erkidego batean ofizialki aitortutako beste erregistro batean erregistratuta ez dauden animaliak ez daudela zuzen identifikatuta.

5. Europar Batasuneko beste herrialde batzuetatik datozen txakur, katu eta hudoek beren identifikazio-kodea duen jatorrizko pasaporteari eutsi beharko diote, eta ezin izanen da pasaporte horren ordez identifikaziorako beste dokumentaziorik erabili; hori, halere, ez da eragozpena izanen Lagun Egiteko Animalien Identifikaziorako Nafarroako Erregistroan izen emanda egotea

nahitaezkoa izateko, eskuratzen diren une berean, haien ardura hartzen duen pertsonaren –adoptatzailea zein eroslea izan– datuekin batera.

6. Lagun Egiteko Animalien Identifikaziorako Nafarroako Erregistroan alta eskatuko da, animaliaren jabearen datuak eta jardun duen albaitariaren datuak jasoz, animalia identifikatu eta gehienez ere bost egun baliodunek o epean. Baldin eta udalak, udalez gaindiko entitateak edo eskualdeak beste identifikazio-bide batzuk eskatu baditu, kasuko datuak ere erregistroan jasoko dira. Alta identifikazioa egin duen albaitari gaituak ere izapidetu ahalko du.

7. Lagun egiteko animaliak identifikatzeko epea, espeziearen eta adinaren arabera, erregelamenduz zehaztuko da. Hala eta guztiz ere, edozein animalia kostu bidez edo doan eskualdatu baino lehen, nahitaez identifikatuta egon beharko da; hori betetzen ez bada, egindako transakzioa deuseza izanen da.

8. Titularrak edo jabeak Lagun Egiteko Animalien Identifikaziorako Nafarroako Erregistroari animalia baten titulartasun-aldaketa edo baja eskatuko dio bajaren egunetik edo animaliaren edukitza eraginkorra denetik gehienez ere bost egun baliodunek o epean.

9. Hildako animalia bat erretiratzerakoan, errepideetan edo bide publikoan, haren identifikazioa egiaztatuko da, eta jabeari abisua emanen zaio, kasua bada. Animalia identifikatuta ez badago, haren argazki bat gordeko da, haren balizko identifikazioari begira.

10. Lagun Egiteko Animalien Identifikaziorako Nafarroako Erregistroan izena emateko betebeharretik salbuetsita geratuko dira beste lurralde batean identifikatuta eta erregistratuta egon eta Nafarroako Foru Komunitatean hiru hilabete baino aldi laburrago baterako dauden animaliak.

9. artikulua. Lagun Egiteko Animalien Erregistroa.

1. Lagun Egiteko Animalien Nafarroako Erregistroa animalien ongizatearen eta identifikazioaren arloan eskuduna den Nafarroako Gobernuko departamentuaren menpe egonen da. Erregelamenduz garatuko dira Lagun Egiteko Animalien Nafarroako Erregistroaren kudeaketa, funtzionamendua eta egitura.

2. Erregistroa datu-base informatiko bat izanen da, eta hartan, gutxienez, animaliei eta haien jabeei buruzko datuak egonen dira jasota. Potentzialki arriskutsuak diren lagun egiteko animaliak ere jasoko ditu, Animalia Potentzialki Arriskutsuak Edukitzeari buruzko abenduaren 23ko 50/1999 Legeko 6.3 artikuluari jarraituz, eta izaera dutela adieraziko da.

3. Gaitutako edo baimendutako albaitariak aurreko apartatuan aipatutako datuak haiek erregistroan sartzeko ardura duenari komunikatuko dizkio; halaber, geroztik egiten den edozein aldaketa komunikatuko dio, animaliaren heriotzari buruzko datuak barne, horren berri izanez gero.

4. Erregistro horretako informaziorako sarbidea izanen dute Foru eta Toki Administrazioek, segurtasun indar eta kidegoek, Nafarroako Albaitarien Elkargoak eta animaliak identifikatzeko gaitutako edo baimendutako albaitariek.

10. artikulua. Animalien osasun kontrola.

1. Animalien ongizatea edo osasuna direla-eta eskuduna den agintaritzak lagun egiteko animalien txertatzea edo nahitaezko tratamendua zehaztuko ditu, eta animaliak isolatzea erabakiko du baldin eta gaixotasun bat diagnostikatu bazaie edo gaixotasun hori izatearen susmoa baldin badago, haiek zaintzeko, sendaketa-tratamendua emateko edo eutanasia aplikatzeko, beharrezkoa bada.

2. Animalien tratamenduak eta txertatzeak, bai eta nahitaezkoak diren azterketa sanitarioak eta haien aldizkakotasuna ere, erregelamenduz ezarriko dira. Txakur eta katuen kasuan, errabiaren kontrako txertoa nahitaezkoa denez, nahitaezkoa izanen da urtean behin edo bi urtez behin albaitari-bisita egitea osasun-kontrol baterako, zeina dokumentu bidez egiaztatuko baita animaliaren pasaportean txertoaren zigilua jarriz eta egoera orokorrari buruzko txostenaren bidez.

3. Albaitariek eta albaitaritzako klinika, kontsultategi zein ospitaleek animalia bakoitzaren datu klinikoen fitxategi bat eduki beharko dute, eta hari eutsi beharko diote gutxienez ere hiru urtez, eta agintari eskudunen esku jarriko dute.

4. Albaitaritza-zentroek, establezimendu sanitarioak diren aldetik, detektatzen dituzten eta nahitaez aitortzekoak diren gaixotasunen zaintza epidemiologikoan lagunduko dute, bai eta haien kontrolean ere. Haien susmoa eta diagnosia badaudenean, albaitariek hori animalien ongizatearen edo osasunaren arloan eskuduna den agintariari komunikatu beharko diote, gehienez ere 48 orduko epean. Alerta sanitarioa dagoenean, komunikazio hori 24 orduko gehieneko epean eginen da.

5. Albaitariek animalien ongizatearen arloko agintaritza eskudunari komunikatuko diote beren lanbidean dihardutela aurkitzen duten edozein

aztarna, animalien aurkako tratu txarren ondorio izan daitekeena.

11. artikulua. Osasun publikoko kontrolak.

1. Pertsonei edo beste animalia batzuei lesioak eragin dizkieten animaliak albaitari ofizialaren edo gaitutako albaitariaren kontrolaren pean jarriko dira hamalau egunez, baldin eta lesio horiek, beren ezaugarriak tarteko, errabia transmititzeko modukoak badira, edo arrazoi batzuk identifikatzen badira animalia horrek errabia izan dezakeela susmarazten dutenak. Etxeko animalien errabia kontrolatzeko Espainiako kontingentzia planaren arabera jokatuko da.

2. Behaketa epea osasun publikoaren arloko agintaritza eskudunak adierazitako zentroan emanen da. Jabeak eskatuta, txakur erasotzaile baten behaketa jabearen etxean egin ahalko da.

3. Animalia horiek atxikitzeak eta kontrolatzeak eragindako gastuak jabeek berek ordaindu beharko dituzte.

12. artikulua. Hilketa eta eutanasia.

1. Animalia baten hilketa albaitari batek edo eskuduna den beste pertsona batek egin ahalko du soilik, animalien ongizatearen eta osasunaren, osasun publikoren edo ingurumenaren arloko agintaritza eskudunek behar bezala justifikatutako eta baimendutako larrialdi- edo arrisku-egoeretan. Su-armak erabili behar diren kasuetan, haien aplikazioa segurtasun indar eta kidegoek ezarritakoaren araberakoa izanen da.

2. Animalia baten eutanasia albaitari batek agindu eta burutuko du, arin eta minik eragin gabe, aldez aurreko anestesia parenterala edo sedazioa aplikatuz, animaliaren erabilpenak sufrimendu gehigarria ekar dezakeenean, eta ahal den sufrimendurik txikiena eta berehalako konortegalera eragiten duten metodoak erabiliz.

3. Jarduketa-protokoloak ezarriko dira lagun egiteko animalien hilketarako edo eutanasiarako.

IV. TITULUA
Lagun egiteko animalien zentroak

13. artikulua. Baldintza eta betekizun orokorrak.

1. Honako hauek dira lagun egiteko animalien zentroek bete behar dituzten gutxieneko baldintzak, animalia baten edukitzaileari dagozkion betebeharrez gainera, eta beren sailkapenaren arabera, erregelamenduz ezartzen direnak kendu gabe:

a) Agintaritza eskudunak baimenduta eta erregistratuta egotea kasuko jarduera egiteko.

b) Baldintza higieniko-sanitario egokiak edukitzea, bai eta animaliek ariketa fisikoa egin ahal izateko behar adina toki ere, aterpean hartzen dituzten animalien behar fisiologiko eta etologikoen arabera.

c) Instalazio egokiak edukitzea animalia isolatuta edukitzeko, sartzen den unetik zentroko albaitaritza zerbitzuak haren egoera sanitarioaren irizpena egiten duen arte. Halaber, gaixorik dauden animalien edo zainketa edo mantentze-baldintza bereziak behar dituzten animalien isolamendua ere ahalbidetzea, eta animalia horiek behar den laguntza jaso ahal izatea edo, kasua bada, berrogeialdian jarri ahal izatea.

d) Biosegurtasun-neurri egokiak edukitzea, kanpoko animalien balizko sarrera edo aterpeturiko animalien balizko irteera ekiditeko, hartara animalia egoiliarren eta ingurukoen arteko kutsatzeak saihesteko.

e) Behar adina langile kualifikatu edukitzea animaliak gobernatzeko, erregelamenduz zehazten denari jarraituz, eta langile horiek haietan aterpetutako animaliei behar diren zainketa guztiak ematea, ikuspuntu higieniko-sanitariotik eta animalien ongizatearen ikuspuntutik, horren barne direla elikadura egokia, eguraldi txarraren aurkako babesa, ariketa egitea eta, oro har, haien beharren araberako arreta, baita zentroa itxita dagoen orduetan ere.

f) Paper euskarrian edo euskarri elektronikoan erregistroak edukitzea, zeinetan gutxienez ere animalien trazabilitatea, jatorria, xedea, gorabehera sanitarioak, albaitaritza-tratamenduak eta, kasua bada, bajen arrazoiak ezagutzeko behar adina datu egonen diren. Erregistro horiek gutxienez ere hiru urtez mantendu beharko dira, eta agintari eskudunaren esku eduki beharko dira.

g) Albaitaritza-zerbitzu bat edukitzea, programa higieniko-sanitarioa, animalien ongizaterakoa eta animalien identifikaziorakoa mantentzeko eta aplikatzeko ardura izanen duena. Nafarroako Gobernuko albaitaritza-zerbitzuei komunikatuko dizkiete nahitaez aitortzekoak diren gaixotasunak.

h) Trebakuntzarako zentro edo eskolek trebakuntza-lanak egiten dituzten langileen lanbide-prestakuntza eta gaikuntza egiaztatu beharko dituzte. Erregelamenduz garatuko dira halakotzat aitortutako trebatzaileak inskribatzeko egiaztapena eta baldintzak.

2. Animalia abandonatu edo galduak hartzeko zentro publikoek zein pribatuek boluntario-programa berariazkoak eduki ahalko dituzte, bai eta ani-

malien babeserako elkarteekin lankidetzan jardutekoak ere.

14. artikulua. Salmentarako eta hazkuntzarako establezimenduak, merkataritza-xedea dutenak.

Lagun egiteko animaliak hazten edo saltzen jardun eta merkataritza-xedea duten establezimenduek, aurreko artikuluan xedatutakoaz gainera, honako baldintza hauek bete beharko dituzte:

a) Ez haztea edo saltzea edukitzea debekatuta dauden animaliak, laugarren xedapen gehigarrian zerrendatzen direnak, edo, kasua bada, lagun egiteko animalia gisa edukitzea baimenduta dauden animalien zerrendan jasota ez dauden animaliak.

b) Animalien salmenta egin ahalko da, soilik, lagun egiteko animalien zentro gisa baimendutako eta erregistratutako salmenta-zentroetatik eta haztegietatik.

c) Salmenta-zentroek soilik hazle baimendu eta erregistratuengandik datozen animaliak merkaturatuko dituzte.

d) Establezimenduko langileek erosleari aholkua eman beharko diote animalia mota egokienari buruz, haren ezaugarriei begiratuta, eta informatu beharko diote lagun egiteko animaliak adoptatzeari buruz, erosleak eskatzen badu.

e) Salmenta-establezimenduetan, animaliak ezin izanen dira erakusgai eduki, foru lege honen 7.16 artikuluan ezarritakoari jarraituz. Ahal dela, katalogoen eta animaliak establezimenduan fisikoki egotea eskatzen ez duten antzeko bitartekoen bidez egin beharko da txakurren eta katuen salmenta.

f) Animaliak hedabideen, aldizkarien eta haien antzeko argitalpenen eta gainerako zabalkundesistemen bidez –esate baterako, Internet– saltzeko, iragarkian nahitaez jaso beharko da haztegiak edo salmenta-establezimenduak lagun egiteko animalien zentro gisa duen erregistro-zenbakia, bai eta animaliaren identifikazio-zenbakia ere, kasua bada.

g) Haztegiak edo salmenta-zentroak, transakzioa egin baino lehen, egiaztatuko du eroslea ez dagoela animaliak edukitzeko ezgaitua, horretarako Arau-hausleen Erregistroko arduradunari aurrez kontsulta eginda. Erosleari, paper-euskarrian edo bitarteko elektronikoez, animaliaren jatorriari, ezaugarriei, zainketei eta erabilpenari buruzko informazio guztia emanen dio, animaliaren osasuna bermatzeko, bai eta animalien edukitza arduratsuaren printzipioei buruzko informazioa ere. Halaber, tratu txarrak eta animalien abandonuak berekin dakartzaten eta foru lege honetan arautzen diren arau-hauste eta zehapenei buruzko informazioa emanen dio. Komunikazio hori eta Arau-hausleen Erregistroko kontsulta egin direla jasotzen duen eta egiaztatzeko bidea ematen duen dokumentazioa gutxienez ere hiru urtez gorde beharko du zentroak.

h) Animaliak osasuntsu, parasitoak kenduta, gaixotasunik batere gabe, nahitaezko txerto guztiak jarrita eta identifikatuta salduko dira, eta erosleari zentroaren izenean ziurtagiri bat emanen zaio, establezimenduko albaitari erantzuleak emana, zeinak animaliaren egoera sanitario egokiaren berri emanen baitu eta, txakurren eta katuen kasuan, animalien adina adieraziko baitu, hortzeriaren garapena erreferentzia hartuta.

i) Gutxienez 8 asteko adina dutela salduko dira txakurrak eta katuak, albaitari batek egindako identifikazio elektroniko batez identifikatuta eta animalia eroslearen izenean formalki eta modu efektiboan izen emanda dagoela Lagun Egiteko Animalien Identifikaziorako Nafarroako Erregistroan. Beste herrialde batzuetatik datozen animalien kasuan, haien salmenta ezin izanen da egin kumeek hamalau aste bete baino lehenago. Salmenta-establezimenduek beren instalazioetan ezin izanen dute eduki salmentarako gutxieneko adinetik beherakoa den animaliarik.

j) Behar diren neurriak hartu beharko dira txakurkumeen edo katakumeen sozializazio egokia segurtatzeko, haiek saldu aurretik.

V. TITULUA
Animalia abandonatuak, adopzioa eta katu-koloniak

15. artikulua. Animalia abandonatu eta desagertuak.

1. Honakoak dagozkie udalei, udalez gaindiko entitateei eta eskualdeei:

a) Beren udal barrutian dauden animalia abandonatu edo galduak jasotzea, eta haiek animalien harrerarako zentroetan sartzea. Horretarako, animaliak jasotzeko zerbitzu iraunkor bat edukiko dute, propioa, mankomunatua zein itundua.

b) Animalien harrerarako zentroak edukitzea, edo harrera-zerbitzua ituntzea Foru Komunitateko Administrazioarekin, beste toki entitate batzuekin, animalien babeserako eta defentsarako elkarteekin edo horretan diharduten beste pertsona juridiko edo fisiko batzuekin.

2. Harrera-zentroek, gehienez ere 24 orduko epean, Lagun Egiteko Animalien Identifikaziorako Nafarroako Erregistroari komunikatuko diote iden-

tifikatutako animalia bat sartu dela, eta epe horretan beharrezko izapideak eginen dituzte jabea berehala aurkitzeko.

3. Jabeak edo baimendutako pertsonak hamar egun balioduneko epea du animalia identifikatu edo identifikatugabe bat berreskuratzeko, jakinarazpena jasotzen duenetik kontatzen hasita.

4. Jabeak edo pertsona baimenduak titulartasuna behar bezala egiaztatu beharko du animalia berreskuratzeko, eta animaliak harrera-zentroak jasotzeak eta zentro horretan izandako egonaldiak sortutako gastu guztiak ordaindu beharko ditu hura berreskuratu baino lehen, behar izan diren albaitaritza-gastuak eta identifikazio-gastuak barne, animalia identifikatuta ez bazegoen. Kasuko lizentzia aurkeztuko du, baldin eta animalia potentzialki arriskutsu bat bada.

5. Animalia berreskuratu gabe hamar eguneko epea iraganda, animalia hori abandonatutzat joko da, eta adopzioan eman ahalko da animaliak horretarako baldintzak betetzen dituela zentroko albaitari erantzuleak zehaztu bezain laster.

16. artikulua. Animalien adopzioa.

1. Nafarroako Gobernuak eta udalek, udalez gaindiko entitateek edo eskualdeek sustapen-neurriak jarriko dituzte abian animalia abandonatuen adopzioa errazteko. Harrera-zentroek une oro sustatuko dute animalien adopzio arduratsua.

2. Pertsona fisiko adindunak izan ahalko dira adoptatzaileak, foru lege honen ez-betetzeak direla-eta arau-hauste oso astun batengatik zehatu ez direnak. Arau-hausleen Erregistroari kontsulta eginen zaio jakite aldera ea adoptatzailea ezgaituta dagoen animaliak edukitzeko, eta egiaztatuko da legeria indardunari jarraituz ebazpen judizial irmo batez ezgaituta ez dagoela.

3. Adopzioa gauzatuko da titular berriari animalia emanez eta animalia horren jatorriari eta haren ezaugarriei buruzko informazio guztia eta zentroko albaitari erantzuleak emandako ziurtagiri bat eskuratuz; ziurtagiri horretan, animaliak jaso beharko dituen tratamendu, jarraibide eta zainketak deskribatuko dira, bai eta adoptatzaileak bere gain hartzen dituen erantzukizunak ere, ez-betetzeak ekar ditzakeen zehapen-ondorioak edo ondorio penalak barne. Harrera-zentroak eta entitate laguntzaileek gutxienez ere hiru urtez gorde beharko dute komunikazio hori egin izana jasotzen duen dokumentazioa.

4. Adopzioaren xede diren animaliek aginduzkoak diren prebentzio- edo sendaketa-tratamenduak jasota eduki beharko dituzte, identifikatuta eta esterilizatuta egon beharko dute, edo epe jakin batean esterilizatzeko konpromiso bat egonen da, baldin eta arrazoi sanitarioak tarteko adopzioaren unean gomendagarria ez bada, eta animalia ez ugaltzeko konpromiso bat ere egonen da; agiri horien kopiak zentroan geratuko dira agintari eskudunaren esku, gutxienez ere hiru urtez. Esterilizazioa albaitariaren ziurtagiri batez demostratu beharko da.

5. Adopzioa ez da inolaz ere merkataritza-transakzioaren xede izanen. Soilik ordainarazi ahalko dira tratamenduen eta albaitaritza-arretaren behar bezala zehaztutako eta justifikatutako kostuak eta identifikazioaren eta esterilizazioaren kostuak, baldin eta hura egin bada. Harrera-zentroek ez dute inola ere zilegi izanen beren instalazioetan animaliak hazi edo ugaltzea, kumeak adopzioan emateko.

6. Harrera-zentro batean dauden animaliek gaixotasun infekzioso-kutsakorrak edo parasito-gaixotasunak dauzkatenean, gizakiari edo animaliei transmititu ahal zaizkienak, eta gaixotasun horiek, zentroko albaitari erantzulearen iritziz, osasun publikorako edo animalien osasunerako arrisku bat izan daitezkeenean, ezin izanen dira adopzioan eman.

7. Harrera-zentroak animalia baten behin-behineko zaintza eman ahalko dio animaliaren edukitzaile gisa jardunda haren zainketa, arreta eta baldintza higieniko-sanitarioen mantentzea berma ditzakeen pertsona fisikoari. Animalia horiek edukiko diren bizilekua harrera-etxetzat hartuko da. Arau-hausteen Erregistroan kontsulta eginen da jakite aldera animalia bat hartzen duen pertsona ezgaituta ote dagoen animaliak edukitzeko.

8. Animalia bat harrera-etxe bati lagatzean, baldintza gisa ezarriko da harrera-zentroari animaliaren ongizateari buruzko edozein gorabehera komunikatzea eta hura berehala entregatzea, baldin eta jabea agertzen bada edo adoptatzaile bat aurkitzen bada.

9. Erregelamenduz ezarriko da harrera-etxe batean gehienez ere zenbat animalia hartu ahalko diren. Harrera-zentroak harrera-etxeen erregistro gaurkotu bat edukiko du animalien ongizatearen arloan eskuduna den Nafarroako Gobernuaren departamentuaren eta kokatuta dauden udalerriari dagokion udalaren, udalez gaindiko entitatearen edo eskualdearen eskura”.

17. artikulua. Katu-koloniak.

1. Udalek, udalez gaindiko entitateek eta eskualdeek, beren udal barrutian aske bizi diren katuen populazioa babestu eta kontrolatzeko neurri gisa, katu-koloniak ezarri beharko dituzte, katu

horientzako balizko destino gisa, harrapaketaren, esterilizazioaren, identifikazioaren eta askatzearen bidez. Koloniaren zaintzarako eta osasun kontrolerako eskuduna den udalaren, udalez gaindiko entitatearen edo eskaldearen izenean identifikatuko dira animaliak.

2. Udalek, udalez gaindiko entitateek eta eskualdeek katu-kolonien kokalekuak ezarriko dituzte, eta koloniek erregelamenduz ezarriko diren gutxieneko baldintza higieniko-sanitario batzuk eta kokapeneko baldintza batzuk bete beharko dituzte.

3. Udalek, udalez gaindiko entitateek eta eskualdeek partikularrekiko eta entitateekiko lankidetza sustatuko dute, animalien zaintza errazteko. Kudeaketa, ahal dela, animalien babeserako entitate edo elkarteekin lankidetzan eginen da.

VI. TITULUA
Entitate laguntzaileak

18. artikulua. Animaliak babesteko eta defendatzeko elkarteak.

Irabazi asmorik gabekoak izan eta legez eratuta dauden animalien babeserako eta defentsarako elkarteek, animalien defentsa eta babesa xede nagusitzat izan eta erregelamenduz zehazten diren baldintzak betetzen dituztenek, horretarako sortutako erregistro batean izen emanda egon beharko dute.

19. artikulua. Entitate laguntzaileak.

1. Animalien babeserako eta defentsarako elkarteei entitate laguntzaileen titulua eman ahalko zaie, eta haiekin itundu ahalko da animalien babesera eta defentsara bideratutako jarduerak egitea.

2. Entitate laguntzaileen erregistroan izena emateko, honako baldintza hauek bete beharko dira:

a) Legez eratuta egotea eta irabazi asmorik ez izatea.

b) Jarduera Nafarroan garatzea.

c) Xede nagusi gisa animalien babesa eta defentsa edukitzea.

d) Animalien babesa eta defentsa sustatzeko jarduerak egitea.

e) Harrera-zentro baimendu eta erregistratu bat eduki ahal izanen dute.

3. Erregistroan mantentzeko, aurreko apartatuetan ezarritako baldintzak bete beharko dira, bai eta erregelamenduz ezartzen direnak ere.

4. Entitate laguntzaileek:

a) Aktiboki parte hartu beharko dute animalien babesa eta lagun egiteko animalien edukitze arduratsua sustatzeko prestakuntza- eta zabalkunde-programetan.

b) Lagun egiteko animalien harrerarako eta adopziorako programetan parte hartu beharko dute.

c) Lankidetzan jardun ahalko dute animalia abandonatuen mantentzean edo adopzio-programetan, animaliak aldi baterako edukiz beren harrera-zentroan.

5. Entitate laguntzaileek egindako jarduerei buruzko oroitidazki bat igorriko diote urtero animalien ongizatearen arloko agintaritza eskudunari, erregelamenduz ezarritako ereduan.

6. Ezarritako baldintza horiek ez betetzeak berekin ekarri ahalko du entitate laguntzailearen titulua kentzea.

VII. TITULUA
Animalien Babeserako Aholku Komitea

20. artikulua. Animalien Babeserako Aholku Komitea.

1. Animalien Babeserako Aholku Komitea sortzen da, kontsultarako eta aholkularitzarako organo gisa. Haren helburua da animalien edukitza arduratsurako eta lagun egiteko animalien aurkako tratu txarraren eta abandonuaren aurka borrokatzeko ekintza nagusiak aztertu eta proposatzea.

2. Animalien Babeserako Aholku Komiteak honako eginkizun hauek izanen ditu besteak beste:

a) Txosten eta irizpenak ematea, bai eta animalien ongizatearen arloko departamentu eskudunak eskatzen dituen azterlanak egitea ere.

b) Arloari buruzko plangintza- eta koordinazio-azterlanak sustatzea.

c) Nafarroako Gobernuari aholku ematea, animalien babesa eta defentsa hobetzera eta sustatzera bideratutako araudiak egin edo jarduketak proposatzeko.

d) Araudia garatzerakoan detektatu diren arazo nagusiei eta haiek zuzentzeko balizko neurriei buruzko kontsulta eta berrikuspena.

e) Animalien babesari eta defentsari buruzko aholkularitzarekin lotutako beste edozein jarduketa, erregelamenduz ezarritakoa.

3. Komitearen osaera eta funtzionamendua erregelamenduz zehaztuko dira, eta lagun egiteko animalien babesarekin eta ongizatearekin lotutako departamentu, erakunde edo elkarte guztien ordezkaritza bermatuko da.

VIII. TITULUA
Animalien babesaren arloko zabalkundea eta heziketa

21. artikulua. Zabalkundea eta prestakuntza.

1. Nafarroako Gobernuak eta udalek, udalez gaindiko entitateek eta eskualdeek animalien babesari buruzko prestakuntza-, zabalkunde- eta informazio-jarduketak sustatuko dituzte; honako hauek, besteak beste:

a) Behar diren neurriak hartuko dituzte foru lege honen edukien zabalkundea egiteko, animalien edukitze arduratsuari buruzko sentsibilizazio- eta sustapen-kanpainak, animaliak identifikatzeko betebeharrari buruzko zabalkunde-kanpainak, eta animalien ugalketa kontrolgabea eta abandonua saihesteko neurriak hartzeari buruzko kanpainak bultzatuz, bai eta harrera-zentro baimenduetan adopzioak sustatzeko kanpainak eginez ere.

b) Foru lege honen edukiari buruzko zabalkundea eginen dute eskola-ikasleen eta herritarren artean, betiere zainduz animalien babesarekin lotutako edukiak sar daitezela lurralde-eremuan garatzen diren hezkuntza-programetan.

c) Sustatuko dute prestakuntza kanpainak egin daitezela animalien jabe eta edukitzaileentzat, animalien behar etologiko eta fisiologikoekin bat datorren edukitza berma dadin, bai eta animaliek ingurunean errotze eta elkarbizitza ezin hobea lor dezaten ere.

2. Entitate laguntzaile deklaratuta dauden animalien babeserako eta defentsarako elkarteak eta Nafarroako Albaitarien Elkargoa oinarrizko tresnak izanen dira foru lege honetan ezarritakoaren zabalkunde- eta informazio-lanetan.

IX. TITULUA
Ikuskatzea, zaintza eta kautela-neurriak

22. artikulua. Eskumenak eta kontrolak.

1. Udalek, udalez gaindiko entitateek eta eskualdeek honako hauek egin beharko dituzte:

a) Abandonatutako edo desagertutako animaliak jaso, ostatatu eta mantentzeko jarduerak, bai eta katu-kolonien kudeaketa ere. Eskumen hori baliatuta, Nafarroako Gobernuarekin lankidetza-mekanismoak ezarri ahalko dituzte, edo itunak egin ahalko dituzte animaliak babestu eta defendatzeko elkarteekin edo horretarako baimena duten beste pertsona fisiko edo juridiko batzuekin.

b) Baldintzak ezarri beharko dituzte lagun egiteko animaliak etxe partikularretan, bizilagunen erkidegoetan eta bide publikoetan edukitzeari buruz, foru lege honetan ezarritako printzipioei jarraituz, bai eta haien kontrolari buruz ere.

c) Beren udalerrian erroldatutako lagun egiteko animalien kontrola eta zaintza, egiaztatze aldera zuzen identifikatuta eta erregistratuta daudela, araudiak haiek identifikatzea eskatzen duen kasuetan.

d) Lagun egiteko animaliak konfiskatu, baldin eta haiengan tratu txarren aztarnak detektatzen badira, eraso fisiko baten edo desnutrizioaren sintomak agertzen badituzte edo instalazio desegokietan badaude.

e) Lagun egiteko animalien zentroak zaindu eta ikuskatu. Eskumen hori baliatuta, lankidetza-mekanismoak ezarri ahalko dituzte Nafarroako Gobernuarekin.

f) Animalien babesari buruzko prestakuntza-, dibulgazio- eta informazio-jarduerak sustatu.

2. Nafarroako Gobernuak honela banatuko ditu bere eskumenak:

2.1. Animalien osasun, identifikazio eta ongizatearen arloko departamentu eskudunak honako hauek egin beharko ditu:

a) Subsidiarioki jardunen du udalek, udalez gaindiko entitateek eta eskualdeek jarduten ez dutenean, foru lege honetan xedatutakoaren araberako zaintza eta ikuskapen lanetan.

b) Foru lege honetan ezarritako Lagun Egiteko Animalien Nafarroako Erregistroaren kudeaketaz eta funtzionamenduaz arduratuko da.

c) Lagun egiteko animalien nahitaezko tratamenduak eta txertatzeak zehaztuko ditu, bai eta haien isolatzea xedatu ere, animalia-osasuneko arrazoiengatik.

d) Lagun egiteko animalien zentroak gune zoologiko gisa baimentzea eta erregistratzea, bai eta bete behar dituzten gutxieneko baldintza higieniko-sanitarioak ezartzea, baita katu-kolonien kasuan ere.

e) Entitate laguntzaileen erregistroaren eta Animalien Babeserako Aholku Komitearen sorrera eta kudeaketa arautuko ditu.

f) Animaliekin ikuskizun, feria, erakusketa, lehiaketa, filmazio eta abarrekoak egiteko behar den baimen administratiboa emanen du.

g) Animalien hilketarako edo eutanasiarako protokoloak eginen ditu.

h) Animalien babesari buruzko prestakuntza-, zabalkunde- eta informazio-jarduerak sustatuko ditu.

2.2. Osasun publikoaren arloko departamentu eskudunak osasun publikoaren babesarekin lotutako jarduketak eginen ditu, lagun egiteko animaliekiko kontaktuaren ondorioz pertsonengan eragina izan dezaketen gaixotasun kutsagarrien aurrean.

23. artikulua. Ikuskatzaileak.

1. Ikuskatze-jarduketak Nafarroako Gobernuko animalien ongizatearen, animalien osasunaren eta osasun publikoaren arloetako departamentu eskudunetako langile funtzionarioek eginen dituzte, bai eta udaletako, udalez gaindiko entitateetako eta eskualdeetako funtzionarioek ere, bakoitzak foru lege honetan esleitzen zaizkion eskumenez baliatzearen esparruan. Langile horiek agintaritzaren agenteen izaera edukiko dute, eta agintari eskudunei eta, oro har, eginkizun publikoak betetzen dituztenei –Estatuko, autonomia-erkidegoetako eta tokiko segurtasun indar eta kidegoei ere bai– behar dituzten sostengu, laguntza eta babesa eskatu ahalko dizkiete.

2. Ikuskatzaileek honako hauek egiteko baimena izanen dute:

a) Libreki sartzea, aurrez abisatu gabe, enpresa, establezimendu, ustiategi, instalazio, ibilgailu, edukiontzi edo garraiobide edo, oro har, toki guztietan, foru lege honetan agindutakoaren betetzemaila egiaztatzeko. Ikuskatze-bisita bat egitean, nor den frogatu beharko dio titularrari, haren legezko ordezkariari edo, halakorik ezean, kasuko tokian dagoen pertsonari. Ikuskapena pertsona fisiko baten etxebizitzan egiten bada, haren berariazko baimena lortu beharko dute edo, bestela, aginduzkoa den baimen judiziala.

b) Animalien egoera eta foru lege honen betetzea egiaztatzeko beharrezkotzat jotzen duen edozein ikerketa-diligentzia, azterketa edo proba egitea.

c) Enpresa, establezimendu, ustiategi, instalazio, ibilgailu, edukiontzi edo garraiobidearen titularra edo arduraduna edo oharen langileak ikuskapen-jarduketen tokian ager daitezen exigitzea; halaber, haiei informazioa eskatu ahalko diete animaliaren egoera dela-eta ustez garrantzia izan dezakeen edozein gairi buruz, bai eta ikuskatzeak eskatzen duen lankidetza aktiboa ere.

d) Animalien edo beste edozein material susmagarriren laginak hartzea, erregelamenduz ezarritako prozedurari jarraituz, araudia betetzen den egiaztatzeko egokitzat jotzen diren proba eta azterketa kliniko edo laborategikoak egin edo proposatzeko.

e) Animalien identifikazioa, dokumentazioa, liburuak, erregistroak eta artxiboak aztertzea, baita euskarri edo programa informatikoetan daudenak ere, kasuko enpresa, establezimendu, ustiategi, instalazio, ibilgailu edo garraiobideari dagozkionak, foru lege honen betetzea egiaztatzeko garrantzia badute.

f) Behar diren kautela-neurriak hartzea, foru lege honetan araututakoari jarraituz.

24. artikulua. Ikuskapena egin zaienen betebeharrak.

Ikuskapena egiten zaien pertsona fisiko edo juridikoek betebehar hauek izanen dituzte:

1. Ikuskatzaileek establezimendu, ustiategi, instalazio, ibilgailu, edukiontzi edo garraiobide edo, oro har, toki orotarako sarbidea izan dezaten ahalbidetzea, ikuskatze-jarduketa egiteko, betiere ikuskatzaileak behar bezalako ikuskatzaile-agiria aurkezten badio enpresaburuari, haren legezko ordezkariari edo behar bezala baimendutako pertsonari edo, halakorik ezean, kasuko tokian dagoen edozein langileri.

2. Mota guztietako informazioak ematea instalazio, bitarteko, animalia edo zerbitzuei buruz, bai eta, oro har, animalien babesa dela-eta eskatzen zaizkien alderdiei buruz ere, eta ikuskatzaileei haiek egiaztatzeko modua ematea.

3. Animalien babesaren arloko informazioaren kopia edo erreprodukzioa egiten uztea.

4. Animalien babesaren arloko araudi indardunaren ez-betetzea frogatzeko diligentziak egin daitezen uztea.

5. Orokorrean, ikuskapena onartu eta hura gauzatzen laguntzea.

25. artikulua. Kautela-neurriak eta behin-behineko neurriak.

1. Agintari eskudunek eta, kasua bada, agintaritza eskudunaren baimena duten ikuskatzaileek, zilegi izanen dute kautelazko behin-behineko neurriak hartzea zioak emanda, urgentzia-

edo beharrizan-arrazoiak tarteko, baldin eta ikuskapen edo kontrol batean zehar egindako aurretiazko jarduketetatik ondorioztatzen bada animalientzako arrisku larria dagoela, edo foru lege honen urraketa bat badagoela astun nahiz oso astuntzat jo daitekeena.

2. Animalientzako arrisku larriko egoera bati amaiera emateko kautela-neurriak edo behin-behineko neurriak, zehapen prozedura hasi aurrekoak, honako hauek izan ahalko dira:

a) Animaliak konfiskatzea.

b) Agintari eskudunak ez ematea legez animaliak garraiatzeko aginduzkoak diren dokumentuak.

c) Jarduerak, instalazioak edo garraiobideak etetea edo geraraztea eta establezimenduak ixtea, aginduzkoak diren baimen edo erregistroak ez badituzte.

3. Kautela-neurri horiek ez dute inolaz ere izanen zehapen-izaerarik.

4. Kautela-neurriak ikuskapenean edo kontrolean zehar hartuko dira animaliarentzako arrisku larriko kasuetan eta haien jabe edo erantzuleak, ikuskatzailearen edo agintaritza-agentearen eskariz, arrisku hori saihesteko behar diren bitartekoak berehala jartzen ez dituenean. Neurri hori, halaber, aurrez errekerimendurik egin gabe hartu ahalko da, baldin eta animaliaren jabea edo erantzulea identifikatzeko edo aurkitzeko epea arrisku-egoera larriagotzeko modukoa bada.

5. Ikuskatzaileek hartzen dituzten kautela-neurriak berehala jakinarazi beharko zaizkio organo eskudunari; horrek, ebazpen ziodun batez, ahal den epe laburrenean –edonola ere, epe hori ez da sekula hamar egunetik gorakoa izanen, neurria hartu zenetik– haiek berretsi, aldatu edo kenduko ditu, eta, kasua bada, osatu ere eginen ditu, egokitzat jotzen dituen bestelako berme- eta arreta-neurriak ezarriz.

6. Neurri horiek, nolanahi ere, doitu eginen zaizkie kasu zehatz bakoitzean lortu nahi diren helburuen intentsitate, proportzionaltasun eta beharrizan teknikoei.

7. Baldin eta animaliak prozedura horren bitartez konfiskatzen badira, haiek gordailatu eta zaindu ahalko dira Nafarroako Gobernuak edo kasuko udalak, udalez gaindiko entitateak edo eskualdeak horretarako gaituta dituen edo gaitzen dituen egoitzetan, bai eta entitate laguntzaile gisa aitortutako animalien babeserako eta defentsarako elkarteenetan ere, harik eta ebazpenak haien behin betiko destinoa zehazten duen arte.

8. Konfiskatze-eragiketek eta konfiskatutako animaliaren mantentzeak eta tratamenduek sortzen dituzten gastuak animaliaren jabe edo erantzulearen kargura izanen dira betiere.

9. Prozedurari amaiera ematen dion ebazpenak animalia konfiskatuaren behin betiko destinoa zehaztuko du, eta erabakiko du hura besterentzea, jabe edo erantzuleari itzultzea, bere ingurune naturalera itzulia izatea edo animaliaren izaerari berari begira egokientzat jotzen dena.

10. Jabeari edo erantzuleari itzultzea erabakitzen ez den kasuetan, konfiskatutako animaliak horretarako gaitutako instalazioetan zainduko dira, eta, ahal dela, animalien babeserako eta defentsarako elkarte baimendu eta erregistratuei lagako zaizkie.

X. TITULUA
Arau-hauste eta zehapenak

26. artikulua. Arau-hausteak.

Foru lege honen ondoreetarako, arau-hausteak arinak, astunak edo oso astunak izan daitezke.

1. Honako hauek arau-hauste arinak dira:

a) Foru lege honek eskatzen dituen erregistroak ez edukitzea, edo haiek osatu gabe nahiz gabeziekin edukitzea.

b) Lagun egiteko animaliak edukitzea foru lege honetan aurreikusitako baldintzetan identifikatu edo erregistratu gabe.

c) Lagun egiteko animaliak hemezortzi urteko adinaz beherakoei eta ezgaituei eskualdatzea, guraso-ahala, tutoretza edo jagoletza duten pertsonen baimenik gabe.

d) Edozein espezietako animaliak erakusleiho, merkataritza-establezimendu edo aisiarako edo jostetarako lokaletan erakustea.

e) Udalak, udalez gaindiko entitateak edo eskualdeak baimendutako kopurua gainditzen duen txakurren, katuen edo erregelamenduz zehazturiko beste edozein espezietako aleen kopuru bat etxebizitza batean edukitzea, kasuko baimena eduki gabe.

f) Lagun egiteko animaliak baldintza desegokietan edo horretarako bereziki egokitu gabeko maletategietan garraiatzea, animaliek kalterik pairatzen ez badute.

g) Edozein espezietako animaliek parte hartzea ferietan, erakusketetan, lehiaketetan, erakustaldietan, filmaketetan, kultur jardueretan edo antzekoetan, kasuko baimena eduki gabe.

h) Edozein espezietako animaliak artifizialki manipulatzea salmentarako erakargarri egiteko, jostetarako edo adierazpen artistikorako.

i) Lagun egiteko animaliei ez egitea jendetasun- eta heziketa-probarik, animaliaren aiurria eta portaera direla-eta gomendagarria denean.

j) Lagun egiteko animalia galduak edo abandonatuak biltzeko jarduerak egitea horretarako baimenik ez duten entitate pribatuek.

k) Lagun Egiteko Animalien Identifikaziorako Erregistroan jabeek gaurkoturik ez edukitzea lagun egiteko animalien datuak, eta animalien galera, heriotza, salmenta edo titulartasun-aldaketa ez komunikatzea ezarritako epeetan.

l) Hiri eremu publikoetan txakurrak uhalez edo katez ez eramatea.

m) Hiri eremu publikoak zikintzea eta ez garbitzea lagun egiteko animalien eginkari solido edo likidoekin.

n) Norberaren zaintzaren pean dauden edozein espezietako animaliek egin ditzaketen kalteak saihesteko behar diren neurriak ez hartzea.

o) Foru lege honetan jasotako aginduen ez-betetzea den edozein egite edo ez-egite, arau-hauste astuntzat edo oso astuntzat tipifikatuta ez dagoena.

p) Artikulu honen hurrengo apartatuan tipifikatutako arau-hausteetakoren bat egitea, haren zenbateko edo garrantzi eskasa dela-eta arau-hauste astunaren kalifikazioa merezi ez duenean.

2. Honako hauek arau-hauste astunak dira:

a) Edozein espezietako animaliak nahikoa edo egokia ez den modu batez edo debekatuta dauden elikagaiekin elikatuta edukitzea.

b) Edozein espezietako animaliak toki edo instalazio desegokietan edukitzea, baldintza higieniko eta sanitario onak betetzen ez dituztenetan, dimentsio desegokiak dituztenetan edo beren ezaugarriak, distantzia edo beste edozein arrazoi dela-eta haiek egunero egoki kontrolatu eta gainbegiratzerik ez dagoenetan.

c) Edozein espezietako animaliak denbora luzez lotuta edo entzerratuta edukitzea, edo sufrimendu edo kalteak eragin diezazkieten baldintzetan; edo gizakiarengandik edo beste animalia batzuengandik beti isolatuta edukitzea, baldin eta espezie taldekoietakoak badira; eta txakurrak etengabe lotuta edukitzea, hartara foru lege honen 7.5 artikuluan araututakoa urratuz.

d) Lagun egiteko animaliak ez txertatzea edo agintari eskudunek nahitaezkotzat deklaratutako tratamenduak ez egitea, bai eta haiek ez esterilizatzea ere, 16.4 artikuluan ezarritako konpromisoa urratuz, edo agintari eskudunek erabakitzen dutenean.

e) Albaitari batek egin ez dituen esterilizatzea, txertatzea, tratamenduak edo edozein ebakuntza kirurgiko, edo halakoak foru lege honetan ezarritako baldintzen eta betekizunen aurka egitea.

f) Foru lege honetan ezarritakoaren arabera edo agintari eskudunak agindutakoari jarraituz, lagun egiteko animaliei albaitari-azterketa ez egitea.

g) Lagun egiteko animalien zentroetarako, gune zoologiko gisa, ezarritako baldintzak eta betekizunak ez betetzea, arau-hauste arin gisa tipifikatuta ez dagoenean.

h) Lagun egiteko animaliak haztea edo saltzea foru lege honetan ezarritakoa urratuz.

i) Lagun egiteko animaliak laborategi edo klinikei eskualdatzea arau indardunetan ezarritako betekizunak bete gabe.

j) Edozein espezietako animaliak dohaintzan ematea, zozketa bidez ematea edo sari bidez ematea, edo publizitate-erakargarri moduan, sari moduan edo kostu bidezko transakzioak ez diren eskuratzeengatiko opari moduan ematea.

k) Lagun egiteko animaliak parasitoekin edo gaixorik saltzea, edo gaixotasunik ez dutela egiaztatzen duen ziurtagiria eduki gabe.

l) Albaitaritza zerbitzu ofizialei ez komunikatzea nahitaez deklaratzekoak diren gaixotasunak, alerta sanitario bat deklaratu ez denean.

m) Edozein espezietako animaliak ferietako atrakzio edo karruseletan eta zirkoetan erabiltzea.

n) Edozein espezietako animaliak modu iraunkorrean edukitzea aparkatutako ibilgailuetan, edo aldi baterako ibilgailuetan edukitzea egurasterik edo tenperatura egokirik gabe.

o) Edozein espezietako animaliak abian den motordun ibilgailu bati lotuta eramatea.

p) Urkatze-lepokoak, ziridunak edo elektrikoak, erabili eta saltzea, baldin eta lagun egiteko animalientzako kaltegarriak badira, edo haiek erabiltzea foru lege honetan ezarritakoa urratuz.

q) Edozein espezietako animaliei ez ematea nahitaezkoak diren albaitari-tratamenduak, tratamendu aringarriak, prebentzio-tratamenduak edo

behar ditzaketen funtsezko tratamendu sendagarriak.

r) Behar diren neurriak ez hartzea lagun egiteko animalien ugalketa ez-kontrolatua saihesteko.

s) Uztea edo ez eragoztea edozein espezietako animaliak arrisku bat izan daitezela pertsonen eta animalien osasunerako edo segurtasunerako, edo gauzei kalte materiala eragin diezaietela.

t) Lagun egiteko animaliak giza kontsumorako edo animalien kontsumorako erabiltzea.

u) Istripua izan duen, zaurituta dagoen edo arriskuan dagoen edozein espezietako animalia bati laguntzarik ez ematea, laguntza hori norberarentzat edo hirugarrenentzat arriskurik gabe eman daitekeenean.

v) Albaitari batek eginkizun batzuk betetzea haietarako gaikuntzarik eduki gabe, edo gaituta egonda ere, gaikuntzan ezarritakoa ez betetzea.

w) Lagun egiteko animaliak baldintza desegokietan edo horretarako bereziki egokitutako maletegietan garraiatzea, animaliek kalteak pairatzen badituzte.

x) Hiru urteko epean arau-hauste arin bat baino gehiago egitea, ebazpen irmoz hala deklaratu eta jakinarazi denean.

y) Hurrengo artikuluan tipifikatutako arau-hausteetatik bat egitea, haren zenbateko eta garrantzi eskasa dela-eta arau-hauste astuna ez denean.

3. Honako hauek arau-hauste oso astunak dira:

a) Edozein espezietako animaliei tratu txarrak ematea.

b) Edozein espezietako animalien arteko borrokak antolatzea, eta haiei buruzko publizitatea egitea edo haiek egitea.

c) Edozein espezietako animaliak erabiltzea ikuskizunetan, jai herrikoietan, borroketan, animalien arteko aurrez aurrekoetan, beste animalia batzuen harrapaketan, erasoetan, simulatuta ez dauden eszenen filmazioan edo ankerkeria edo tratu txarra inplikatzen duten beste jarduera batzuetan, edo animaliei sufrimenduak, naturaren aurkako tratamendu edo tratamendu laidogarriak edo heriotza eragin ahal dizkietenetan, 7.13 artikuluan araututakoari jarraituz.

d) Edozein espezietako animaliak trebatzea edo heztea beren oldarkortasuna gara dezaten, eta borroketarako prestatzea, borroka egin dezaten akuilatzea edo haiei lan eginaraztea beren osasuna edo ongizatea kaltetzen duen modu batez

e) Edozein espezietako animaliak abandonatzea.

f) Galdutako edo desagertutako lagun egiteko animaliak ez berreskuratzea horretarako ezarritako epean, 15.3 artikuluan araututakoari jarraituz.

g) Lagun egiteko animalia bat hiltzea foru lege honetan eutanasiarako edo hilketarako araututakoa urratuz.

h) Lagun egiteko animaliei ebakuntza kirurgiko debekatuak egitea, foru lege honetan aurreikusitako salbuespenekin.

i) Edozein espezietako animalia bati sufrimendua edo heriotza eragiten dioten edo eragin ahal dioten hazkuntza-prozedurak erabiltzea; horren barnean sartzen da heriotza behar baino lehenago eragin dezaketen edo ondorioak arintzeko albaitaritza-ebakuntzak egitea eskatzen duten gaixotasun hereditario larriak dituzten animaliak ugalketarako erabiltzea.

j) Edozein espezietako animaliei nahita tiro egitea, foru lege honetan jasotako kasuetan izan ezik eta baimendutako ehiza-jardueretan ehizakiei izan ezik.

k) Edozein espezietako animaliei ematea alferrikako kalteak edo oinazeak sortu ahal dizkieten gaiak.

l) Espainiako Estatuan indarrean diren berretsitako nazioarteko itun eta hitzarmenen bidez babestutzat edo desagertzeko arriskuan daudela deklaratutako espezieen kasuan, bai eta foru lege honetan berariaz debekatuta animalien kasuan ere, debekatuta dago haien ale, arrautza, kume edo beste edozein atal edo produktu merkaturatzea, saltzea, edukitzea, erakustea eta naturalizatzea, edo, kasua bada, animalien zerrendetan jaso ez animaliak, baldin eta haiek lagun egiteko animalia gisa edukitzea baimenduta badago.

m) Aktaz edo administrazio ebazpenez behinbehinekoz immobilizaturik dauden edozein espezietako animaliak garraiatzea.

n) Lagun egiteko animalia baten kontrol sanitarioko neurriak ez hartzea edo ez betetzea, eta agintaritza eskudunari ez komunikatzea transmititu daitekeen gaixotasun bat susmatzen edo diagnostikatzen deneko kasuak.

o) Foru lege honetan ezarritako eginkizunak betetze aldera agintaritza eskudunak edo haren agenteek eskatutako datuak edo informazioa emateari ezezkoa ematea edo horretarako trabak

jartzea, bai eta okerreko informazioa edo dokumentazio faltsua ematea ere.

p) Foru lege honen behin-behineko neurrietatik edozein bete dadin oztopatzea.

q) Hiru urteko epean arau-hauste astun bat baino gehiago egitea, ebazpen irmoz hala deklaratu eta jakinarazi denean.

27. artikulua. Zehapenak.

Honako hauek dira foru lege honetan aurreikusitako arau-hausteengatik aplikatuko diren zehapenak:

a) Arau-hauste arinengatik, 200 eta 1.000 euro bitarteko isuna. Arau-hauslearengan intentzionalitaterik aurkitzen ez den arau-hauste arinen kasuan, baldin eta arau-hausle horri bide administratiboan aurreko hiru urteetan foru lege honetan aurreikusitakoetatik beste zehapenik ezarri ez bazaio, zehapena ohartarazpen bat izan daiteke, hurrengo artikuluan xedatutakoaren arabera ezar daitezkeen zehapen osagarriak ezertan kendu gabe.

b) Arau-hauste astunengatik, 1.001 eta 6.000 euro bitarteko isuna.

c) Arau-hauste oso astunengatik, 6.001 eta 100.000 euro bitarteko isuna.

28. artikulua. Zehapen osagarriak.

Aurreko artikuluan araututako zehapenak ezertan kendu gabe, zehapen-espedientea ebaztea dagokion organoak honako zehapen osagarri hauek erabaki ahalko ditu:

a) Instalazio, lokal edo establezimenduak gehienez ere bi urtez ixtea, arau-hauste astunen kasuan, eta lau urtez ixtea arau oso astunen kasuan.

b) Aldi baterako debekua edo ezgaitzea foru lege honek araututako jardueretan aritzeko, gehienez ere bi urtez arau-hauste astunen kasuan, eta lau urtez arau-hauste oso astunen kasuan.

c) Animaliak konfiskatzea arau-hauste astunen edo oso astunen kasuan.

d) Animaliak edukitzeko debekua, gehienez ere bi urtez arau-hauste astunen kasuan edo betiko arau-hauste oso astunen kasuan, animaliari eragindako minaren krudelkeria eta intentzionalitatea norainokoak diren.

e) Albaitari gaituaren aitortza kentzea.

29. artikulua. Zehapenen mailaketa.

1. Zehapenak ezartzerakoan, behar den oreka gordeko da arau-haustea sortu duen egintzaren larritasun benetakoaren eta ezartzen zaion zehapenaren artean. Honako irizpideak hartuko dira bereziki aintzat zehapena mailakatzeko:

a) Nahita egitea.

b) Animalien babesari, animalien sanitateari, osasun publikoari edo ingurumenari eragindako kaltea edo arriskua, edo ukitutako animalia-kopurua.

c) Berrerorketa, urtebetean, animalien babesari buruzko araudia behin baino gehiagotan hausteagatik, horrela adierazia denean, ebazpen irmoaren bidez, bide administratiboan.

d) Arau-hauslearen kargua edo eginkizuna, edo jardueraren ezagueraren maila, haren lanbideagatik eta haien ikasketengatik.

e) Hausleak agintari eskudunari lagundu dion ala ez gertaerak argitzen eta babespeko ondasuna lehengoratzen.

f) Jokabide berean arau-hausteak pilatu diren.

2. Bi urteko epean berreroriz gero edo araua hautsiz gero, zehapenaren zenbatekoa ehuneko 50 gehituko da. Epe horretan bi aldiz gehiago berreroriz edo hautsiz geroz, gehitzea ehuneko 100ekoa izanen da.

3. Ekintza berean bi arau-hauste administratibo edo gehiago pilatzen badira, arau-hauste larrienari dagokion zehapena ezarriko da, erdiko edo goiko mailan.

30. artikulua. Arau-hausteen eta zehapenen preskripzioa.

1. Animalien babesaren arloko arau-hauste arinek urtebeteko epean preskribatuko dute; astunek, bi urteko epean; eta oso astunek, hiru urteko epean.

2. Arau-hauste arinengatik ezarritako zehapenek urtebeteko epean preskribatuko dute; larrien ondoriozkoek, bi urteko epean; eta oso larrien ondoriozkoek, hiru urteko epean. Zehapenaren gaineko ebazpena irmo bihurtu eta biharamunetik aurrera hasiko da epea kontatzen.

3. Arau-hausleen Erregistroa sortuko da, eta hartan jasoko da animaliak edukitzeko edo animaliekin jarduerak egiteko ezgaitzea. Erregistro hori kontsultatuko da animalia baten salmenta edo adopzioa baino lehen. Erregistro horrek izaera pertsonaleko datuen babesari buruzko araudian xedatutakoa beteko du.

31. artikulua. Erantzukizun penala.

1. Foru lege honetan araututakoaren aurkako arau-hauste administratiboa delitua izan badaite-

ke, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, espedientea irekita, jurisdikzio eskudunari jakinaraziko dizkio egitate horiek.

2. Prozedura penal bat hasita, zehapen prozedura administratiboa bertan behera utziko da haren ebazpen irmorik ez dagoeneino.

3. Behin ere ezin ezarriko da zehapen administratiborik prozesu penal batean kondena eragin duten gertaerengatik, bai ordea kondena eragin ez duten beste gertaera batzuengatik.

32. artikulua. Zehapen-eskumena eta prozeduraren ebazte-epea.

1. Lagun egiteko animaliekin eginiko arau-hausteengatiko zehapen prozedurak abiatzeko eta ebazteko eskumena arau-haustea gertatzen deneko udalei dagokie. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioko organoek subsidiarioki baliatu ahalko dute zehapen-ahalmena artikulu honetan ezarritako moduan.

2. Udalak, udalez gaindiko entitateak edo eskualdeak bere eskumenekoa den zehapen-ahalmena baliatzeko behar diren giza baliabideak eta baliabide materialak falta badituzte, Nafarroako Gobernuko organo eskudunak,berariaz onartuta, baliatu ahalko du ahalmen hori, horri buruzko eskaera arrazoidunaren ondoren.

3. Nafarroako Gobernuko arloko departamentu eskudunak arau-hauste bat egin dela jakiten duenean, toki entitate eskudunari emanen dio horren berri, kasuko zehapen-espedientea hasteko borondatea berariaz adieraz dezan. Hilabeteko epean erantzuten ez badu edo aukera horri berariaz uko egiten badio, zehapen-eskumena departamentu horrek baliatuko du.

4. Zehapen-ebazpena egin eta jakinarazteko gehieneko epea urtebetekoa izanen da, zehapen-prozeduraren hasiera-datatik kontatzen hasita.

33. artikulua. Zehapenetatik datozen diru-sarreren zertarakoa.

Toki administrazioek eta administrazio autonomokoak foru lege honetan bildutako arau-hausteengatik zehapenetatik datozen diru-sarrerak baliatuko dituzte animalien babesa sustatzeko xedea duten jarduketetarako, erregelamenduz garatzen den moduan.

Lehen xedapen gehigarria. Ekoizpenerako animalien babesa.

Ekoizpenerako animaliei aplikatzekoa izanen zaie foru lege honen 6. eta 7. artikuluetan aurreikusitako betebeharren eta debekuen araubidea, 6.6 artikuluan eta 7.2, 7.6, 7.10, 7.11, 7.21, 7.24 eta 7.25 artikuluan araututakoa izan ezik.

Halaber, aplikatzekoak izanen zaizkie 26. artikuluan tipifikatutako arau-hausteak, baldin eta haietan jasota ageri bada arau-hauste hori edozein espezietako animaliei aplikatzen zaiela, bai eta 27. artikuluan jasotako zehapenak ere.

Hori guztia eginen da ezertan kendu gabe ekoizpenerako animaliei buruzko arau berariazkoa aplikatzea, animalien ongizatearen, animalien sanitatearen eta animalien identifikazioaren ondoreetarako.

Bigarren xedapen gehigarria. Animalia potentzialki arriskutsuak.

Animalia potentzialki arriskutsuei, foru lege honetan xedatutakoaz gainera, animalia mota horretarako onetsitako berariazko araudia aplikatuko zaie.

Hirugarren xedapen gehigarria. Laguntza-txakurrak.

Laguntza-txakurrei, foru lege honetan xedatutakoaz gainera, haiei buruzko araudi berariazkoa aplikatuko zaie, gaur egun Ezgaitasuna duten pertsonak, laguntza-txakurrekin daudenean, gune irekietan eta mugatutako beste gune batzuetan sartu, ibili eta egoteko askatasuna arautzen duen otsailaren 2ko 3/2015 Foru Legean jasota dagoena, edo hura ordezten duen arauan jasotakoa.

Laugarren xedapen gehigarria. Animalia-edukitza debekatua.

1. Debekatuta dago honako animalia hauek parke zoologiko erregistratuetatik edo agintaritza eskudunak berariaz baimendutako gune zoologikoetatik kanpo edukitzea:

a) Artropodoak, arrainak eta anfibioak: Haien hozkada edo pozoia pertsonen eta animalien integritate fisikorako edo osasunerako arrisku larria denean.

b) Narrastiak: Espezie pozoitsu guztiak, krokodiloak eta kaimanak, bai eta helduaroan bi kilogramotik gorako pisura iristen edo hura gainditzen duten espezie guztiak ere, kelonioak izan ezik.

c) Ugaztunak: Primate guztiak, bai eta helduaroan hamar kilogramotik gorako pisua hartzen duten edo gainditzen duten basa espezie guztiak ere, espezie haragijaleen kasuan izan ezik, horietan muga bost kilogramokoa izanen baita.

d) Espezie Exotiko Inbaditzaileen Espainiako Katalogoan jasotako animaliak.

2. Animalia potentzialki arriskutsuei buruz ezarritakoa gorabehera, urreko puntuan aipatutako animalia-espeziak ez dira inolaz ere pertsonekin batera biziko lagun egiteko animalia moduan.

3. Jabeek eutsi ahalko diete 1. apartatuan jasotako animalia-espezieetako aleei, foru lege honek indarra hartu aurretik lagun egiteko animalia moduan erositakoei, baina edukitze horri buruz informatu beharko diote animalien ongizatearen arloko departamentu eskudunari, gehienez ere foru lege hau indarrean sartu eta sei hilabeteko epean. Animaliek zuzen identifikaturik egon beharko dute, eta jabeak animaliak segurtasunaren, babesaren eta animalien sanitatearen arloko baldintza egokietan edukitzeari buruzko erantzukizunpeko adierazpen bat sinatu beharko du. Halakoak nahigabe aske geratuz gero, berehala informatu beharko dute horri buruz, eta ezin izanen dituzte ale horiek ez merkaturatu, ez ugaldu ez eta beste partikular bati laga ere.

4. Lagun egiteko animalia moduan edukitzea baimenduta dauden espezieak aipatzen direneko animalien zerrenda positiboei buruz Nafarroako Foru Komunitatean edo nazio mailan arautzen dena aplikatuko da.

Bosgarren xedapen gehigarria. Basa animalia autoktonoak edukitzea.

1. Agintari eskudunaren berariazko baimenik eduki gabe, debekatuta dago espezie autoktonoetako animaliak edukitzea, ehiza espezieetakoak barne, bai gune zoologikoetan bai eremu partikularrean ere.

2. Basa animaliak itxian edukitzeko, haien legezko jatorria frogatu beharko da; horretarako, jarraituko zaio araudi sanitarioan, merkataritzakoan eta naturaren kontserbazioari buruzkoan eta kasuaren arabera aplikatzekoa den gainerakoan ezarritakoari.

3. Nahitaezkoa izanen da animalia horiek banaka identifikatzea mikrotxip batez, identifikazio-uztai batez edo beste edozein sistema erabiliz, erregelamenduz ezartzen den prozedurari jarraituz.

4. Ez da baimenik emanen gizakiak eduki dituen animaliak ingurune naturalean askatzeko, agintaritza eskudunak berariaz baimendu ezean.

Seigarren xedapen gehigarria. Hiri-hegaztien populazioen gaineko kontrola.

Udalek, udalez gaindiko entitateek eta eskualdeek hiri-hegaztiak kontrolatzeko programak egin ahalko dituzte, animaliei sufrimendurik edo kalterik eragiten ez dieten metodoak erabiliz. Erregelamenduz ezarriko dira baimendutako metodo edo prozedurak.

Xedapen gehigarri berria. Lagun egiteko animaliak titulartasun publikoko egoitza-zerbitzuetan.

Nafarroako Gobernuak sustatuko du titulartasun publikoko egoitza-zerbitzu guzietan, beren ezaugarriengatik zerbitzu horiek horretarako bidea ematen badute, pixkanaka berma dadila lagun egiteko animalia bat daukaten pertsona guztiak beren animaliekin egon ahal daitezela egoitza horietan.

Lehen xedapen iragankorra. Departamentuen egituren egokitzea.

Foru lege honek indarra hartu eta hiru hilabeteko epean, Nafarroako Gobernuak bere departamentu-egiturak eta aurrekontu-partidak egokituko ditu foru lege honetan xedatutakoa eraginkortasunez betetzeko. Nafarroako Aurrekontu Orokorretan bermatuko da behar adina finantza-baliabide badaudela foru lege honek toki entitateei eta Nafarroako Gobernuari esleitzen dizkien betebeharrak garatu eta betearazteko. Nolanahi ere, animalien ongizatearen arloko departamentu eskudunaren plantilla organikoa handitu egin beharko da, plantillaren aldaketa baten bidez, “Animalien Ongizatearen Atala” izeneko unitate organikoa sortzeko; foru lege honetan ezarritakoa betearazi, koordinatu, kontrolatu eta garatzea izanen da unitate horren egitekoa.

Bigarren xedapen iragankorra. Erregelamendu bidezko garapena.

Ahalmena ematen zaio Nafarroako Gobernuari foru lege honen erregelamenduzko garapena egiteko; foru legeak indarra hartzen duenetik urtebeteko epean egin beharko da garapen hori.

Hirugarren xedapen iragankorra. Udal ordenantzen onespena.

Foru lege honek indarra hartzen duenetik urtebeteko epean, Nafarroako udalek, udalez gaindiko entitateek eta eskualdeek arlo honetako beren ordenantzak egokituko dituzte foru lege honen xedapenetara.

Xedapen iragankor berria. Lagun egiteko animaliak identifikatzea eta txertatzea.

Lagun egiteko animalien identifikazioarekin eta txertatzearekin zerikusia duten alderdien erregelamenduzko garapena egin bitartean, indarrean mantenduko dira alderdi horiek arautzen dituzten arauak; hau da, Nafarroako Foru Komunitatean txakurren identifikazioa arautzen duen azaroaren 9ko 370/1992 Foru Dekretua garatzen duena eta Osasuneko kontseilariaren 1994ko irailaren 19ko

Foru Agindua, errabiaren aurkako txertatzea arautzen duena eta Nafarroako Foru Komunitatean txakurren identifikazioa arautzen duen azaroaren 9ko 370/1992 Foru Dekretua garatzen duena.

Xedapen indargabetzailea.

Indarrik gabe gelditzen dira Animalien babesari buruzko maiatzaren 31ko 7/1994 Foru Legea eta foru lege honetan ezarritakoari aurka egiten dioten edo harekin kontraesanean dauden edo bateraezinak diren maila bereko edo txikiagoko xedapen guztiak.

Azken xedapena. Indarra hartzea.

Foru lege honek indarra hartuko du Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitara ematen denetik hiru hilabetera.

Lege Gordailua: NA – 363-1995 ISSN: 2254–1950